

Bütün Dünya

Dünya Basınından Seçme Yazılar

Sevk ve Heyecanın Değeri	Your Life	349
İsmarlama İnci	Coronet	353
Rejim Yapanlara Elverişli Meyveler	Know Yourself	357
Doğum Mucizesi	Coronet	361
Scotland Yard İş Başında	Welt Magazine	365
Sual Yağmuru	Bütün Dünya	368
Dişleriniz Hakkında Ne Biliyorsunuz?	Your Life	369
Dünyanın En Bedbaht Kadınları	Selection	372
Harp Esirinin Vatana Dönüşü	Reader's Digest	375
İlmin İnip Çıkan Meşhur İkizleri	Coronet	379
Pencerenin Yanındaki Hasta	Try and Stop me	383
Beş Yaşında Doğuran Kız	Life	385
İşte Biz Böyleyiz	Bütün Dünya	388
Prens Marguerite Reşit Oldu	Sie und Er	390
Harbi Kazanan Amerika Sulhu Nasıl Kaybetti?	Life	392
Almanya'da İzdivaç Piyasası Altüst Oldu	Sie und Er	401
Kimse İstemediği Çocuk	Reader's Digest	403
Ludwig Van Beethoven	Great Composers	406
Bir İnsanı Kahraman Yapan Nedir?	Coronet	409
Methadon	Life	413
Talebelere Açık Mektup	Reader's Digest	414
Cavada Kadınlar Daima Gençtirler	Constellation	418
Meğer İnsanlar Nasılmış?	Sie und Er	422
Marshall Planı Karşısında Dr. Schacht	Weltwoche	423
Akrabalar Arasındaki Evlenmeler ve Tıp ...	Medicine et Hygiene	426
Rus Fasid Dairesi	Schweizer Illustrierte	428
İyi Bir Detektif misiniz?	Bütün Dünya	429
Sıkıntı Dert ve Üzüntüye Karşı	Coronet	433

Dünya İlerliyor — On Liraya İmiş — Karikatür — Tuhaf Bir Adam — Bir Avukatın Müdafaası — Herkes Bir Şey Yaptım Sanıyor — Cumhuriyet Hakkında — Pestalozzi Diyor ki — Çin Hikmetleri — H. G. Wells Diyor ki — Tiyatroda Tuluat Yasası — Nasihat — Siyasal Tefsirler — Suçlu Okul — Dünya Atasözleri — Namık Kemal'den Düşünceler — Doğudan Düşünceler — Köylünün Verdiği Ders

NEBİOĞLU YAYINEVİ — İSTANBUL

11. Ay - 30 Gün

1948

R. 1364, H. 1367

Pazar	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
	29	30				

2 Katolik Tussen Yortusu

3 Çarşamba Hicri Kameri Yılıbaşı 1368

Muharrem 1. 1. Ay. 30 Gün

Lodos Rüzgârları

8 Pazartesi Kasım Günü, Fırtına

9 Salı Çiy inmesi

11 Perşembe Pastırma yazı başlangıcı

12 Cuma Aşure Günü

14 Pazar Rumi Teşrinisani 1364, 9. Ay. 30 Gün

15 Pazartesi Ortodoks Tussen Yortusu

17 Çarşamba, Fırtına

19 Cuma, Böceklerin Kışığa Çekilmesi

20 Cumartesi, Koç Ayırma Zamanı

24 Çarşamba, Fırtına

26 Cuma, Pastırma Yazı Sonu

27 Cumartesi, Ağaçların Sularının Çekilmesi

29 Pazartesi, Ülker Dönümü Fırtınası

K

IZLAR: Bu ayda doğan kızlar çok akıllı, fakat hayalperest olurlar. Taşkın bir ruhları ve değişken bir tabiatları vardır; şakadan ve aldetmaktan hoşlanırlar. Maddidirler; parayı severler. Bütün bu hallerine rağmen çok sevimlidirler. Tabiatları tenbelliğe meyyleder; fakat kabiliyetleri her şeye karşı kuvvetlidir. Becerikli olmalarına rağmen çalışmaktan zevk almazlar. Bu tabiatlerini düzeltmeğe, güzel bir hayatın ve saadetin sırtüstü yatarak temin edilemeyeceğini bilmelidirler. Kendilerini beğenirler; biraz başkalarına da değer vermemelidirler. Diğer insanlarla münasebetlerinde sert ve kapanıktırlar. Bu yüzden çok az, fakat öz arkadaşları vardır. Babırsız, kararsız ve tahammülsüzdürler. Affetmeği, müsamaha göstermeği bilmelidirler. Saadetleri çok çetindir. İzdivaç hayatında fedakâr olmalıdırlar. Mesut olmak için huylarının bir kısmını ise kuvvetlendirmek lazımdır. Erkekler yanında değerleri çok büyüktür. Hakiki hislerini saklamayı bilirler.

E

RKEKLER: Bu ayda doğan erkeklerin talihleri açıktır. Saadetlerini kendileri yaratacak kadar iradeleri vardır. Çalışkan ve zekidirler. Yaratıcı muhayyileleri olduğu gibi bunları yapacak kuvvetleri ve sebatları da vardır. Etraflarına kendilerini sevdikleri, güzel konuşurlar, ve itimat telkin ederler. İçlerinde gizli kalmış bir çok arzuları vardır; bunları ya kimseye hissettirmeden yaparlar, yahut bunları uyuturlar. Memur olmaktan ziyade âmir olmak, bir yere bağlanmaktan ziyade serbest yaşamak isterler. Hür ve serazad bir hayattan hoşlanırlar. Hayatlarının büyük bir kısmı neşe içinde, delice ve bir şeyden yılmadan geçerse de yaşlandıkça, neşeleri düşünceye, delilikleri, hikmete ve cesaretleri temkine inkılâp eder. Kadınlar kendilerini sever ve böyle bir erkeğe sahip olmak isterler. Onları ekseriya saadete ve yüksek bir hayata kavuştururlar.

- 3/1839 Tanzimatı Hayriye ilân edildi.
- 1928 Türk Harfleri kabul edildi.
- 4/1847 Meshur Bestekâr Mendelson öldü.
- 1922 Milli Hükûmet İstanbul'da filen işe başladı.
- 1922 Osmanlı İmparatorluğu resmî gazetesi olan takvimi vakayı neşriyatını tasil etti.
- 5/1914 İngiltere Türkiye'ye harp ilân etti.
- 1919 Gaziantep düşman istilasına uğradı.
- 1925 Ankara Hukuk Fakültesi açıldı.

- 6/1769 Fransız Nicholas Cugnot Otomobili icat etti.
 1893 Meşhur Rus bestecisi Çaykovski öldü.
 1917 Finlândiya İstiklâlini ilân etti.
 1936 İzmit Kâğıt Fabrikası açıldı.
 7/1600 Sair Baki öldü.
 1910 Tolstoy öldü.
 1917 Rusyada Sovyet Rejimi kuruldu.
 9/1940 Chamberlain öldü.
 10/1813 Meşhur İtalyan Bestecisi Verdi doğdu.
 1938 Atatürk öldü.
 11/1914 Türkiye Birinci Dünya Harbine girdi.
 1918 Birinci Dünya harbi sona erdi.
 1938 İnönü Cumhurreisi seçildi.
 14/1890 Eisenhower doğdu.
 15/1917 Meşhur casus Mata Hari kurşuna dizildi.
 16/1758 Meşhur İngiliz Lugatcısı Webster doğdu.
 1869 Süveyş Kanalı açıldı.
 18/1601 Hacı Ordularına karşı kanije zaferini kazandık.
 1922 Kaçan Vahdettin yerine Abdülmecit Halife oldu.
 19/1828 Meşhur Besteci Franz Schubert öldü.
 21/1772 İngiliz Sairi Coleridge doğdu.
 1869 Süveyş Kanalı resmen açıldı.
 22/1332 Sair Aşık Paşa öldü.
 1617 Birinci Sultan Ahmet öldü.
 1811 Franz Liszt doğdu.
 23/1843 Fransız Artisti Sarah Bernhardt doğdu.
 1925 Surayı Devlet tekrar kuruldu.
 24/1870 Türkiyede ilk mizah gazetesi Diyojen çıktı.
 1934 Mustafa Kemal'e Atatürk soyadı verildi.
 25/1560 Andriya Doria öldü.
 1922 Edirne kurtuldu.
 26/1934 Atatürk İsmet paşaya İnönü soyadı verdi.
 28/1925 Şapka Kanunu kabul edildi.
 1886 Newyork Hürriyet abidesi açıldı.
 30/1925 Tekke ve Zaviyeler kapatıldı.

Dünya Basınından Seçme Yazılar

Şevk ve Heyecanın Değeri

• Raymond C. Johnson—Your Life, Amerika •

BOĞUCU bir Eylül günüydü. Detroit'teki Book - Cadillac otelinin geniş salonunu bin beş yüz delege doldurmuştu. Bir kısmı salonun arkasında ayakta duran bu geniş insan kütlesi, bir-biri ardına söz alan sözcülerin saatlarca süren kuru, kitabî söylevlerini dinliyorlardı.

Nihayet başkan, daha ziyade övgüye kaçan bir ön sözle, günün son sözcüsünü kürsüye davet etti. Uzun bir dinlenme sonunda yorgun ve isteksiz bir hale gelen dinleyenlerin önünde genç adam, zarif bir gülümseyişle kürsüye çıktı. Uzun ve dolambaçlı yollara sapmadan hemen konuya geçti. Sesi, gür, berberak ve ürpertici idi. Sarfettiği her cümleyi gülümseyişleriyle bezemeyi ihmal etmiyordu. Zaman geçtikçe kelime ve düşüncelerinin temposunu biraz daha sıklaştırıyor, bütün salonun heyecanına mihrak oluyordu.

Bir an geldi ki bu heyecan, delegeleri tek bir duygu, tek bir ilgi halinde sardı. Meclis, rüzgârlı bir günde kuru yaprak kümelerinin yanışını andıran bir coşkunluk

içindeydi. Bin altıyüz insanı bir gövde haline getiren kuvvet; genç adamın söylevindeki hakikattan ziyade, ifadesindeki kendini veriş, o şevk, o heyecandı. Sözlerini bitirdiği zaman Eric Johnston'u alkışlayan delegelerin o heyecan mahşerini bir görmeliydiniz!

Eric Johnston'un sözlerinde, yazılarında ve sohbetlerinde daima hissettirdiği bu büyük heyecan, her el attığı yerde başarıya ulaşmasını sağlayan asıl unsurdur. Hayatın çeşitli kesimlerinde yükselen büyük adamların şehsiyetleri, hep bu heyecan lifleriyle örtülüdür. Onun içindir ki, başarılarının sırrını araştırırken bu yaratıcı heyecan gücü hiç bir zaman ihmal edilemez.

Theodore R. Gamble'nin hikâyesi iddialarımıza hayli ışık tutmaktadır. Gamble, Seattle'de bulunan Washington Üniversitesi'ne girdi ve masraflarını, önce tiyatro müdür yardımcısı sonra müdür olarak iki yıl çalışmak suretiyle ödedi. İşine o kadar büyük bir heyecanla sarılmış; hem patronlarını, hem de etrafını o kadar memnun

birakmıştı ki, diğer tiyatro sahiplerinin dikkatinden kaçmadı. Nihayet okulu bırakarak 3.000.000 dolar gelirle yirmi dokuz tiyatroun idaresini eline aldı.

Bundan sonra Gamble yeni başarılarına doğru yürüdü. Oregon ve Washington'daki tiyatroları satın aldı. Bu suretle artan şöhreti, savaştan önce Maliye Bakanlığınca çıkarılan Amerikan tasarruf Bonolarını satmak maksadiyle kurulan teşkilâtın başına getirilmesine sebep oldu.

Gamble olanca gayretiyle harekete geçti. Ana kasabalarda, şehirlerde ciddi bir şebeke kurdu. Ve neticede Sam Amca'nın bonoları en çok Oregon'da satıldı. O'nun çalışmaları Washington'un gözünden kaçmıyordu. Pearl Harbor baskını günü, Maliye Bakanı Margenthau tarafından derhal Başkente çağrıldı.

Böylece otuz dokuz yaşında iken Maliye Bakanlığının Savaş Maliyesi Dairesine başkan oldu. Emrinde gönüllü olarak çalışan 6.000.000 satıcı yardımcıyla 15.000.000 dolar-dan daha fazla değerde bono sattı. Başlangıçta banka ve sermayedarlarla arasında baş gösteren uyuşmazlıkları ruhundaki tükenmez şevkle, gönülleri birleştiren kudretiyle yok etti. Öteden beri satıcı deyince aleaâde bir erkek ve kadın hatırıma gelir. Halbuki iş, hiç te sanıldığı gibi değildir. Halkı kendine çekmek, satışta rekor yapmak için, bir satıcının rastgele adamlardan büsbütün ayrı özellikleri bulunmak lâzım gelir.

Bir çoklarının bu gerçeği bilme-

melerine rağmen, her iş adamının bizzat kendisi satış mevzuudur. Doktor hastalarına, öğretmen öğrencilerine, bakan kamutaya, siyaset adamı seçmelerine ve nihayet mağaza veya yazıhane memuru üstlerine karşı bizzat kendini beğendirmeye, yahut ciddi anlamıyla söylersek, satmağa mecburdur. Bunun gibi patron, daire amiri gibi başta olanlarda, bütün birlikte çalışanlarına karşı, kendilerini satmak zorundadırlar.

Gamble ve Eric Johnston misallerinde olduğu gibi coşkun heyecan kudreti taşıyan insanlar pek azdır. Bir bakıma yaradılışın sonucu olan bu nüfuz, iyi hazmedilmiş bir kültürle şahsiyete kazandırılabilir. Psikologlar, şahsiyetin bir çok özelliklerinin zamanla hazırlanmış olduğunu söylemektedirler. İnsan, çok kere, sayılı özelliklerle doğar. Şahsiyeti şahsiyet yapan bu derinliğine genişliğine değişiklikler ve gelişmelerdir.

Şimdi ortaya şöyle bir soru atılabilir: "Zaten bir çok kimseler bazı hususlarda heyecan sahibidirler. Böyle birinin hayatına ve işine yeni şevk ve heyecan karıştırılmasına ne lüzum var." Bu soruyu şöyle cevaplandıracağız:

Tuttuğu işte başarı elde eden büyük adamlar, bu şevk ve heyecan unsurunu, daha başarı elde etmeden çok önce bir itiyat, bir âdet haline getirmişlerdi. Bundan başka, bu âdet ve itiyatlarını hem kendi kabiliyetleriyle kuvvetlendirirler, hem de başkalarını gütmek ve cezbetmek yollarında kullanırlar.

Bir âdetin kazanılması zamana ve sebata muhtaçtır. Benliğimizdeki şevksizliğin sizi sönük bir adam durumuna düşürdüğüne kani iseniz size, düştüğünüz halden sıyrılmanıza yarayacak, iki önemli tavsiyemiz vardır:

Bizzat Benliğinizi Satıyormuş Gibi Davranınız

Bir işte heyecan ve şevk sahibi olmak için, her şeyden önce, kendi meziyetlerinizi ve hoş giden taraflarınızı ortaya koyunuz. Menfi düşüncelerle yaratıcı heyecanın aynı zamanda imkân yoktur.

Halis düşünme alışkanlığının geliştirilmesi, akli davranışların kontrolü bu konuda atılacak ilk adımdır. Hiç bir şey mutlak olarak doğru veya yanlış addedilemez. Her hareketin iyi veya kötülüğünü ince bir tahlil süzgecinden geçirmek; ve bunlardan gayeye en çok yaklaşırını benimsemek lâzımdır. En yavaşır yol seçildikten sonra, artık bunun ötesinde kalan diğer hususlar bir tarafa bırakılmalı, engeller, güçlükler büyütülmemelidir.

Kendinizi beğendirmek konusunda, bir satıcının psikolojisinden faydalanacağınız hayli dersler vardır. Dikkat ettinizse, elindeki bir malı satmağa uğraşan satıcı, hep onun güzel taraflarından bahseder. Size önereceklerimiz (tavsiye edeceklerimiz) arasında bu husus, belki de en önemlisidir. Daima çıkarımıza gelen özelikleri öne sürünüz; ötekileri ustaca gizleyiniz.

Sevk ve Heyecanı İhmal Etmeyiniz.

İç dünyanız heyecan ve şevkle dolu olsa bile, bunu dışa vuramamışsanız, kabiliyetiniz beyhude olur. Etrafındakiler bunu bilmeli ki, heyecanınız onların varlığını kuşatan aktif bir rol oynasın. Bunun içindir ki, yalnız heyecanlı olmak yetmez, heyecanla hareket etmek te lâzımdır. Senelerin benliğinize mal ettiği uysallık ve ağır başlılıkları bırakınız. Biraz çabuk hareket ediniz. Çabuk konuşunuz. Daima hararetili ve heyecanlı olunuz.

Bu iki tavsiyenin günlük hayattaki değeri nedir? Bu soruyu bir genç arkadaşımın edindiği tecrübelerle cevaplandıracağım. Bob Allan, büyük bir şehirde geniş teşkilât kurmuş bir mağazada çalışıyordu. Mağaza idaresi, gerek küçük kasabalarda, gerekse büyük şehirlerde şubelere sahipti. Elinde iş gelenleri bularak teşkilâta sokmak idare politikasının esaslarından biriydi.

Bir gün genel müdür, uzakça bir kasabada bulunan bir mağazanın idaresini üzerine almak maksadıyla Bob'u görevlendirdi. Yeni iş Bob için, maaşının artmasından başka, daha büyük mağazalara geçmesini ve daha iyi şartlar içinde çalışmasını temin edecek önemli bir basamaktı. Fakat diğer taraftan, doğup büyüdüğü şehirden, dostlarından ayrılmak icap ediyordu. Karısı ve akrabaları bu yeni işi kabul etmemesi

için israr ettiler. Onlara göre yeni görev, Bob'u büyük şehrin avantajlarından uzaklaştıracak, unutulmağa, sönüp gitmeğe mahkûm edecekti. Bob bütün bu ısrarlara kulak asmadı. Yeni görevin getireceği fayda ve mahzurları iyice tartarak ailesini ikna etti.

Bob hareket ederken zihninde yerleşmiş bütün eski düşünceleri bir bir ayıkladı. Zekâsını yeni işin ve yeni kasabanın ufuklarına doğru çevirdi. «Eski güzel günlerin» tatlı hatırası gönlünde tazelendiği zaman, bu hayal kırıntılarından daima kendini uzak tutmağa çalıştı.

Bob bundan sonra yeni tanıştığı hemşerilerine, o memleketin hayatı ile ne kadar yakından ilgilendiğini anlatan fırsatlar yarat-

tı. Çevresini birden kendine bağlayan engin bir heyecan sahibi idi. Bunun için sevildi ve her yerde arandı. Geniş bir müşteri kütlesi mağazasına akın etti. Çok geçmeden kasabadaki kulüplere, kurumlara davet edildi ve şehir idare meclisinde, sosyal hayatın bir çok bölümlerinde en ön safı işgal etti. Şevk ve heyecanı bir âdet haline getirmekle Bob, her bakımdan mes'ut bir yaşayışa kavuştu.

Şevk ve heyecan, hemen hiç bir psikolojik davranışta bulunmayan, zengin bir cazibe ve sıcaklık kaynağıdır. Soğuk bir günde önüne çıkan mükellef bir ocak gibi sizi kendine çeker, bendeder. Fakat başkalarını bu sıcak iklimle çekmek için, önce bu alev kendi içinizde yükselmelidir.

Kendi Kendinin Büyük Babası

YETİŞMİŞ bir kızı olan bir dulla evlendim. Babam üvey kızım ile seyişti ve nihayet onunla evlendi. Bu şekilde babam benim damadım oldu, üvey kızım da babamın karısı olması dolayısıyla de anam oldu.

Benim karım bir oğlan çocuk doğurdu. Bu çocuk tabiatıyla babamın kayın biraderi ve benim üvey anamın biraderi olması dolayısıyla de benim dayım oldu.

Babamın karısı da bir oğlan çocuk doğurdu. Tabii doğan bu çocuk benim kardeşim oldu fakat aynı zamanda kızımın oğlu olması dolayısıyla de torunum oldu.

Böylece, karım da anamın anası olması dolayısıyla benim büyük anam oldu. Diğer taraftan ben de karımın kocası ve aynı zamanda onun torunu olduğumdan, bir kimsenin büyük anasının kocası da büyük babası olacağından dolayı, kendi kendimin büyük babası oldum.

MARK TWAIN

İsmarlama İnci

Bostwick'in Kusursuz
İncilerini Sun'i
Zanneimeyiniz

• James F. Scheer •
• Coronet, Amerika •

JNCİ sabırlarının çoğu piyasaya arzedecekleri malı temin için hususi dalgıçlar kiraladıkları halde Floridalı 78 lik ihtiyar Laplace Bostwick bunları kendi yetiştirmektedir.

Bunun için Bostwick'in engin denizlere dalmasına ihtiyaç yoktur. O, yer yüzünde kusursuz ve tamamen hakiki inci yetiştirme tekniğini mükemmelleştirmiş yegâne adamdır. Amerikadaki eksperler bu incilerden bazılarının tabii olarak yetişenlerden daha iyi olduğunu söylerler.

Bostwick'in fenni kontrol şartları altında yetiştirdiği bu incileri, Japonyalı 90 yaşındaki ihtiyar Baron Kokichi Mikimoto'nun aşılama suretiyle seri halinde imâl ettiği mallarla karıştırmamak lâzımdır. Mikimoto'nun kurduğu

bu milyonluk endüstride binlerce istiridyeye çok ufak ana inci tanecekleri zerkedilerek bir nevi asılama yapılır.

Bostwick'in metodu, eski zamanlara ait malûnata istinat etmektedir. Binlerce senedenberi insanlar bilirler ki, bir kum tane-ciği veya herhangi diğer bir muharriş madde, bir istiridye kabuğu arasına girecek olursa orada inci geklinde maddeler ve müstesna hallerde mükemmel inciler teşekkül eder. Bostwick bu esas üzerenden çalışmalarına başlamış fakat kısa bir zaman sonra, hiç bir yabancı nüve kullanmadan muvaffakiyetli neticeler elde etmeği öğrenmiştir.

Bostwick bir istirityenin kabuğu üzerinde ustaca tatbik ettiği cerrahi müdahalelerle bir inci nüvesi teskiline muvaffak oldu ve bu istirityeyi Floridanın Key west

semtinde etrafı çevrilmiş sıg suda diğer istirityelerle beraber bir kaç sene muhafaza etti. Bilâhare kabuğunu açtığı vakit kıymetli bir define ile karşılaştı. 11 karat ağırlığında büyük beyzî, pembe bir inci teşekkül etmişti. Dünyanın her tarafından gelen koleksiyoncular, bu inci için büyük paralar teklif ettikleri halde kendisi bunu muhafazayı tercih etmiştir.

Bütün dünyaya yayılan bu mühim havadis üzerine, çabuk zengin olmak isteyen bir çok amatör fen adamları bu sahada muhtelif tecrübelerle girişmişlerse de aşağıda yazılı üç neticeden biri ile karşılaşmışlardır: 1 — Hayvan ölmüştür. 2 — Hayvan yaşamış, fakat sadece kirli, bir sedef kabuk — ana inci — teşekkül etmiştir. 3 — Küçük, natamam veya kabuğa bitişik inciye müşabih bir madde husule gelmiştir.

Aşılama incilerin elde edilmesinde en mühim mesele, tahriş edici maddenin istiridyeyi öldüren dahili tazyika sebebiyet vermeden nasıl ve nereden zerkedileğidir.

Hâlen inci yetiştiriciler, bu metottan vazgeçip Bostwick'in sırrını öğrenmeğe çalışmakta iseler de bu emeklerinin karşılığı sadece ölü istirityelerdir; zira en tecrübeli mütehassıslar bile gerekli ameliyatı yapamamaktadırlar.

Bostwick (60) sene evvel tecrübelerine başladığı zaman karşısına çıkacak bir çok engellerden tamamen habersizdi. Bir çok defalar midyecilerin midye kabuklarını çıkarırken inciye benzer

bazı cisimler bulduklarını, bunlardan bazılarının tamamen inciye benzediklerini müşahede ederdi. Böylece liseyi bitirip de İowa Üniversitesine kaydolduğu zaman muayyen bir tahsil gayesine malik bulunuyordu: İnci yetiştirme hakkında mümkün olan bütün bilgileri elde etmek.

1893 yılında genç Bostwick ilk tecrübelerine Missisipi nehri üzerinde Muscatine adası civarındaki midyelerle başladı. Ameliyat ettiği yüzlerce midyeyi etrafı çevrilmiş sularda muhafaza ederek bunları tetkik etmeğe ve müşahadelerini dikkatle kaydetmeğe başladı. Aynı zamanda iyi bir inci müşterisi ve mahir bir kuyumcu oldu.

Ticaret hayatındaki bütün muvaffakiyetlere rağmen Bostwick tatmin edilmiş değildi. İnci yetiştirme hususundaki merakı biriktirmiş olduğu bütün paraların bir hamlede sarfına sebep oldu. İowa şehrinde İowa nehri üzerinde bir arazi satın aldı ve burada 25,000 dolar sarfiyle bir margoritology (inci yetiştirme ilmi lâboratuvarı) kurdu. 40×60 kadem eb'adındaki bu tek katlı beton bina yarı tropikal nebatlarla kamufle edilmişti. O havali sakinleri buraya (esrarengiz ev) diyorlardı.

1908 Ağustosunda aşı incilerinin tecrübelerine başlamak için her şey hazırlanmıştı. Sıhhatli nümuneler seçen Bostwick bunları ameliyat masası üzerinden akan bir su cereyanına bıraktı. Kabuklar açıldığı vakit kapanmaması için aralarına tıkaçlar koyup çok

nazik bir ameliyatla kabukların içerisine küçük ana inci taneciklerini yerleştirdi. 14 gün sonra midyeler normal yaşama hallerine avdet ettiler ve iki sene sonra da Bostwick, mükemmel yuvarlak incilerden ibaret ilk zengin mahsulünü elde etti.

Onu, en fazla memnun eden, incilerin büyümesinden ziyade, bu harikulâde, yuvarlak cevherin teşekkülü hakkında edindiği en ince tafsilat idi. Molluscus nâmı verilen bu kabuklu hayvanlar bir mayi ifraz ederler ki bu da sertleşerek onun koruyucu kabuğunu ve yuvasını teşkil eder. İstiridye ve midye gibi hayvanlar sert cidara karşı gayet hassas oldukları için kabuklarının iç yüzlerini gayet düzgün ve parlak yaparlar. Kabuk arasına girerek hassas cilde temas eden her hangi bir —kum tanesi veya kıymık— muharriş madde otomatik olarak, sedef nâmı verilen bu mayinin ifrazını intaç eder. Eğer hayvan bu ecnebi maddeyi atamıyacak olursa, onu, kendisini rahatsız etmiyecek bir hale sokmağa çalışır. Bunun için de mütemadiyen ifrazatta bulunur. Yuvarlak veya gayri muntazam şekilde olan yabancı madde hayvanın adali hareketiyle kaymaya ve dönmeğe devam eder. Her ne kadar yabancı madde etrafında teşekkül eden sedef tabakası gayet ince ise de her temasta hayvanın cildini tahriş eden ve böylece daha fazla ifrazatta bulunmasına sebebiyet veren sivri uçlara maliktir. Yavaş, yavaş yabancı madde kabuk içe-

risinde döndükçe ve tabaka, tabaka sedefle kaplandıkça hayvan mükemmel bir inci vücade getirir. İncinin güzelliği, bazan mikroskopsuz görülemiyecek kadar ince binlerce sedef tabakasının inzimamından ileri gelir.

Böylece, Bostwick bugün kendisine hakiki inci yetiştirmeyi mümkün kılan bu kıymetli malumatı mesleğinin ilk devrelerinde aşı incileri yetiştirmek suretiyle kademe, kademe elde etti. Artık başlangıç olarak kum tanesine veya her hangi bir yabancı cisme ihtiyaç yoktur. Kabuk üzerinde yapılacak cerrahi bir müdahale hayvana bu nüveyi kendi kendine yaratırır. Böylece elde edilen cevher baştan nihayete kadar saf incidir.

Bostwick'in nadir güzelliklerle süslü incileri dünyanın her tarafından gelen müşteriler tarafından aranmaktadır. O, bunların ancak bir kısmını satar. Eğer hayatta başlıca gayesi para olsaydı şimdiye kadar müteaddit defalar milyoner olabilirdi. Fakat kendisi: "Lâboratuvarında daima o kadar çok öğrenecek yeni şeyler var ki, servet sahibi olmak için ne vaktim, ne de arzum var" demektedir.

Eksperler için hakiki inciye, aşı incisinden tefrik etmek zor bir iş değildir. Hakiki inci, parlak bir ışığa karşı tutulduğu vakit aşılama inciden daha şeffaf gözüktür, bundan başka hakiki inciler parlaklık, metanet ve inanılmıyacak derecede güzel renkleriyle aşı incilerinden ayırd edilirler. İncile-

rin kıymetleri şekillerde mükemmeliyeti, renk, metanet ve parlaklıkları ile ölçülür.

Laplace Bostwick şimdi Key-west civarında, altın renkli çok parlak ve fevkalâde metin nadir inciler yetiştirmeğe uğraşmaktadır. Hâlen binbir gece masallarında bile tahayyül edilemeyecek ırıkta ve beyaz, sarı, kahve, siyah

renklerle yeşil ve mavinin bütün nüanslarına malik inciler yetiştir. miştir.

Bütün bu muvaffakiyetlerine rağmen Bostwick henüz kendini tatmin edilmiş addetmemekte ve bütün gayretiyle tecrübelerine devam etmektedir. Zira onun için tecrübe etmek yaşamak demektir.

D Ü N Y A

İLERLİYOR

Gözlü Bomba

AMERİKALILAR son zamanlarda gözü olan bir bomba yapmağa muvaffak olmuşlardır. Bu bomba hararet neşreden hedefler üzerine kendiliğinden yönelip orada patlamaktadır.

Bu bombanın şekli tek gözlü bir kafaya benzemektedir. Plâstik bir maddeden yapılmış olan bu gözün görüş sahası içine hararet neşreden bir hedef girince göz oynamaya başlamakta ve kanatlar da ona göre vaziyet alarak tam hedefin üzerine yönelmektedir.

Yeni Bir Maden

COLUMBIA Üniversitesi bilginleri Uranium nispeti fazla olan yeni bir madenin bulunduğunu bildirmektedirler. Belçika Kongosunda bulunan yeşil renkteki kristaller yüzde altmış nispetinde uranium ihtiva etmektedirler. Bu yeni madene «Sengierte» adı verilmiştir.

Kansere Karşı Yeni İlâç

KANSERİN tedavisinde ilâç kullanılması kat'i bir şekil almak üzere New York Tıp Akademisinde verilen bir konferansta doktor Rhoads geçmişte yapılan tecrübeleri hatırlatarak Babe Ruth adındaki meşhur beyzbol şampiyonuna ölmezden evvel tatbik edilmiş olan «Teropterin» adlı bir ilâçtan bahsetmiş ve bu maddenin tedavide büyük hizmeti olmakla beraber, yaptığı ihtilâtlar önlemediği takdirde tam bir tedavi ilacı teşkil edebileceğini söylemiştir.

Ucuz Şeker

AMERİKA'DA şekerin tasfiye masraflarını ve dolayısıyla maliyet fiyatını azaltacak yeni bir usul bulunmuştur. Bu usulle elde edilen şeker hem vitaminlerini muhafaza etmekte ve hem de tamamiyle saf olup sapsarı bir renk taşımaktadır.

Tuz ve Şişmanlık Arasındaki Rabıta

Rejim
İçin
Elverişli

Yapanlar
En
Meyveler

• Know Yourself, Amerika •

H

ER sene, zayıflama meraklılarından bir çoğu bize mektup yazarak rejime başlamak için yaz ortalarını beklediklerini söylerler. Gösterdikleri sebep istisnasız olarak, sıcaklar dolayısıyla iştahın azalması ve böylece kâh öğle kâh akşam yemeklerinin yenmemesidir.

Filhakika yaz mevsimi zayıflamak için en münasip zamandır, fakat yukarıda gösterilen sebepten dolayı değil. Yemek yemeyip aç kalarak zayıflamak en zararlı metotlardan biridir. Sıhhatinizin bir kısmı da eriyen kilolarla beraber gider. Mufassal bir yemek yerine sütlü kahve ile kızarmış ekmek yediğiniz zaman muhakkak ki kalori istihlâkını azaltmış olursunuz. Fakat bu, bir çok kimselelere betbahtlık getirmiş olan bir zayıflama usulüdür.

Yaz mevsiminin fazla kiloları eritmek için en münasip zaman el-

duğunu kimse inkâr edemez. Fakat bunun hakiki sebebi; sıcak havalarda, düşük kalorilerine mukabil maden ve vitamin değerleri yüksek olan taze meyva ve sebzelerin bollaşmasıdır.

Şayet sayfiyede iseniz, yahut devamlı olarak lokantada yemek yiyorsanız, aklınızda olması lâzım gelen bir husus da şudur: Çok sıcak havalarda insan ekseriya mufassal yemekleri pişirmeğe üşenir. Fakat, serin bir sayfiyenin yemek salonunda yahut havalandırılmış bir lokantada ekseriya insanın iştahı açılır.

Tuz ve Şişmanlık

Rejim yapanların nazarı itibara almaları lâzım gelen bir de tuz meselesi vardır. Bunların ekserisine doktorları tarafından rejim esnasında az tuz yemekleri tavsiye edilmiştir. Esasen rejim yemeklerinin hemen hemen hepsinde tuz miktarı asgarî haddine indirilmiştir.

tir. Buna rağmen rejimciler ısrarla sorarlar: "Bizzat yemekteki kalori miktarı düşük olduktan sonra biraz tuz ekmenin ne gibi bir kıymeti olabilir? Tuzun ayrıca bir kalori değeri olamaz ki!"

Hakikaten tuzda kalori yoktur. Fakat buna rağmen yapılan muhtelif tecrübelerde, fazla tuz istihlâki bazı kimselerin zayıflamasını imkânsız kılmıştır. Sıhhatli sekiz gönüllü üzerinde günlük tuz istihlâki bir hayli arttırılarak yapılan tecrübe devresinin sonunda her birinin .5 kiloya kadar bir artış kaydettiği görülmüştür. Tecrübe kilo artışının nesiclerde toplanan sudan ileri geldiğini gösteriyordu. Yağ veya adele tcekkül etmemiş olmasına rağmen baskülün ibresi bir hayli yükselmiştir. Rejim yapan bir insan için bu ne kadar cesaret kırıcı bir şeydir!

Şu halde doktorunuz az tuz yemenizi tavsiye ettiği zaman itaat şarttır. Mamafih bu, tuzun yemeklerde lüzumsuz bir unsur olduğu mânasına alınmamalıdır. Ancak, normal hayat şartlarında olduğu gibi yemekte de itidal kaidesi esastır.

Yaz Sebzeleri

Sıcak ve mutedil iklimlerde yaşayanlar, perhiz yemeği olarak bamyâ hakkındaki fikrimini sormaktadırlar. Hakikat şudur ki, bamyâ, âdeta rejim yemeği olarak yaratılmıştır. Yarım çay fincanı dolusu bamyâ aşağı yukarı 15 kalori verir ki bu miktar aynı ölçüdeki kerevizin kalorisine müstavidir. Bamyâda aynı zamanda ol-

dukça zengin A vitamini ve biraz da C vitamini vardır. Bamyâ doğranıp haşlandıktan sonra üzerine biraz tuz ve tereyağı konarak sade olarak yenebileceği gibi, domates, soğan ve yeşil biberle türlü yapılarak da yenilebilir. Kalorisi çok düşük olan bu sebzeyi sık sık ve zevk duyarak yiyebilirsiniz.

Bazı İnsanlar Çok Yerler

Her hangi bir mecmua veya gazeteyi aldığınız zaman alkol meselesine temas eden bir yazıya muhakkak raslarsınız. Bir doktor veya psikolog, vasat derecede içki içenlerin bile hayat mücadelelerinin mesuliyet ve gerginliğinden uzaklaşmak için alkol aldıklarını yazar. Muharrirler, insanların bu şekilde mesuliyetlerini unutmaya çalışacak yerde mücadele kudretlerini arttırmalarını tavsiye ederken alkolün vücutta yaptığı tahribatan da bahsederler.

Bir çok kadın ve erkeklerin günlük üzüntü ve mücadelelerin tesirinden kurtulmak için kendilerini yemeğe verdikleri inkâr edilmez bir hakikattir. Bu gibi insanlar, yemekler arasında, şunun bunun verdiği sıkıntıdan ve üzücü ruh haletlerinin tesirinden bilhassa şeker yemekle kurtulmaya çalışırlar. Kendilerine alkol hakkındaki fikirlerini soracak olursanız, içki yoluyla hiç bir üzüntü ve problemin halledilemeyeceğini şiddetle müdafaa ederler. Fakat çok aşikâr olan basit bir mukayeseyi yapmazlar. Çikolata veya şeker iptilâsı hiç bir zaman serkeş bir kocanın tekrar evine dönmesini te-

min edememiştir. Hulâsa, hiç bir kimse midasını alkol veya kalori ile doldurmakla hiç bir müşkülü halledememiştir.

Alkole fazla düşkün olan kimseleri bir çoklarımız zayıf iradeli olmakla itham ederiz. Fakat, midasını ihtiyacı olmıyan kalorilerle dolduran bir insan acaba bir içki müptelâsından farklı mıdır? Sırça köşklere oturanlar hakkındaki eski bir darbı meseli unutmamak gerektir. Lüzumundan fazla yemek biraz daha basiret ve irade isteyen psikolojik bir meseledir.

Zayıflamak İçin En İyi Taze Meyvalar

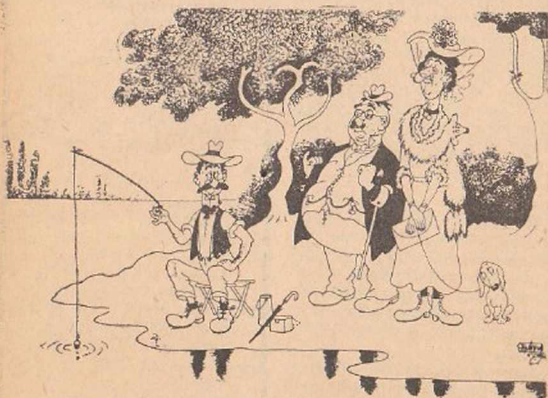
Taze meyvalar, yemesi ayrı bir zevk olmakla beraber, vücudunun intizamına itina edenler için en münasip bir yemek sonu tatlısıdır. Tabii şekerin daha tatlı olmasına rağmen, zayıflamak isteyenlere fazla kalori yerine bol vitamin, bilhassa C vitamini temin ederler.

Meyvalardaki kalori miktarının diğer tatlılara nisbetle çok düşük olmasına rağmen bazı meyvaların diğerlerinden daha çok veya az kalori taşıdıkları muhakkaktır. Bu hususu gösterir cetvel karşısadır. İşaretli olan meyvalar vitamini en bol olanlardır.

Muz (küçük)	100 kalori	
★ Greyfrut (½ büyük)	100	»
Elma (Orta)	80	»
Kiraz (15 adet büyük)	80	»
Siyah üzüm (22 adet)	80	»
★ Portakal	80	»
Üzüm (yeşil çekirdeksiz 60 adet)	75	»
Armut	70	»
★ Ananas (yarım çay fincanı doğranmış)	55	»
Karadut (½ çay fincanı dolusu)	50	»
Ağaç çileği (½ çay fincanı dolusu)	50	»
★ Şeftali	50	»
★ Mandalina (büyük)	50	»
Ahududu (½ çay fincanı dolusu)	45	»
İncir	45	»
Dut (½ çay fincanı dolusu)	45	»
Böğürtlen (½ çay fincanı dolusu)	45	»
Frenk üzümü (½ çay fincanı dolusu)	40	»
★ Çilek (½ çay fincanı dolusu)	40	»
★ Kavun (½ orta)	35	»
★ Yarma şeftali (orta)	35	»
★ Karpuz 1/4 orta boy	30	»
★ Kayısı (orta)	20	»
Erik	20	»

ON LİRAYA İMİŞ

PRENS Condé uğradığı bir şehirde belediye reisi tarafından karşılanmıştı. Adamcağızın sonu gelmez nutkundan usanarak ve biraz da onu şaşırtmak arzusuyle nutku şu soru ile kesti: "Buralarda gayet güzel eşekler varmış, fiyatı nedir; söyler misiniz?" Belediye reisi büyük altından gülümseyerek cevap verdi: "Asaletineab, sizin boyda olanlar 10 liraya alınabilir."

— Sizdeki de amma sabır ha...
İki saattir bir balık
tutacaksınız diye bekliyoruz.

◉ Dubout — Fransa ◉

DOĞUM MUCİZESİ

● Coronet, Amerika ●

A CABA tek bir hücre, bir ergini meydana getirmek için milyonlarca hücreye nasıl bölünmektedir? Bir yavrunun göz veya saç rengini anne ve babasınınkilere benzeten yaradılış sırrı nedir? İşte size bir kaç soru ki, haklarında bütün bildiklerimiz, yalnızca bu gerçeklerin var olduğundan, ibarettir.

Her canlı için doğma, büyüme ve ölme gibi üç esas yaşama devresi vardır. Fakat bir canlının dünyaya gelişiyle başlayan ve birbirini kovalayan bu olayların sebebi nedir? Bilmiyoruz.

Attığı hayli ileri adımlara rağmen bugünkü bilim, insanların çoğalması olayını, tabiatın bu büyük mucizesini, daha yeni yeni anlamağa girişmiştir.

İlk insan, aradan aylar geçtikten sonra baş gösteren doğum olayının, cinsel faaliyetlerden geldiğine akıl erdiremiyordu. Doğum onun için, tıpkı çocuklara söylenen zembil masalı gibi, tabiat üstü ve gizli ellerle oluşan bir şeydi.

İnsanların çoğalmasına dair bugün bildiklerimizin temeli, onye-

dinci asrın başlarında kanın doluşmasını keşfeden İngiliz doktoru William Harvey tarafından atılmıştır. Hem hastası hem de iş vereni olan 1. Charles, incelemede bulunması için Harvey'e on iki geyik vermişti. Çiftleşme mevsiminden sonra, eşit aralıklarla geyikleri kesen Harvey, rüseyim halinde bulunan ve gittikçe ergin şekiller alan yeni bir hayatın varlığını ortaya koydu.

Mikroskobu ilk kullanan Leeuwenhock, aynı zamanda erkek sperm hücrelerini de ilk inceleyen bilginidir. Felemenkli bilgin Regnier de Graaf ta kadın cinsel uzvundaki yumurta keseciklerini keşfetti. İşte bu birbirinin arkasından gelen buluşlar yardımcıladır ki, bugünkü bilgilerimizi elde edebildik.

Hayatın, kadın yumurtalığında başladığı hakikatı bugün herkesçe bilinmektedir. Yumurtalıklar, her iki yanda birer tane olmak ü-

zere sinir telleriyle karın boşluğuna asılmış badem şeklinde küçük bezlerdir. Bunların iki vazifesi vardır: Birincisi, yumurta hücrelerini meydana getirmek; ikincisi, iki dişi hormon hasıl etmek. Bir yumurtanın taşıdığı hücrelerin sayısı kesin olarak bilinmiyorsa da, İsviçreli bir bilginin hesabına göre, ergin bir kadında 420.000'e varmaktadır. Henüz doğurabilme devresi içinde bulunan kadın ayda bir yumurta meydana getirir. Fakat bu yumurta hücrelerinin ancak 400 tanesi ergin bir yumurtanın teşekkülüne hizmet eder.

Yumurta kesesinin yırtılarak yumurtaların düşmesi olayı, aybaşı başlangıcından sonra on üçüncü gün meydana gelir. Her yumurta, bir sm. nin aşağı yukarı yüzde biri kadar çapında bir küre büyüklüğündedir. İçinde küçük bir nüvesi ve etrafında katı jelatine benzer bir zar vardır. 7,5 - 12,5 sm. uzunluğunda ve bacadan şeklinde bulunan Fallop kanallarından birine varmadan önce, yumurta bir sıvının içinde yüzer. Bu kanal rahimle yumurtalığı birleştirir. Rahme kadar gelmek için üç gün süren bu yolculukta yumurtanın yürüyüşünü gayet ince tüyler temin eder.

Bu sırada, yumurtalıkta yumurtanın çıkmış olduğu menfez, dişi hormonlardan birini teşkil eden sarımsı bir madde ile dolar. Sonra, vücudu gebeliğe hazırlamak için kana karışır. Bu suretle, yumurtanın dışarı çıkmasını önlemek maksadiyle rahmin büzül-

me hareketlerini hafifletir. Aynı zamanda gelişmeğe başlayacak yeni canlının beslenmesini sağlamak için rahmin iç yüzünü bez ve kan damarlarıyla örür. Gebelik teşekkül etmediği takdirde fazladan meydana gelen bu örgü tabakası dışarı atılır. Ve nihayet bir ay sonra normal âdet başlar.

Gebeliğin teşekkülü için dişi yumurtanın erkek sperm hücresiyle beslenmesi lâzımdır. İki erkek guddede bulunan 1000 kadar kanalcık — ki, her biri gayet ince ipek iplik kalınlığında ve 90 sm. uzunluğundadır. — Sperm hücrelerinin eli ayağı rolünü oynarlar. Bütün bu kanalcıklar, her bir guddenin etrafına dolanan, daha büyücek bir kanalda bulunur. Etlerin büzülüp açılması sayesinde sperm hücreleri toplanma kanalından bu büyücek kanala giderler. Hücrelerin ergin hale gelmesi için iki haftalık bir müddete ihtiyaç vardır.

Erkek yumurtadaki hücreler o kadar küçük ve çoktur ki, bir ifrazda 225,000,000 tane bulunur. Yani kuzey Amerika kıtasını bir defada iskân edebilecek bir kalabalık. Bunların yarısı erkek çocuğun teşekkülüne sebep olan (Y) kromozomu, yarısı kız çocuğun doğmasına sebep olan (X) kromozomu taşır. Kadının yumurta hücrelerinde yalnız (X) kromozomu bulunduğu; bunların çocuğun cinsini tayinde hiç bir rolü olmayacağı tabiidir. Eğer kadın hücreleri (Y) kromozomu ile birleşirse, doğacak çocuk erkek; (X)

kromozomuyla birleşirse, doğacak çocuk kız olur.

Erkek hücrelerin milyonlarcası daha rahime doğru hareketleri sırasında ölür. Ortalama sekiz dakikada 2,5 — 3 sm. yol alan bu küreler oldukça önemli güçlüklerle karşılaşır. Yolları üzerinde bulunan en küçük çıkıntı ve girintiler, zaten çok küçük oldukları için, büyük engeller meydana getirirler. Geriye kalanların büyük bir kısmı ifrazatla dışarı çıkar. Bu hücrelerin ne kadar yaşadığı henüz kesin olarak bilinmemektedir. Farelerde 17 saat, domuzlarda 41 saat sonra canlı oldukları tespit edilmiştir. Şimdilik insan hücrelerinin üç gün yaşadığı kabul edilmektedir.

Bunlardan başka erkek hücrelerin, hiç bir dişi yumurta ihtiva etmeyen Fallop kanalına girmeleri ihtimali de vardır. Böylece yarısı hiç bir iş görmeden boşa gitmiş olur. Erkek ve dişi hücrelerin karşılaşması halinde dahi henüz her şey olmuş bitmiş sayılmaz. Sperm hücreleri bu karşılaşmada dişi yumurtaya saldırır. Bu oldukça müthiş bir mücadeledir. İşte bundan sonradır ki dişi yumurta, erkek hücrelerin girişine karşı koyamaz; ve bunlardan birini seçer.

Görülüyor ki, 25,000,000 gibi kocaman bir sayıdan kala kala ancak bir erkek hücre kabul yüzü görebilmektedir. Bu bakımdan, «Bir çocuğun Cumhur Başkanı olabilme şansı, bir hücrenin çocuk olabilme şansından daha fazladır.» diyen Dr. Alan Frank Guttmac.

her'in sözlerinde büyük bir gerçeklik payı vardır.

Bir kadının normal olarak ayda bir yumurta meydana getirdiğini söylemiştik. Yumurta sayısı arttıkça, şüphesiz doğum adedi de artar. İstatistiklere göre ikiz doğum 87 doğumda bir; üçüz doğum 7500 doğumda bir meydana gelmektedir. Fakat birden ziyade yumurtlamadan ötürü meydana gelen ikiz veya üçüzlerde değişik bir hüviyet görülmektedir. Aynı hüviyeti taşıyan ikiz ve üçüzler ise aynı yumurtanın bölünmesinden doğar.

Erkek hücre dişi yumurtaya dahil olduktan sonra yeni bir hayat doğmuş demektir. Bu suretle çiftleşen yumurta, rahimde beslenerek daha uygun bir yer bulmak üzere Fallop kanalından dışarı çıkar. Rahimin düz yüzeyinde kendine küçücük bir yuva yapar ve beslenmek için gözle görülmez kökler salıverir. Artık pelte halindeki küçücük nüve şekillenmeye başlar.

Nüvenin etrafında üç kılıf vardır. En dışarıda bulunanı sinir sistemini, deriyi, saç ve tırnakları meydana getirir. İç kılıf tenefüs ve hazım cihazlarını ve bunlara ait bezleri hasıl eder. Ortadaki kılıf kemikleli, etleri ve kan damarlarını teşkil eder.

Biraz sonra kadının karnında kendisinden apayrı bir canlı teşekkül etmiştir. Sünger görünüşündeki uzantılarla çevrilmiş olan bu rüşeym annesinin kanından beslenir. Bu haliyle onu diğer hayvanlara ait rüşeymlerden an-

cak uzmanlar ayrılabilir.

İkinci ayın sonuna doğru rahimdeki yavru 2,5-3 sm. uzunluğuna varır. Üçüncü ay sonunda 8 sm. olur; ve kemik çatısı kurulmağa başlar. Bununla ayarlı olarak annenin vücudü de genişler ve gittikçe büyüyen çocuğu besleyebilmek için, son derece karışık bir gıdalanma ağı kurar. Altıncı ayın sonunda çocuk 25-35 sm. uzunluğuna varır. Yedinci ayın devamınca yavrunun gözlerini örten zar erir kaybolur. Rüseym halindeki çocuk bir yağ tabakasıyla çevrilidir. Bu madde, içinde bulunduğu ıslaklığa karşı onu muhafaza eder.

Artık bebek yavaş yavaş hareketler yapmağa başlar. Karın etlerini zorlayarak daha uygun durumlar alır. Bu merhaledeyken

doğum mümkündür. Yalnız çocuğun yaşaması için pek az ihtimal vardır. Belki uzun boylu tedavi ve bakıma ihtiyaç gösterir. Bu sebeple tabiat, bu haldeki bebeğin daha iki ay beklmesini gerektirmektedir. Nihayet 280 inci gün yavru çıka gelir.

Doğumdan önce kadının vücudü otomatik olarak doğuma hazırlanır. Doğum kanalı özel bir sıvı ile yağlanır. Rahimin ağzı açılır ve karın nahiyesindeki sinirler gevşer. Doğum hormonlarının tesiri altında dokuz ay sakın kalan rahim, kendisini taşıdığı yükten sıyrmak için kuvvetli adeli büzülme hareketleri yapar.

Böylece, böyle karışık ve ayarlı çalışmalarla tabiatın en muazzam hâdisesi olur: Yeni bir insan yaratılmıştır.

TUHAF BİR ADAM

MARK Twain bir gün at yarışlarında bir dostuna rastladı. Bu dostu Twain'e:

— Bütün paramı bahislerde kaybettim, dedi. Tren bileti alacak param bile kalmadı. bana bir bilet alır mısın?

— Bende de metelik kalmadı. Yalnız sana bir iyilik yapabilirim. Trende benim oturacağım kanapenin altına girersin, ben de seni bacaklarımla gizlerim.

Dostu bu teklifi kabul etti. Mark Twain bilet gişesine giderek dostuna göstermeden iki bilet aldı. Tren hareket ettiği zaman dostu kanapenin altına gizlenmişti. Az sonra bilet memuru geldi. Mark Twain ona iki bilet uzattı. Memur sordu:

— İkinci bilet kimin?

Mark Twain kanapenin altını göstererek yüksek sesle cevap verdi:

— İkincisi de arkadaşımın. Arkadaşım sinirli ve garip tabiatlı bir adam olduğu için koltuğun altında gidiyor.

Scotland Yard

İş Başında

• Welt Magazine İsviçre •

“S COTLAND Yard» bütün dünyada meşhur olmuş bir isimdir. Okyanusun ötesinde, Amerika, Avustralya ve Hindistan'da bu isim efsanelere karışmıştır. Scotland Yard'ın Avrupa memleketlerinde (Belçika, Çekoslovakya,

Danimarka, Fransa, Yunanistan, Hollanda, İtalya, Portekiz, İsveç, İsviçre ve Yugoslavyada) şubeleri vardır. Londraki merkez bütün şubelerle irtibatını hususi radyo şebekesiyle temin eder. Londrada en çok çevrilen telefon numarası «999» dur. En büyük cinayetlerden, ehemmiyetsiz hırsızlık vak'alarına kadar, polisi ilgilendiren herhangi bir hâdise karşısında her Londralının yapacağı ilk iş telefona koşmak, 999 a telefon ederek Scotland Yard'ı haberdar etmektir.

Telefonda bu numaranın çevrilmesiyle muazzam bir teşkilât faaliyete geçer. Büyük bir salon, gece gündüz nöbet bekleyen memurlara ayrılmıştır. Buradaki operatörler, şehrin ve memleketin her tarafından yükselen, imdat ve

yardım istiyen sesleri nöbetçi memurlara duyurmaktadır. Bu senenin ilk üç ayında 999 a 20.984 defa telefon edilmiştir. 1947 senesinin umumi yekûnu 77.336 idi. On yıl evvelki senelik yekûn 52.560 ı aşmamıştı. Bu yekûnun gittikçe artması, sadece cinayet ve sair polis vak'alarının artmasından ileri gelmeyip, herhangi bir tehlike karşısında Londralıların 999 a telefon etmeğe zamanla daha alıştıklarını da isbat eder.

Çok defa polisi şaşırtmak için veya polisin meşgul olamayacağı ehemmiyetsiz sebeplerle 999 a telefon edenler olur. Bazan da telefonla verilen bir haber, dünyanın en geniş polis teşkilâtını harekete getirir. Elde edilen muvaffakiyetler, şüphesiz ki Scotland Yard emrindeki muazzam, modern lâboratuvarlara dayanır.

Zamanımızda, bir cinayetin sırrını çözmek için kullanılan çeşitli cihazlar, Şerlok Holmes'i bile

hayrette bırakırdı. Gözle seçilmesi kabil olmıyan parmak izleri kolaylıkla tesbit ve tasnif edilir. Bazen bu izleri kirli, yırtık eldivenler içerisinden çıkarmak ve sahibini bulmak icap eder. Lâboratuvarın bir köşesinde 18 çeşit insan kanından mürekkep bir kolleksiyon vardır. Hususî bir cihaz, ultraviyole şualarıyla insan saçını 1000 defa büyütür ve en ufak hususiyetlerini fotoğrafla tespit eder. Scotland Yard'ın ağılarına takılmadan mesleğini devam ettirmek isteyen bir sahtekâr veya cani, her halde sihribaz olmalıdır.

Aranan kimselerin fotoğrafları telgrafla memleketin bütün polis merkezlerine gönderilir. Mikro-dalga üzerinde çalışan gönderici cihazlarıyla doğrudan doğruya Scotland Yard'la muhabere edilir. Wickham'da, 4 - 5 metre dalga uzunluğunda çalışan bir istasyon, Londranın bütün telefon ve sair muhabere vasıtaları işlemez hale gelseler bile, çalışmaya devam edebilecek evsiftadır. Gece gündüz merkeze gelen yeni haberler, devriye gezen polis otomobillerine radyo ile derhal ulaştırılır.

Yeraltı istasyonlarında yankesicilerle mücadele:

Harita salonunda, yeraltı tren sebekesinin bütün gizli ve saklanmaya elverişli yerleri işaretlenmiştir. Her gün Londra'nın bin bir köşesinde cereyan eden ve polisin alâkadar olacağı sayısız vakalar harita üzerinde dakikası dakikasına takip edilir. Haritalar ü-

zerine ilâştirilen işaretler, otomobil kazalarının, işlenen cinayetlerin yerlerini gösterir. Kalp paraların en son hangi cadde ve mahallede tedavüle sürüldüklerini, yankesicilerin son olarak nerede faaliyette bulunduklarını, sirkat ve silâhlı tecavüzlerin nerede vaki olduklarını ayrı ayrı işaretlerden takip etmek kabildir.

Yankesiciler, bavul ve çanta hırsızları ekseriya yeraltı istasyonlarında çalışırlar. Haritalar dikkatle incelenirse, bu meslek erbabının ekseriya aynı muntakalarda çalıştıkları, aralarında zaman ve mekân bakımından bir iş bölümü yaptıkları göze çarpar. Böylece haritadaki işaretlerden, falan saatte filân caddenin sağ tarafında bir yankesicinin «çalışmaya» başladığı anlaşılabilir.

Otomobil hırsızlıklarına ayrılmış olan haritaya, çalınıp bilâhare terkedilmiş otomobillerin nerede bulundukları işaretlenir. Mavi kordonlar, takip ettikleri yolu gösterir. Kordonların çoğu şehir merkezinden banliyölerine doğru uzanır. Birçok hallerde polis, hırsızın çaldığı arabayı terketmesine vakit kalmadan, onu yakalar. Faraza çalınan ve numarası, eskâli telefonla bildirilmiş olan bir otomobil son olarak falan mahallede görülmüştür. Derhal, oraya en yakın devriye arabasına radyo ile haber verilir. Taymis nehri üzerindeki motörlü polis kuvvetleri bir çok hallerde yardım ederler.

Devriye arabalarında radyo alı-

cı ve verici cihazları vardır. Bunlar her zaman merkezle ve kendi aralarında muhabere edebilirler. Bu sayede, birkaç saniyede vak'a yerinde hazır bulunabilirler. Scotland Yard en modern teknik vasıtalarla malik olduğu halde, onun dünya ölçüsündeki şöreti memurlarının şahsi kabiliyet ve cesaretine dayanır. Onlar bütün mevcudiyetlerini mesleklerine hasretmişlerdir. Yaşayış tarzları mesleklerine o kadar intibak etmiştir ki, bazan hareket ve kararlarında bir «önhis» sezmek mümkündür. Buna en güzel misal «yarılmış çene» vak'ası teşkil etmektedir. Karl Hulton isminde Amerikalı bir paraşütçü, şoförlük yapan George Heath'i öldürmüştü. Komiser Tarr, gerek cinayette gerek kaçarken kullanılan otomobilin Fulham'da bir çıkmaz sokakta bulunduğunu haber aldı. Komiser, talimatlara sadık kalmış olsaydı, ilk önce parmak izleri

kolleksiyonuna müracaat etmesi lâzımdı. Fakat o başka türlü düşündü: Mademki otomobil bir çıkmaz sokakta bulundu, firar esnasında terkedilmiş olamaz, bilâkis asıl firar bundan sonra başlayacak ve araba bu maksatla hazır bir vaziyette bekletilmektedir. Tarr, hemen kararını verdi. Adamlarını o civarda yerleştirdi ve herhangi bir hâdisе zuhurunda caniyi bekleyen otomobili aydınlatacak bir projektörü uygun bir yere koydu. Hâdiseler Tarr'ın doğru düşündüğünü ispat etti. Hulton geldi, arabasına binip kaçmak isterken yakalandı. Heath'i öldüren otomatik tabancasını çekmeğe bile vakit bulamamıştı.

Enternasyonal vak'alarda fotoğlar, parmak izleri, eşkâl, velhasıl bîlûmum müsbet evrak icap eden memleketlere yolların.

Scotland Yard her zaman iş başındadır.

BİR AVUKATIN MÜDAFAÂSİ

İNGİLTEREDE bir gün bir mahkeme önünde, bir evin penceresinden kolunu içeriye uzatarak hırsızlık yapan bir sanığı avukatı şöyle müdafaa etti:

— Sayın yargıç, kendisini müdafaa ettiğim sanık mâsumdur; zira bu eve asla girmemiş, sadece bir gece bir odanın penceresinin açık olduğunu görmüş içeriye sağ kolunu sokmuş ve oradan bir kaç şey çalmış. Bu mâsumun sağ kolu, tam kendisi, bütün vücudu değildir. O halde siz nasıl olup da azasının biri tarafından işlenen bir suçtan dolayı bütün vücudu mahkûm etmek istiyorsunuz?.

Yargıç bir an düşündü, sonra gülümseyerek şu cevabı verdi:

— Güzel bir müdafaa.. Ben de bu müdafaaaya uyarak sanığın yalnız sağ kolunu bir sene hapse mahkûm ediyorum. Kendisi isterse beraber bulunsun, isterse bulunmasın!.

Sanık gülümsedi. Avukatının yardımını ile takma kolunu çıkararak masaya bıraktı ve salondan çıkıp gitti.

? ? Sual Yağmuru ? ?

Bil Bakalım

- 1 — Yeni gümüş liralıkların üstündeki ay yıldız sağa mı bakar, sola mı?
- 2 — Kabara nedir?
- 3 — Tencerenin büyüğüne kazan derler. Kazanın büyüğüne ne derler?
- 4 — Babafingo nedir?
- 5 — Venüs heykelinin iki kolu da yoktur; fakat hangisi omuzundan kopuktur?
- 6 — Ata hangi taraftan binilir?
- 7 — Düttürü leylâ nedir?
- 8 — Şapkadaki kurdelenin fiyngosu hangi taraftadır?
- 9 — Çarkıfelek ne demektir?
- 10 — İncik nedir?
- 11 — İnek sağdan mı sağılır, soldan mı?
- 12 — Tavuğun yemine yem derler; köpeğin çorbasına ne derler?
- 13 — Nasrettin Hoca bir gün Akşehir'in kıyısındaki çayın kenarında bir kaç ördek görmüş. Bunlardan biri ikisinin önünde, birisi ikisinin ortasında ve birisi ikisinin arkasında imiş. Nasrettin Hoca kaç ördek görmüş?
- 14 — Danzik nerededir?
- 15 — Yüz binden sonra milyon gelir. Milyondan sonra ne gelir? Ondan sonra ne gelir? Ondan sonra ne gelir? Ondan sonra ve ondan sonra...
- 16 — 60 yıl yaşıyan bir insanın kalbi kaç defa atar? Bir insanın kalbi günde kaç defa atar? Saatte kaç defa atar?
- 17 — Berta nedir?
- 18 — Al getir, ver getir. Gelmezse yalvar getir. El değmedik ağaçtan koklanmadık gül getir. Bu halk bilmecesinin mânası nedir?
- 19 — Osmanlı padişahları kaç kişidir?
- 20 — İslim mi, istim mi doğrudur?

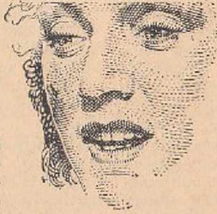
BİL BAKALIM'IN CEVAPLARI:

1 — Sola. 2 — Bir gesi ayakakabı givisi. 3 — Kazanın büyüğüne villâyet derler. 4 — Yelkenli gemilerle dirğin en neu. 5 — Sol. 6 — Sol taraftan. 7 — Kılığı kıyafeti rüküş olan kadın. 8 — Sağda. 9 — Yarıncıa dönen do-
nanna figögi. 10 — Dizin altındaki ince kemik. 11 — Sağdan. 12 — Yal.
13 — Üç tane. 14 — Danzik Tuncelindedir. 15 — Milyondan. sonra milyar.
ondan sonra Bilyon. ondan sonra Trilyon. sonra Kuadrilyon gelir. 16 — Bir
insanın kalbi 60 yılda 2 milyar 630 milyon günde 120 bin. saatte beş bin
defa atar. 17 — Artvin'in bir nahyesi. 18 — Kız. 19 — 39. 20 — Doğrusu
istimdir.

DİŞLERİNİZ HAKKINDA NELER BİLİYORSUNUZ ?

• Your Life Magazine •

• Amerika •

DİŞLER, yalnız bir sıhhat kaynağı değil, aynı zamanda güzelliği tamam-

layan, çok nazık ve ihtimama muhtaç şeylerdir. Diş bakımı, yalnız güzel görünmemizi teminle kalmaz, bizi dişlerin başımıza açabileceği kötülüklerden de korur. Ağrı çekmenin önüne geçmek için bazı çareler vardır. Dişlerimize ihtimam etmek ve onları yakından tanımak lâzımdır. Bu işi nasıl yapalım? İşte cevapları:

1 — **Dişleri nasıl ve ne zaman temizlemeli:** Dişler, fırçayı yukarıdan aşağı doğru çekerek ve yanlara doğru kavisli hareket ettirmek suretiyle temizlenmelidir. Fırçalamada hem diş ve hem de diş etleri ihmal edilmemelidir. Diş etlerinin fırçalanmasına sebep, diş etlerinin kuvvetlenmesine yardımcıdır. Fırçalama esnasında kanamanın hiç bir zararı yoktur. Kanama ve ağrı zamanla durur.

Dişler her yemekten sonra ve bilhassa geceleri fırçalanmalıdır.

Uyurken ağız tamamiyle hareketsiz olduğundan, dişlerin arasında kalan gıda maddeleri mik-

ropların faaliyete geçmesine sebep olur.

2 — **Ağız kokusunun sebepleri ve giderilmesi:** Ağız kokusunun muhtelif sebepleri vardır.

a — Esas ağız kokusu,

b — Ağza komşu olan organların kokusu,

a — Bakımsız ağızlarda, gıda maddelerinin «anaörok», yani oksijensiz vasatta yaşayan mikrop-
ların tesiri ile parçalanmasından ileri gelir. Bilhassa kangrenli dişler buna sebep olurlar.

b — Akciğer kangreni vak'alarında bu koku ağız yoluyla intişar eder. Keza burunda Ozen denilen hastalıkla da aynı koku, ağız kokusu olarak neşrolunur.

Giderilmesi çareleri:

a — Esas ağız kokusuna sebep olan çürük ve bilhassa kangrenli dişlerin tedavisi ve ağız temizliğine ihtimamla olur.

b — Mevcut hastalıkların giderilmesi lâzımdır.

Aldığımız gıdalardan soğan, sarımsak, ve alkol da ağız kokusuna sebep olur.

3 — **Dişler nasıl çürür:** Bakımsız ağızlarda, bilhassa karbonhidratlı gıda maddeleri «nişasta, un, şeker», ağızda mevcut muhtelif mikroplar tesiri altında tahammur eder ve Laktik asiti-süt asitini meydana getirir. Bu asit hafif olmakla beraber derinlere nüfuz ettiğinden zamanla dişin kireç kısmını eritir. Geriye kalan kırırdak şeklindeki organik maddede diğer mikroplar tesiri altında tahrip edilir. Satihtan siyah bir nokta gibi görülen çürük, derinde geniş harabe şeklindedir. Herhangi sert bir gıda altı boş olan tavanı yıkar ve çürüğün asıl çehresi meydana çıkar.

Süt çocuklarında bile, çocuğun hekimler tarafından muayenesi, gıda ve bünyelerindeki noksanlarının telâfisi, bilahare husule gelecek en cüz'î çürüğün dahi derhal tedavisi icap eder. Ağız bakımını, çürümeye mâni olan âmillerden biridir. İki, iki buçuk yaşındaki çocuklara dişlerini fırçalamaları öğretilmelidir.

4 — **Dişlerdeki çatlaklar tehlikeli midir?** Hayır. Dişteki çatlaklar, dişlerin çigneyici yüzlerinde olduğundan devamlı surette, gerek dil ve gerekse yanak tarafından temizlendiğinden burada gıda maddeleri barınmaz. Dolayısıyla çürük meydana gelmez.

5 — **İskorpit hastalığı ve tedavisi:** İskorpit hastalığı dişlerde,

C vitamini noksanlığından ileri gelir. Tedavisi, C vitamini almak ve ağızda mekanik bir temizlik yapmaktan ibarettir.

6 — **Dişten gelen hastalıklar:** Diş çürükleri, Amerikalıların «Focal Infection» dedikleri vak'alar, vücutta bazı arızalara sebep olurlar. Bunlar meyanında: vücutta kırıklık, halsizlik, baş ağrısı, hararetin artması, kalp hastalıkları ve mafsallarda romatizması zikredilebilir.

7 — **Diş ağrısı evde tedavi edilebilir mi?** Diş ağrısı esnasında, dişe, evde hiç bir müdahale yapılamaz. Ancak bu ağrıyı giderecek bir müsekkin (aspirin, gripin, nevralfin v.s. gibi) hazır kaşeler alınabilir. Diş doktoruna müracaat en iyi çaredir.

8 — **Vaktinde tedavi edilmeyen dişler ne olur?** Dişteki çürükleri muhtelif derecelere ayırabiliriz: Birinci derece çürükler çok sathidir, herhangi bir ağrıya sebebiyet vermezler ve bu sebepten ihmal edilirler. Çürük sinsi sinsi ilerleyerek ikinci dereceye geçer. Bu haldeki, yani ikinci derecedeki çürükler, sıcak, soğuk ve tatlıdan müteessir olur. Bunun da ihmal edilmesi üçüncü derece çürüğe geçilmesine sebep olur. Bu halde, ağrılar daha ziyade sebepsiz ve bilhassa geceleri kendini gösterir. Bu da ihmal edilecek olursa bir zaman sonra ağrılar hafifler, diş ölür ve ölü olan diş «anaörok» mikroplar tesiriyle dördüncü derece olan kangrene geçer. Fakat bunların hepsinin tedavisi mümkündür.

9 — Diş etlerindeki iltihapların sebebi: Bakımsız ağızlarda, bilhassa dişlerin, diş etleriyle temas ettikleri yerde diş pası denilen beyaz, yumuşak bir kir mevcuttur. Bu kir üzerinde, tükürükte mevcut kalsiyum karbonat ve kalsiyum fosfat tuzları birikirler ve sarı-kahverengi renkte diş taşlarını meydana getirirler. Bunlara daha çok, alt ön dişlerin iç tarafında, üst büyük azıların dış tarafında rastlanır. Buna sebep, tükürük bezlerinin orada bulunmalarıdır. Bu taşlar, dişle, diş eti arasında açar ve cep denilen boşluklar meydana gelir. Bu boşluklar gıda maddeleri için bir sığınak teşkil eder. Mikropların tesiriyle bu gıda maddeleri parçalanır ve iltihap teşekkül eder. Buna mâni olmak için ağız temizliğine dikkat edilemelidir. Diş etlerinin iltihaplanmış olduğu vak'alarda diş doktoruna müracaat edilir.

10 — Sakız çiğnemek dişlere tesir eder mi? Sakız çiğnemenin dişler üzerinde oldukça iyi tesirleri vardır.

a — Dişleri mekanik surette temizler.

b — Çiğneme adaleleri tekâmül etmemiş kimselerde "miyo-

terapi-adale tedavisi" amacıyla işe yarar.

11 — Sigara ve içkinin dişlere tesiri: Sigara dişlerin kararıp, sararmasına sebep olur. Sigara ve içki kullanılırsa, "ağız löko plâkisi" denilen bir hastalığa sebebiyet verir. Bu, dil ve diş etlerinin sathında beyaz zarlar halinde tezahür eder.

12 — Diş teşekkülünde husule gelen arızalar nasıl telâfi edilir? Diş teşekkülü, çocukta iki defa da olur. Biri süt dişleri, diğeri daimi dişlerdir. Teşekkülleri kısmen birbirine benzer. Bu sırada görülen arızalar, ekseri çocuğun bünyesinde mevcut, bir veya bir kaç hastalıktan doğar. En çok tesadüf ettiğimiz: dişlerin geç çıkması halleridir.

Bu gibi vak'alarda çocuğun bir doktor tarafından muayenesi icap eder. Umumiyetle tesadüf ettiğimiz hastalıklar, D vitamini noksanlığından ileri gelen «Raşitizm», iç ifraz bezi bozukluğundan doğan «Tetani» — halk arasında buna «havale» denilir —, «müzmin barsak hastalıkları» dır. Bu genel hastalıkları tedavi ettirmek suretiyle diş teşekkülündeki arızalar önlenmiş olur.

Herkes Bir Şey Yaptım Sanıyor

DOSTLARIMIZDAN E. bir gün durduğu yerde, Ankara'da bulunan yirmi kadar dostuna, üzerinde «Tebrikler..» yazan birer telgraf göndermişti.

Bir kaç gün sonra hepsinden uzun ve hararetle teşekkür mektupları aldı.

Dünyanın En Betbaht Kadınları

● Helene Mescicki-Selection, Fransa ●

JAPONYA'DA kocamın Polonya elçisi olarak bulunduğu üç sene içinde oranın kadınlarını anlamaya çalıştım. Bu, parlak kimono'ları içinde kelebeği andıran, tatlı tavırlı ve ekseriya güzel olan kadınlar her zaman mes'ut görünürlerdi. Fena bir şeyden, çiçeklerden, herşeyden bahsedelerken daima aynı şekildedirler. Ben de onların bu hallerini gördükçe hayret eder ve kendi kendime, bu kadınların acaba hiç bir derdleri yok mudur? diye sordum.

Fakat zamanla bu tebensümün arkasında bir sürü ıstırapın gizlendiğini farkettim. Daha sonradan da anladığım gibi, Japon kadını için en büyük gaye bütün üzüntü ve felâketleri tebensümle karşılayabilmektedir.

Japon kızlarına daha pek küçük yaşlardan itibaren bu sahte saadet hali dikkatle öğretilir. Orada kadın, erkeklerin ya uşağı veya yahut da bebeği olacağından daha küçük yaşlardan itibaren kızlar ona göre yetiştirilirler. Hareketlerinin hepsi sun'i olduğu halde, küçük yaştan beri bunları yapmaya o kadar alışmışlardır ki sonunda tabii gibi gözükürler. Hatta ben gayet iyi talim ettirilmiş beş yaşında öyle kızlar gördüm

ki gülüşlerine hayran olmamak insanın elinden gelmiyordu.

Japon erkeği karısının evini temiz tutmasını, nezaket kaidelerini ve çiçek dizmeyi bilmesini ve hareketlerinin de nazık olmasını ister. Fakat buna mukabil once kadının zeki olmasının hiç bir kıymeti yoktur. Onun her şeyden evvel istediği körü körüne bir itaattir. İşte bunun içindir ki genç kızlara terbiye devrelerinde, kendilerinin daima kıymetsiz yaratıklar, sahip olunan eşya oldukları ve hiç bir haklarının bulunmadığı söylenilir.

Japon kadını, eğer evlenmezse, gaysalaktan başka hiç bir iş yapamaz. Evlenmiş olan kadının hukuki vaziyeti nizamlanmamıştır. Koca karısını boşayabilmek hakkına sahip olduğu halde kadın için böyle bir şeyden bahsedilemez. Hem erkeğin kadını boşaması için ailesi yanına göndermesi kâfi gelmektedir. Eğer erkek karısını, çocuğu olmadıgından dolayı ailesinin yanına gönderirse, o kadın artık cemiyet içinde bir sürgün gibi yaşar. Zaten en çok rastlanan boşanma sebebi de budur. Japonlara göre daima kadın haksızdır. Orada hiç kimse kocanın iktidarsız olduğunu düşünmez ve bunun ilmi bir şekilde is-

bat edilebileceğini ise hatırmadan bile geçirmez.

Zengin veya fakir olsun, Japon kadını her zaman için esirdir. Ev içinde evvelâ kadın kalkar ve gece olunca en son yatan yine odur. Erkek dışarıda bir eğlenceye gittikten sonra geç vakit eve dönerken kadın eşikte yerlere kadar eğilerek onu karşılamak mecburiyetindedir. Böyle bir vaziyette kadının memnuniyetsizlik göstermeye bile hakkı yoktur. En zengin ailelerde bile erkeğin kahvaltısını karısı hazırlar ve onu banjosunda yıkar. Kadın kocasıyla beraberken şiltinin üzerine oturmak hakkına bile sahip değildir. Halbuki Japon evlerinin döşemeleri kışın buz gibi olur. Kocasıyla birlikte sokağa çıkan kadın onun peşini takip eder ve pakketleri de daima kadın taşır.

Japonya'da bir gün bir Avrupalılar aramızda bir gezinti ter-tip ederek dağa çıkmıştık. Aramızda bir de Japon çifti bulunuyordu ve hava da son derece soğuktu. Bu soğuk karşısında kocam paltosunu çıkararak omuzlarına attı ve diğer Avrupalılar da onu taklit ettiler. Fakat Japon erkeği soğuktan çeneleri birbirine çarpan karısıyla hiç alâkadar olmadı. Buna mukabil kadın omuzunda bulunan şalı çıkarak kocasının sırtına örttüğü zaman erkek ona teşekkür bile etmedi.

Japon kadını çocuklarından bile tamamiyle istifade edemez. Çünkü kanunlara göre bunlar da kocaya aittir.

Çocuk on iki yaşına gelinceye

kadar onu hayata annesi hazırlar. Fakat bu yaşa gelir gelmez artık, çocuğun hayatında, annenin hiç bir rolü kalmaz.

Eğer bir genç kadına kompliman yapar, mantosunu veya çantasını taşır, yani ona karşı en ufak bir dikkat ve ihtimam gösterirse o adamın erkeklik vekarının sarsıldığı iddia edilir.

Bir gün iyi terbiye görmüş bir Japon erkeğiyle konuşurken bana bir kompliman yaptı. Fakat tercüman onun söylediği cümleyi iştirit iştirmez müthiş sinirlenerek titremeye başladı. Nihayet bu sinirine hakim oldu fakat efendisinin böyle yapmakla doğru hareket etmediğini söylemekten de kendini alamadı.

Böylece Japon hayatı o derece erkeğe aittir ki kadın için hizmet etmek ve onlara çocuk doğurmak-tan başka bir iş yoktur. Hatta doğum esnasında bile terbiye kaideleri anestezi yapılmasına müsaade etmez ve kadının bu vaziyette ağlamaya da hakkı yoktur.

Orada nispeten hür olan kadınlar sadece gaysalardır.

Yabancı memlekette yaşayan Japon kadınları hayatlarından son derece memnundurlar. Dış memleketlerde erkek karısına bir takım hürriyetler vermek zorunda kalmaktadır. Tabii kadın bu vaziyete cabucak alışmakta ve Japonya'ya dönmeye de büsbütün bedbaht olmaktadır.

Tokyo'da, dışarıda on sene geçirdikten sonra memleketine dönmüş olan kibar aileden bir kadın tanımıştım. Bu kadın bazan be-

nimle son derece samimi olarak konuşurdu. Bu kadın bir gün bana şunları söyledi:

— Sizi kendime ailemden daha yakın buluyorum. Ben bu şekilde yaşamaya tahammül edemem. Hiç bir zaman için düşündüğümü söyleyemem ve onlara sormadan en ufak bir şeye dahi karar veremem. Bu çok korkunç hattâ iğrenç bir şey. Eğer çocuklar olmasa buraya hiç dönmezdim.

Fakat bu kadın da konuşurken daima tebessüm ederdi. Zira onun için isyan etmesine rağmen Japon terbiyesi ve disiplini tesirini hâlâ kaybetmemiştir.

Bir Japon kadınının ümit edebileceği tek mazhariyet bir gün kaynana olmaktır. Eve bir gelin alıp, böylece bir köleye sahip olunca kadın ona hiç merhamet etmez ve çektiklerinin hepsinin hesabını da bu gelinden sorar. Bu şekilde, arkadaşım olan genç bir Japon kadını vardı. Yüzünün da ima solgun ve halsiz olduğunu görünce ona, biraz kendisine dikkat etmesini söyledim fakat genç kadın:

— Hayır hasta değilim, diye ce-

vap vermişti, sadece kâfi derecede uyuyamıyorum. Her gece kaynanam beni bir kaç kere uyandırarak kendisine masaj yaptırır ve sabahları da saat tam altıda kahvaltısını hazırlayıp getirmemi ister, dedi.

Halbuki Japonya'da masajlar o kadar ucuzdur ki herhangi bir kimse bir masajcı getirtip kendine masaj yaptırabilir. İşte bu genç kız da kaynanasının intikam ihtiras ve arzularına kurban gitmekteydi. Böyle vaziyetlerde Japon kadınının başvurabileceği tek çare intihardır. Fakat hayatına son veren bu ümitsiz hareketi yaparken bile kadın serbest değildir. Kadın istediği şekilde hayatına son veremez. Meselâ hara-kiri yapmak kadınlar için yasaktır. O ancak kendini suya veya volkan içine atabilir. Ve kocasıyla birlikte ölmek şerefine mazhar olmak istiyorsa onun müsaadesini elde etmesi gerekir.

İşte bütün bunları öğrendikten sonra tebessüm ve tatlı hareketlerine rağmen neden Japon kadınlarının, dünyanın en betbaht insanları olduğunu anladım.

Cumhuriyet Hakkında

B

U Cumhuriyetçiler çelik gibi serttirler.

Elli yıl içinde bütün Avrupa ya Cumhuriyetçi ya kazak olmaktadır.

Konsüller Cumhuriyetin hiç bir zarar vermemesini temin etmelidirler.

Cumhuriyetçiler, seçilinceye kadar Cumhuriyetçidir.

Yirmi yaşında herkes Cumhuriyetçidir.

Cumhuriyet fazilettir.

Herkes müsavî ve hakikî adalet; işte Cumhuriyet.

Schiller

1. Napolyon

Cicero

İben Rathum

Lamartine

Atatürk

Jefferson

Aşağıda naklettığımız hakiki vakanın hikâyesini bütün okuyucularımızın ibretle okumasını tavsiye ederiz. Onun meşhur Fransız muhariri André Maurois'ın kaleminden çıkmış olması kıymetini bir kat daha artırmaktadır.

Harp Esirinin Vatana Dönüşü

• Andre Maurois — Reader's Digest, Amerika •

HİKÂYEMİZ 1945 senesinde Almanyadan Fransız harp esirlerini geri getiren bir trenin içinde başlar. O anda bütün esirler bitkin bir halde olmalarına rağmen, hepsinin yüzlerinden beş senelik bir ayrılıktan sonra vatanlarına ve yuvalarına kavuşmanın verdiği sevinç okunuyordu.

Birçoklarının hayallerindeki kadını düşündüğü belli idi. Herkes merak içinde karısını veya nişanlısının kendisine eski sevgisini gösterip göstermeyeceğini düşünüyordu. "Acaba o kadar uzun ayrılık seneleri zarfından yalnız ne yaptı? Onunla eski hayatı mesutça tekrar yaşamak kabil olacak mı?" gibi sualler bütün hürriyete kavuşanların aklından geçiyordu.

Kompartımanın bir köşesinde, yüzünden Fransızdan ziyade İspanyol olduğu belli olan uzun boylu ve zayıf bir adam oturuyordu. Chardeuil kasabasının yerlilerinden olan bu harp esirinin adı Reneaud Leymarie idi. Tren zifiri karanlık içinde ilerlerken onun arkadaşları ile şöyle dertleştiği duyuluyordu:

— Saturnin, sende evlimisin?

— Neye sordun? Harpten iki sene evvel evlendim. Onun ismi Marthe'dir. Resmini görmek ister misin?"

Çizik suratlı, ufacık tefecik ve neşeli bir

adam olduğu belli olan Saturnin iç cebinden bir cüzdan çıkardı ve arkadaşına karısının resmini gösterdi. Leymarie ise "Fevkalâde güzel bir karın var, onu görmeğe giderken içinde bir şüphe yok mu?" diye sordu.

— Şüphe mi? Ne şüphesi?

— Karın bu kadar güzel olduğu; uzun müdet yalnız kaldığı ve dünyada daha bir çok erkek olduğu için içinde bir şüphe yok mu?

— Beni güldürme! Marthe'nin aklından benden başka erkek geçmez. Daima mesut yaşadık. Bana onun son beş sene içinde yazdığı mektupları gösterirsem şaşarsın!

— Sen daha mektupların hiç bir kıymeti olmadığını öğrenmedin mi? Bana da bir sürü güzel mektup geldi. amma, ben yine şüphe içindeyim."

— Karına itimadın yok mu?

— Tabii var... Ona hakikaten çok itimat ederim. Altı senelik evli olmamıza rağmen aramızda bir tek anlaşmazlık dahi olmamıştır.

— Öyleyse ne düşünüyorsun?

— Böyle şeyler belli olmaz, kardeşim. Ben oldukça kadere inanırım. Kendikendime ikide bir Helen'in benden güzel ve akıllı olduğunu düşünürdüm. Karım elinden her şey gelen tahsilli bir kızdır. Geçen gün kendi kendime harp esnasında dost ve düşman birçok kimsenin bizim eve sığındığını ve onlar arasında benden yüksek ve güzel kimseler olabileceğini düşündüm. Her halde kasabanın en güzel kızı onların gözünden kaçmamıştır...

— Yok canım... Seni hakikaten seviyorsa mesele yok..."

— Ondan eminim. Fakat ne olursa olsun, beş sene ayrı yaşamamın ne demek olduğunu sen de tahmin edebilirsin. Hem orası karımın kendi evi değil, benim evimdir. Yanında da başka kimsesi yok... Belki ayrılıkta kendi hislerine hakim olamamıştır."

— Yahu böyle aksilikler düşünme! Zaten ufak tefek şeylerin ziyanı yok! Eğer karın unutup geçmişse mesele kalmamış demektir. Seni yine sevebilir. Bana birisi böyle şeyler anlatsa dinlemem bile... O benim karımdır; Harpte yalnız kalmıştı şimdi ise serbest bırakıldık ve birbirimize kavuştuk. Onun için aynı mesut hayatı tekrar yaşarız!

Leymarie ise bu fikirleri ka'ıyyen kabul etmiyor ev şöyle diyordu: "Eğer dönünce en ufak bir şeyden şüphelensem dayanamam."

— Ne yaparsın karını öldürür müsün?

— Hayır, Hayır! Ona elimi bile sürmem. Bir daha ne onun ne de evin semtine uğramam. Başka bir yere gider ve ismimi değiştirerek orada yaşarım. Ona bütün paramı ve evimi bırakırım. Benim zaten böyle şeylere ihtiyacım yok; çalışıp hayatımı yeniden tanzim ederim. Bunun akılsızlık olduğunu pek alâ biliyorum... Fakat ben böyleyim işte...

Acı bir düdük sesi bir an için trenin tekerleklerinin gürültüsünü

bastırdı. Biraz sonra herkes uykuya dalmıştı.

Akıllı ve tecrübeli bir zat olan Chardeuil belediye reisi, 20 Ağustos'ta Renaud Leymarie'nin şehre varacağı kendisine bildirilince, onun karısını evvelden haberdar etmeğe karar verdi. Kadını ziyarete gittiği zaman onu bahçede çalışırken buldu:

— Bayan Leymarie size dostluğumuzun sevgisini getirdim. Aynı zamanda kocanızın gelmekte olduğunu ilk olarak haber verdiğimden dolayı çok bahtıyım. Onu lâyık olduğu şekilde karşılayacağınızdan da eminim... Herkes gibi siz de yiyecek sıkıntısı çekiyorsunuz; fakat elinizden geldiği kadar onu memnun etmeğe çalışacağınızdan eminim.

— Sayın belediye reisi fikirlerinize tamamiyle iştirak ediyorum. Kocam Renaud'u en iyi şekilde karşılayacağım. Ayın yirmisinde mi dediniz? Saat kaçta istasyona varır dersiniz?

— En geç öğleye olur.

— Bana bu kıymetli haberi verdiğinizden dolayı size müteşekkirim. Onu bütün kalbimle karşılayacağımın emin olabilirsiniz."

Yirmi Ağustos sabahı Helene Leymarie saat altıda kalktı. O gece heyecandan hiç uyuyamamıştı. Bir gün evvel bütün evi temizlemiş, her tarafı parlatmış ve perdeleri kordelâlarla süslemişti. İç çamaşırlarını da değiştirmiş ve ayrılık esnasında hiç kullanmadığı ipek çamaşırlarını giymişti. Üstüne

ne giyeceğini ise henüz tesbit edememişti. Kocasını eskiden onun mavi beyazlı entarisini çok beğenirdi. Evvelâ onu giydi. Fakat üzüntüden o kadar zayıflamıştı ki entarisinin omuzları düşüyor ve vücuduna çok bol geliyordu. Nihayet kendi diktiği entarisinin yakasını ve kollarını değiştirip giymeğe karar verdi. Sıra saçlarını ondüle yaptırmaya gelmişti. Dün gece de saçlarını file ile toplayıp yatmıştı.

Şimdi yapacağı yemekleri düşünüyordu. Kocasının en sevdiği yemekleri hazırlamaya karar verdi. Fakat maalesef 1945 senesinde Fransada yiyecek durumu pek fena idi. İyi bir tesadüf eseri olarak tavukları o gün bir kaç yumurta yumurtlamıştı. Kocasını da onun omletine bayılırdı. Onun yağsız et ve patates kızartmasını da çok sevdiğini hatırladı. Fakat et bulmak imkânsızdı. Acaba bir çikolata tatlısı da yapsa nasıl olurdu? Çikolatayı nereden bulacaktı? Ara sıra bir bakkalın gizlice kara borsa fiatına çikolata sattığını öğrendi ve kendi kendine şöyle düşündü:

— Sekizde evden çıkarsam dokuzda dönebilirim. Gitmeden her şeyimi hazırlarım eve dönünce yemekleri yalnız pişirmek ve hazırlamak kalır."

Sevincinden yerinde duramıyordu. Hava çok güzeldi. Vadinin üstüne doğan sabah güneşi parıl parıl parlıyordu. Leymarie şarkı söyliyerek sofrayı kurdu. Masanın üstüne evlendikleri gün ilk yemeklerinde kullandığı beyaz siyah kareli örtüyü serdi. Kocasının çok

hoşuna giden içi süslü penbe tabakları çıkardı. Bir şişe şarap ve bahçeden kopardığı mis kokulu çiçekleri de sofraya koydu. Topladığı çeşitli çiçeklerden bir de buket yaptı... Evden çıkmadan evvel son bir defa daha odaya göz attı, hersey tamamdı... Kendikendine, bu kadar felâketten sonra Renaud'un evini ve karısını değişmemiş ve güzel görünce ne kadar memnun olacağını düşünüyordu. Dış pencereden odada duran büyük aynaya baktı. Belki biraz zayıflamıştı; fakat yine güzelliğini ve şerefini muhafaza ediyordu. Bunları düşün-
dükçe neşesi artıyordu...

★

Leymarie'nin evi kasabanın en tenha köşesinde idi... Bir saat kadar sonra gözleri sevinç içinde parlıyan zayıf bir askerin evin bahçesine girdiğini yalnız bir tek komşu gördü. O, heyecanını zaptedemiyerek birkaç saniye durakladı. Sonra yavaşça seslendi:

— Helene!

İçerden hiç ses çıkmadı.

— Helene! ... Helene!

Ses gelmediğini görünce heyecan içinde pencereye doğru ilerledi ve içeri baktı. O anda birdenbire gözüne iki kişilik bir sofraya, çiçekler ve şarap şişesi çarptı. Beyninden vurulmuşu dönmüştü. Bir an için kendinden geçti ve yere yıkılmamak için duvara zor tutunabildi! Kendi kendine: "Korktuklarım başıma geldi, demek ki karım yalnız değilmiş!" dedi.

★

Biraz sonra Helene dönünce ib-

ret verici hadisenin tek şahidi olan komşusu onu çağırdı. Kocasını hiddetle geldiği yoldan kaçarken gördüğünü arkasından bütün kuveti ile bağırmasına rağmen onun hiç aldırış etmediğini söyledi.

— Kaçıyor mu idi? Ne tarafa doğru gitti?

— Thiviers'e doğru.

Talihsiz kadın acele belediye reisinin evine koştu; fakat onun birşeyden haberi yoktu. Göz yaşları içinde vaziyeti ona izah etti:

— Renaud soğukkanlı haline rağmen kışkanç ve çok hassas bir adamdı. Eve gelince iki kişi için hazırlanmış sofrayı gördü ve bütün bunların kendisi için hazırlandığını tahmin edemedi. Size valvarım ne olur onu bulunuz! Eğer bulamazsanız bir daha gelmez, bense onu delice seviyorum...

Belediye reisi hemen Thiviers istasyonuna bir adam göndererek polisi vaziyetten haberdar etti. Fakat Renaud Leymarie ortadan yok olmuştü! Bedbaht kadın Helene o gece sofraya başında sabaha kadar kocasını bekledi. Aradan günler, haftalar ve aylar geçti...

Şu satırları yazdığım anda, bu ibret verici vak'anın üstünden üç seneye yakın bir zaman geçmiş olmasına rağmen, Helene halâ kocasından hiç bir haber alamamıştır.

Bu satırları, belki Helenenin kocası Leymarie'nin tesadüfen gözüne çarpar da kusurunu anlayarak geri döner ümidi ile yazdım.

İlmin İnip Çıkan Meşhur İkizleri

● Coronet, Amerika ●

BİR kaç ay geçmeden, milyonlarca insan heyecanla August Piccard'ın yer yüzüne çıkmasını, Jean Piccard'ın da yer yüzüne inmesini bekliyecekler. August Okyanus'un şimdiye kadar erişilemeyen korkunç derinliklerine dalmaya, Jean da Stratosferde hiç kimsenin cesaret edemeyeceği yüksekliklere ulaşmaya hazırlanıyor.

Bu iki cür'etkâr hareketin kahramanları, şimdiye kadar müteaddit keşifleriyle dünyayı hayretlerde bırakan İsviçreli ikizlerdir. Hattâ bazı kimseler onlara gülümseyerek, «Deli Piccardlar» derler. Kendilerine bakınca derhal, ilim adamı ve ikiz olduklarını tahmin edebilirsiniz. İkisi de uzun boylu, yüz hatları keskin, uzun ve kıvrıkcık saçlıdır. Jean Minnesotada, August da Belçika'da yaşamaktadır. Eğer birlikte otursalardı kimse onları tefrik edemezdi. Birbirlerinden binlerce kilometre uzakta bulunmalarına rağmen,

mektuplarından anlaşıldığına göre ekseriya aynı zamanda, aynı şeyleri düşünmektedirler.

Bu fikirler, ekseriya Jules Verne'in tahayyül etmiş olduğu fantastik sergüzeştlendir. Muhakkak ki muhayyilesi en kuvvetli bir romancı bile August Piccard'ın — o zamana kadar hiç kimsenin cüret edemediği — gökyüzünün mavi karanlıklarına yükselen ilk şerifinden daha meraklı bir mevzu tahayyül edemezdi.

1920 nin sonlarına doğru idi ki, August, kozmik şualar üzerindeki araştırmalarına başlamıştı. Füzanın uzaklıklarından gelerek atmosferimize çarpan bazı acayip radyasyonlar fenni şaşırtıyordu. Zira bunlardan çoğu dünya atmosferine nüfuz edemiyordu. Bunun üzerine Piccard hava tabakasının üstüne, stratosfere çıkacak olursa yeryüzünde ölçülmesi kabilmeyan kozmik şuaların hususi âletlerle orada ölçülebileceğini düşündü.

Diğer fen adamları buna inanmadılar. Bir balonla bu kadar yükseklerle çıkmak fikri hayal olarak vasıflandırılıyordu. Havasız bir muhitte nasıl yaşanacak ve balon nasıl kontrol edilecekti?

Fakat Piccard, bütün bunların cevabını vermeğe hazırды. O, eski zaman balonlarının, sepetleri yerine, hava kaçırmıyan alüminyum bir küre tasarlıyordu. Belçika İlmî Araştırma Bürosu bu acayip vasitanın inşası için gerekli parayı vermişti.

Stratosfere çıkma hazırlıkları ilerledikçe halk alay ediyordu. Nihayet Eylül 1930 da bütün eksikler tamamlanmış ve Piccard'ın hareketi takarrür etmiş iken barometre düşmeğe başladı. Bu vaziyette, August mecburen beklemeye karar verdi. Böylece haftalar ve hattâ aylar geçti. Hava, bir türlü uygun düşmüyordu. Nihayet 27 Mayıs 1931 de havanın muvafık olduğu görüldü. Balon tekrar şişirildi, fakat bu esnada çıkan şiddetli bir fırtına balonu kuvvetle sarmış ve merbut küreyi epice hasara uğratmıştı. Fakat Piccard kararını vermiş bulunuyordu, hareketini daha fazla tehir edemezdi.

Piccard ve asistanı Paul Kipfer ufak kabinelerine girdiler, âletlerini kontrol ettiler. Her şey tamamdı; kapaklar kapatıldı ve Piccard hareket işareti verdi. Nihayet, semânın geniş boşlukları içerisindeki muazzam seyahat başlamıştı. Kürrenin alt tarafında, kozmik şuaları ölçmeğe yarayan elektroistatik cihazın dışarıya çık-

masını sağlayan ufak bir delik vardı. Balon süratle yükseldiği için âleti acele buradan çıkarıp, kabine içerisinde miktarı kâfi hava varken deliği kapamak lâzımdı. Fakat Piccard'ın bütün zorlalarına rağmen âleti dışarı çıkarmak mümkün olmuyordu; zira hareket esnasındaki sadme yüzünden delik bir parça çarpılmıştı. Bu esnada asistanı Kipfer "15,000 kadem" diye bağırdı. Piccard muhakkak surette âleti tesbit edip okunacak rakamları kaydetmek istiyordu. Kaybedecek bir dakika bile yoktu. Hücre içerisindeki hava azalmağa başlamıştı. Bu esnada asistanına: "Bir de sen dene" diye seslendi. Kipfer bütün kuvvetiyle âlete dayanınca âletle delik arasındaki kuvars izalâtörün kırılmasıyla genişleyen delikten cihaz dışarıya fırladı ve aynı zamanda kabinedeki hava müthiş bir ısıyla dışarı hücum etti. Pikar derhal oksijen tübüne atılarak bu kıymetli maddeden bir miktar yere döktü, tebahhur eden gaz, nefesleri tıkanan balon sakinlerinin tekrar nefes alabilmelerini temin etti.

Balon yükselmeğe devam ediyor, altimetre yirmi - yirmi beş bin kadem gösteriyordu. Pikar yere eğilmiş deliğe üstüğü tıkmağa uğraşıyor, fakat ısıkları sadası bir türlü kesilmiyordu. Eğer bir kaç dakika içerisinde deliği tıkamağa muvaffak olamazlarsa inmeğe mecbur olacaklardı. Halbuki balonun gazını kaçırma tertibatı da çalışmıyordu. Eğer mecbur kalsalar bile yere inmek mümkün ol-

miyacaktı. Yegâne kurtuluş çaresi bu deliğin kapatılmasına bağlı idi. Nihayet ıslık sadası kesildi, delik kapanmıştı. August doğrularak alitmetreye baktı, dokuz milin üstünde idiler, demek stratosfere girmişlerdi. Gökyüzü simsiyah görünüyordu. Altlarında muazzam alplar sadece küçük bir kabartma haritayı andırıyordu. Bu arada yeni bir tehlike baş gösterdi, bulut ve su buharı bulunmadığı için güneş doğrudan doğruya üzerlerine aksediyordu, bu müthiş sıcaklığın tesiriyle menfezin kauçuk contaları tagayyür etmiş ve içerisinde bulundukları kürre hava kaçırmaya başlamıştı. Şimdi onlar, sathı arzdan hemen hemen on mil yukarıda havasız, müthiş surette sıcak ve hiç bir suretle kontrol edemedikleri alüminyum bir kürenin içerisinde bulunuyorlardı. Balonu yere indirecek hiçbir vasıtaya malik değildiler. Bütün ümitleri beklemektir. İkinciye doğru suhnet düştükçe balon da sönmeğe başlayacaktı.

Nitekim bir müddet sonra balon yavaş, yavaş inmeğe başladı. Fakat şimdi de salim bir iniş yapabilme endişesi baş göstermişti. Neyse ki balon sanki meçhul bir el tarafından idare ediliyormuş gibi salimen geniş bir cümudiye de indi. Balon sakinleri derhal bir kamp kurarak geceyi orada geçirdiler ve ertesi sabah da en yakın köye vardılar.

Fakat cesur August için bu sadece bir başlangıçtı. May Coryns ile yaptığı ikinci bir seyahatte on milin üstüne çıkarak kendi reko-

runu kırdı. Karısı Marianne mümanaat etmeseydi, belki de Piccard uçuşlarına devam edecekti.

Bu sıralarda August'un Amerikadaki kimyager kardeşi Jean da haripteki bu hâdiseleri alâka ile takip ediyor, kendisi de böyle bir uçuş için sabırsızlanıyordu. Nihayet August'un tavsiyelerine uyarak Jean ve karısı August'un ilk balonuna müşabih bir balon plânı yaptılar. Uçuş için fazla paraları yoktu. Jean arkadaşlarından ve bazı tanıdık tüccarlardan 5000 dolar kadar toplayabilmişti. Bu tecrübeyi destekliyen ve bu arada hareket sahası olarak Dearborn hava meydanından istifadeyi temin edenlerden biri de Henry Ford idi. Jean'ın balonu hareket edeceği gün sadece 45,000 kişi teşyie gelmişti. Nihayet balon hareket etti ve yükselme 57,559 kademe kadar devam ederek burada nihayet buldu. Jean, kardeşi August'un rekorunu kırmıştı. Bundan sonra Jean yeni tip bir balonla ikinci bir uçuş yaptı bu sefer sadece 11,000 kademe kadar çıktı. Bu sırada patlayan İkinci Cihan Harbi Jean'ın daha başka uçuşlar yapmasına engel oldu. Fakat şimdi, Jean'ın gözleri tekrar göğe dikilmiş bulunuyor; bu sefer 20 mili aşarak yere indiği vakit kozmik şualar hakkında tam bir bilgiye malik olacağını ümit etmektedir.

Bu esnada August de en derin Okyanusların dibine inebilmek için plânlar hazırlamaktadır. Bu arada karşılaşacakları en büyük tehlike, en müthiş deniz canavar-

larından daha korkunc ve daha tehlikeli olan «tazyik» tir. Deniz yüzünün 3 mil altında tazyik her pus kare için 9000 libredir.

Bu denizaltı seyahatinde de Piccard stratosfere çıkmak için kullandığı gibi bir balon tasavvur etmektedir. Bu tasavvurları Belçika İlmî Araştırma Bürosu direktörleri tarafından mâkûl görülmüş olmalı ki bu iş için para tahsis edilmiş ve Piccard ile eski asistanı Coryns bu yeni taşıtlarının inşasına başlamışlardır.

İnşaat tamamlandığı vakit bu taşıt, büyük bir depoya bağlı çelik bir küre manzarası arzedecek fakat hakikat halde daha çok karışık bir mekanizmaya malik olacaktır.

August Piccard acaba denizlerin dibinde ne bulacağını ümit ediyor? Bu sorunun cevabını kendisi şöyle vermektedir:

“— Artık, denizlerin dibini keşfetme zamanı gelmiştir. Zira Okyanuslar insanların istikbaldeki definelerinin menbalarıdır.”

PESTALOZZİ DİYOR Kİ

EĞER bir insan zayıf ise, büyük işler yapmak için ona hiç bir şey yardım edemez.

Felâket içinde karar verebilmek, yarı kurtuluştur.

Çok uzaklara bakan, önündeki çukura düşer.

Yurdum, sen, ne hükümdarın inâyeti, ne kudretlinin kudreti, ne âlimlerinin bilgisi ile var oldun; sen yuvan, halkın sağ duyusu ve ailenin kudreti ile mevcutsun.

Kuşu yuvasından al, yuvasını boz, onun hayatını mahvetmiş olursun; halkın da yuvasını bozmak suretiyle hayatını mahvetmiş olacaksın.

Kardeş gibi seveceği yerde, baba gibi hükmetmek isteyenler, baba gibi hükmedemezler.

Sevgi, henüz sevgiden başka bir şeyle uyandırılmamıştır; itimat, itimattan başka bir şeyle kazanılamamıştır: Annenin ruhunda akse-den sesi çocuğun kalbinde canlanır.

Sevgi ve itimat hissini uyandırmak ve kuvvetlendirmek kâfi değildir, onu yükseltmek de lâzımdır.

Pencerenin Yanındaki Hasta

● Try and Stop Me, Amerika ●

HASTAHANENİN bir koğuşunda şifa bulmaz üç kötürüm bulunuyordu. Koğuşa ilk gelen pencerenin yanında, sonra gelen ortada ve en son gelen hasta da kapının yanında yatıyordu. Ortada yatan hasta nikbin bir adamdı; canlı ve neşeli konuşmasıyla diğerlerinin kaderlerini azaltmağa çalışıyordu.

Soğuk bir kış gecesi pencerenin yanındaki hasta öldü. Onu kaldırdıktan sonra ortadaki hastayı pencerenin yanına, kapının yanındaki de ortaya yatırdılar.

Pencerenin yanına yatan nikbin adam her gün dışarıda gördüklerini arkadaşına anlatmağa başladı: Yoldan insanlar ve otomobiller gelip geçiyordu; renk renk çiçeklerle dolu arabaları, neşeli çocukları, esrarengiz adamları, etekleri rüzgârda uçan genç kızları anlatıyor, onlar hakkında uzun izahlar vererek ortadaki biçare arkadaşını eğlendiriyordu. Her gün gelip geçenlere yavaş yavaş isimler takmağa başladı. Ortadaki artık sabah işe gidenlerin, öğleyin

geçen yolcuların, akşam eve dönen kimselerin hikâyelerini dinleye dinleye onları tanımağa başlamıştı. Böylece hastahanenin ruha kasvet veren havası dağılıyor, odaya biraz neşe yayılıyor, bir türlü geçmek bilmiyen can sıkıcı saatleri tatlı hikâyeler dolduruyordu. Bundan dolayı pencerenin yanındaki arkadaşına karşı şükran hisleri besliyordu.

Bir gün aklına ansızın bir fikir geldi: Eğer pencerenin yanındaki hastaya bir şey olacak olursa, o raya kendisi geçecek ve onun hikâyelerini dinlemektense dışarıdaki bu renkli ve canlı hayatı kendi gözleriyle görecekti.

Bu düşünceler günlerce kafasında yer etti; yattığı yerde hep bunu düşünüyor ve bir çare arıyordu. Bir gün bunu da buldu: Pencerenin yanındaki adama bazan bir kalb krizi geliyordu; ilaç şişesi ve kaşığı yanbaşındaki komudinin üzerinde duruyordu. Kalb krizi gelince güçlkle elini uzatıyor ve ilâcını kendisi alıyordu; Zi-

ra çok kere o sırada odada bir hastabakıcı bulunmuyordu.

Bir gece yine pencerenin yanındaki hastaya bir kriz geldi; elini ilâcına uzattı; fakat tam o sırada ortadaki, büyük bir gayret sarfederek doğruldu şişeye eliyle vurarak yere yuvarladı. Şişe param-parça oldu.

Ertesi sabah pencerenin yanındaki hastayı ölü buldular. Ortadaki hasta, pencerenin kenarındaki yatağa geçeceğini düşünüyor, ve

hayata yeniden kavuşacakmış gibi seviniyordu.

Ölüyü kaldırdılar ve kendisini pencerenin yanındaki yatağa geçirdiler. İçinden: "Pencereden dışarıya bakmak için hastabakıcıların çıkmasını beklemeliyim" diye düşündü.

Odada yapayalnız kalınca başını güçlükle doğrulttu ve pencereden dışarıya baktı. Bir kaç metre ötede simsiyah bir duvardan başka bir şey yoktu.

ÇİN HİKMETLERİ

INSANIN içinde ne varsa gözleri onu vuzuhla gösterir. Gözler fena düşüncüyü asla gizleyemezler. Eğer bir insanın kalbi temizse gözleri aydınlıktır; değilse bulanıktır. Birisi konuşurken onun gözlerine dikkat et; bakalım sana karşı gelebilecek mi?

Mong Dse

İnsanlar, soğuk olduğu zaman sıcak, sıcak olduğu zaman soğuğu ararlar; kurak zamanlarda yağmuru, yağmurlu zamanlarda da kuraklığı. Soğuk ve sıcak, yağmur ve kurak birbirinin zıddı olduğu halde hepsi de insanlara aynı faydayı sağlamaktadırlar. İnsanlara ancak arandığı zamanda bulunan şey faydalıdır.

Lü Bu Ve

Eğer insan bir tarafı, bir partiyi tutarsa, o, gece ve gündüz, beyazı siyah telâkki eder.

Lü Bu Ve

Kırkına kadar sevilmiyen, kırkıdan sonra hiç sevilmez. *Kung Dse*

Başkalarına zarar vermediği düşünen kimseye de başkaları zarar getirir; başkalarını tehlikeye düşürmek isteyen kimseyi de başkaları tehlikeye düşürür.

Lü Bu Ve

Bir ailenin içinde herkes birbirini severse, bu sevgi bütün memlekete yayılır; şayet bir kimse bencil ve nefretle hareket ederse bütün memlekette anlaşmazlıklar hüküm sürer.

Da Hsiao

Lina Medina dört yaşında hamile kalmış ve beş yaşında anne olmuştur. Bu sayıyı hayret doğum hadisesini bütün tafsilatla okuyucularımıza sunuyoruz.

BES YAŞINDA DOĞURAN KIZ

• Life — Amerika •

ADINLARIN, insan yavrusundan başka her şeye benzeyen iki kafalı, tek gözlü, yamru yumru hilkat gari-

beleri dünyaya getirdiklerini; üçüz, dördüz hattâ beşiz doğurdıklarını hepiniz duymuşsunuzdur. Fakat beş yaşında bir kız çocuğun anne olabileceği hiç aklınıza gelir mi idi? İkinci Cihan Harbinin zihinlerden sildiği bu inanılmıyacak doğum hâdisesi, bir zamanlar dünya efkârını aylarca meşgul etmiş ve meşhur tıp adamları arasında çetin münakaşalara yol açmıştır.

Misline ender rastlanan bu garip vak'anın kahramanı, Lina Medina isminde bir kızcağızdır. Peru yaylalarında hayvancılıkla geçinen, dokuz çocuklu fakir bir ailenin en küçük kızı olan Lina, doğuştan anormal bir çocuktu. Fakat, yoksulluk ve cehalet yüzünden, Lina ile ne annesi ne de babası hakkiyle meşgul olamıyorlardı. Bu hilkat garibesi, dört yaşına bastıktan az sonra büsbütün anormalleşti. Zavallıya bir iştih-

sızlık ârız oldu — sık sık bulantılar geliyor ve yavaş yavaş karını şişiyordu... Nihayet kızcağız o kadar fenalaştı ki, komşular aralarında para toplayarak Lina ile annesini sahildeki Pisco hastahanesine gönderdiler.

Doktorlar Lina'nın hastalığına kat'i bir teşhis koyamadılar, bir kısmı mide tümöründen şüpheleniyorlardı. Fakat aksi iddiada bulunanlar da çoktu. İşe vaziyet eden başhekim Dr. Lozado, hastalığın ârâzı ve seyir şekli, hastanın göğüs teşekkülâtının ve tenasül organlarının arzettiği durum karşısında hayretler içinde kalarak araştırmalarını derinleştirdi. Bütün müşahade, araştırma ve analizler hep inanılmıyacak bir noktada birleşiyordu. Başhekim, ni-

hai teşhisi koymadan evvel, her ihtimale karşı, Lina'nın annesini bir kere daha inceden inceye sorguya çekti. Bu cahil köylü kadının, dili döndüğü kadar anlattıkları da Dr. Lozado'nun teşhisini destekler mahiyette idi. Lina Medina sekiz aylıkken bulûğa ermiş, o zamandanberi her ay muntazaman kadınlık âraza göstermiş ve hastalıkla beraber âdetten de keşilmişti; Bu vaziyet karşısında Lina Medina'ya «hâmile» teşhisini koymaktan başka çare kalmıyordu!.

Beş yaşında bacak kadar bir kızın hâmile kalışı, pek tabii, etrafta bir bomba tesiri yarattı. Bütün dünya gazeteleri hâdiseyi parmaklarına doladılar. Mesele dalandı budaklandı. Peru hükûmeti işe müdahale mecburiyetini hissetti. Resmî makamlar tarafından yapılan takibat ve tahkikat her hangi bir semere vermedi; bütün gayretlere rağmen Lina'nın ne şekilde hâmile kaldığı anlaşılamadı. Hâdisenin bu safhası, maalesef, bir sürü çirkin dedikodularla doludur. Netice itibariyle Lina, memleketin en büyük hastahanelerinden birine kaldırıldı. Meşhur tıp adamları gelip bu hilkat garibesini muayene ettiler. Bunların bazıları Dr. Lozado'nun teşhisini doğru bulmadılar; bazıları ise ileri geri fazla bir şey söylemekten çekindiler. Dr. Lozado, teşhisinde ısrar ediyor ve her türlü mesuliyeti üzerine alarak Lina'yı muhakkak doğurtacağını söylüyordu.

Bir taraftan hararetle tıp tartışmaları yapılırken diğer taraftan da beş yaşındaki hâmilenin günü doluyordu. Nihayet, 14 Mayıs 1939 sabahı Lina Medina, kısa bir dinî merasimi müteakip, ameliyat odasına götürüldü. Burası dünyanın dört bir bucağından gelen meşhur tıp adamları ile dolu idi. Koridorlarda ise, neticeyi bir an evvel bütün dünyaya yaymak üzere, gazeteciler vızır vızır dolaşıyorlardı. Sokakta muazzam bir kalabalık hastahanelerin önünde toplanmıştı... Ameliyat masasının başına geçen Dr. Lozado, tanınmış bir sürü tıp adamının mütecessis hattâ alaycı nazarları altında bir an irkilir gibi oldu — ya teşhisi doğru çıkmazsa... Mafih bu tereddüt uzun sürmedi ve doktor büyük bir soğukkanlılıkla Sezaryen ameliyatına başladı. Onbeş dakika süren üzücü bir faaliyetten sonra Dr. Lozado, Lina'nın rahminden çıkardığı penbe bir et yığını bacaklarından sallayarak harekete getirdi. Ameliyat odasını dolduranlar, viyaklıyan bir bebeğin sesini hayretle duydular: Lina Medina doğurmuştu!.

Ameliyat tam bir muvaffakiyetle neticelenmişti. Anne de yavrusu da sıhhatte idiler. Beş yaşında bir anadan doğmasına rağmen bebekte hiç bir gayritabiiyet yoktu; tamamiyle normal bir erkek çocuktu. Lina, doğumdan evvel otuz kilo gelmişti, oğlu ise üç kilo çekiyordu. İşin daha garibi, beş yaşındaki bu hilkat gari-

besi anne, çocuğunu emzirecek durumda idi. Fakat Dr. Lozado buna razı olmadı ve zavallı kızcağız üzerinde her hangi bir şok olmasın diye, doğum hâdisesi gizli tutuldu. Bu şartlar altında genç anne, hiç bir şey sezmeden yavaş yavaş iyileşti. Gazeteciler sık sık gelerek Lina ile oğlunun resmini çekiyorlardı. Genç anne, sırf bu münasebetle gördüğü, fakat tanımadığı oğluna «ağlayan bebek» adını takmıştı!

Hâdisenin bundan sonraki seyri de bir sürü meraklı sayfalar arzeder. Meselâ, film kumpanyalarıyla reklâm şirketleri bu hilkat garibesi anne ve oğlu angaje etmek için âdeta birbirleriyle yarışıyorlardı.. Hattâ, Lina'nın babası, bir Amerikan reklâm şirketiyle anlaşmak üzere idi. Peru yaylalarında sefalet içinde sürünen bu aile için artık istikbal müemmen gözüküyordu. Fakat hâdiseler, maalesef, bunu teyit etmediler. Amerikan reklâm şirketi, Lina'nın New York'taki Milletlerarası Fuarda derhal teşhir edilmesini şart koşuyordu. Halbuki Dr. Lozado, gerek sıhhi, gerekse psikolojik sebepler dolayısıyla Lina'nın teşhirini doğru bulmuyordu.

Bu yüzden Lina'nın babasıyla Dr. Lozado arasında müthiş bir gerginlik baş gösterdi. Nihayet mesele mahkemeye aksetti ve Dr. Lozado mahkeme kararıyla bu işe mâni oldu. Pek tabii, bunun üzerine reklâm şirketleriyle film kumpanyaları Lina'yı angaje etmek hevesinden vazgeçtiler.

Lina'nın babası kaçırdığı büyük fırsatlara fena halde üzüldü. Okadar ki, adamcağız, âdeta talihine küstü ve artık iyileşen kızını hastahaneden alarak, bir daha şehire inmemek üzere, yayladaki köyüne döndü. O aralık İkinci Cihan Harbî de patlamak üzereydi. Dünyayı saran alevler arasında herkes derdine düşmüştü. Böylelikle, Lina Medina da yavaş yavaş zihinlerden silinerek tamamiyle unutuldu.

Bu hilkat garibesi ana ile oğlunun ne olduklarını merak ediyorsanız derhal haber verelim: ikisi de sapasağlam yaşamaktadırlar... Eğer onları görmek isterseniz, Peru yaylarındaki Ticrapo köyüne kadar uzanmanız lâzım... Yalnız aklınızda olsun: geçen Eylül ayında onbeşine basan Lina Medina dokuz yaşındaki öz oğlunu hâlâ erkek kardeşi zannetmektedir!

H. G. Wells Diyor ki:

INSANLAR hareketlerini izah etmek ve meşru göstermek ihtiyacını duydukları müddetçe mâkûl ve tehlikesizdirler. Asıl tehlike, sebep söylemeksizin hareket edilmeğe başlandığı zaman kendini gösterir.

İşte Biz Böyleyiz

BİRKAÇ sene evveldi. O zamanlarda İstanbul'da vazife ile bulunan bir İngiliz rahibi ile büyük bir sanatkârımızı İstanbul sayfiyelerinden birinde bulunan evinde ziyaret etmiştik.

Gayet enteresan ve tatlı sanat meseleleri üzerinde uzun uzun konuşmuş ve akşama doğru evden ayrılmıştık. Ev sahibi bizi tren istasyonuna kadar teşyi etmek üzere bizimle beraber geliyordu. Tren hattı üzerinde bir hayli ilerlemiştik. Misafir rahip yaklaşan akşamın dağlarda yaptığı rengârenk akislere bakarak ve uzaktaki ağaçlıklı bir tepeyi göstererek "Şu tepe mutlaka memnu muntakadır" dedi.

Hepimiz şaşırmıştık. Bin bir güzelliği ile İstanbul'a hâkim olan bu şirin tepenin hakikaten memnu muntaka içinde bulunduğunu biliyorduk. Fakat İngiliz rahibinin bilmediğine ve tanımadığına emin olduğumuz bir muhitin memnu muntaka olduğunu nereden anladığını merak etmiştik. Hayretle hepimizin ağzından şu cümleler döküldü: "Nereden anladınız?"

Adamcağız gayet sakin bir edâ ile: "Bunu keşfetmek için kehane-te ne lüzum var. Ne kadar güzel yeriniz varsa hepsini memnu muntaka yapmış, işin içinden çıkmışsınız" dedi. İstanbul, Adile İmer

TÜRK tütünlerinin en nefislerini yetiştiren Akhisara tütün almak için her sene Alman firmalarına mensup mütehasşısalar gelir, kasalar dolusu parayı Türklere bırakmış olmaksan mütevellit eza ile dönerlermiş.

Bunlardan bir tanesi o vasıfta tütünü Almanyada yetiştirmek maksadiyle gizlice tohumundan tedarik eder ve diğer teknik şartları tesbit etmek için, tütünlerin yetiştiği tarlanın toprağından ve suyundan nümune almak üzere Türk köylüsüne 2 şişe verir, köylü biraz sonra elinde biri su, biri toprak dolu diğeri de boş 3 şişe ile döner.

Asıl maksadını gizlemiş olan Alman boş olan üçüncü şişeyi niçin getirdiğini sorunca, tütün ekicisinin cevabı şu olur:

— Efendi bu da bu memleketin havası!... Ankara, Ülker Arkaç.

ÇEMİŞKEZEK'li bir nefer İstanbul'da vatani vazifesini ifa ediyordu. Safça bir Anadolu çoruğu idi. İzine gidip döndükten sonra komutanı ona:

— Mehmet, İstanbul mu güzel, yoksa Çemişkezek mi? diye sordu. O da:

— Komutanım, İstanbul, güzel olmasına çok güzel ama, fakat ne de olsa, Çemişkezeğe çıkamaz!... diye cevap verdi.

Haydarpaşa, Hüsnü Aşkın

DOKTOR Amcam anlatmıştı; Askerliğim sırasında bir gün hastaları muayene ediyordum. Süleyman adında eskiden tanıdığım bir askere sıra geldi.

— Neyin var?

— Miğdem ağrıyor efendim.

Muayene ettim bir şeyi yoktu biraz fazlaca yemiş ve miğdesini bozmuştu. Zaten ötendenberi miğdesinden şikâyet edip dururdu...

Yanımdaki sıhhiye onbaşı Hakan'a.

— Bir karbonat dö sud verin dedim ve diğer hastaları muayene ettim.

İkinci gün hastaları tekrar muayeneden geçiriyordum. Sıra Süleymana gelmişti.

— Süleyman nasılsın bakalım.

— Teşekkür ederim efendim, iyileştim ama vermediler.

— Neyi oğlum?

— Dün dediğinizi efendim.

— Anlayamadım ne demiştin.

— Bir karavana süt...

Ankara, Neelâ Beşkardeş.

FATİH İstanbullu ahne hocalar:

— Duamızın bereketiyle bu fevîh müyesser oldu, dediler.

Padişah duvarda asılı duran kılıcı göstererek:

— Bu âlet sizin dualarınızdan çok keskin çıktı, dedi.

Uluburlu, N. Aşkın.

GEÇEN sene vazife ile Amerika'ya gitmiştim. O zaman kadınlar için yeni uzun etek modası orada henüz çıkmış sinemalarda, radyolarda, gazetelerde mütemadiyen münakaşası yapılıyordu. Nihayet altı ay sonra yeni moda tutundu.

Bu sıralarda ben de geri dönüyordum ve aklıma bu yeni modayı ilk defa Türkiye'ye getirmek ve bir yenilik yapmak fikri geldi. Bu maksatla New York'un büyük bir mağazasından en uzunundan ve genişinden yeni moda bir eteklik aldım. Bunu İstanbul'da karıma giydirecek ve dışarıda tek moda olarak dolaşacaktık.

Yolda Fransa'ya ve İtalya'ya uğradık. Ümitlerim bir kat daha arttı. Zira buralarda yeni moda henüz % 1-2 bile yoktu.

Fakat İstanbul'da vapurdan inince hayretten parmağım ağzımda kaldı. Kadınlarımızdan eski moda ile dolaşan bir kişi bile kalmamıştı. Hele az sonra benim 15 gün evvel New York'tan aldığım etekliğin aynısını sokakta başka bir kadın üzerinde görünce hayallerimin kırılmasına üzülmek mi, yoksa modayı bu kadar yakından takip eden kadınlarımızla iftihar etmek mi lâzım geldiğini kestiremedim..

Çankırı, S. Kaya

Bu Sahifeye Konacak Yazılar Hakkında Tafsilât 441. Sahifededir.

Prenses Marguerite Reşit Oldu

• Sie und Er, İsviçre •

TEMMUZ ayında Londra'da Buckingham Sarayı bir tebliğ neşrederek Prenses Elizabeth'in sonbaharda anne olmasının beklendiğini bildirdi. O zamandanberi Prenses umumî hayatta gittikçe daha az görülmektedir. Halkın alâkası ise şimdi daha ziyade, küçük kardeşi Prenses Marguerite üzerine çevrilmiş bulunuyor. Kendisi 21 Ağustosta 18 inci doğum yılını kutlamış ve İngiltere kanunlarına göre reşit olmuştur.

KONUŞKAN KIZ

Prenses Marguerite İngiltere'nin en popüler kızlarından birisidir. Buckingham Sarayındaki misafirleri daima açık ve samimi fikirleri ve cevaplarıyla dehşete düşürmektedir. Mimik kabiliyeti pek kuvvetli olup Kral ailesini zaman zaman bu tavırlarıyla eğlendirmektedir. Güzeldir, akıllıdır ve gayet canlı bir kızdır. Nüktedandır, konuşkandır. Fakat buna rağmen iyi bir kalbi olduğu muhakkaktır.

BİR BAŞINA SARAYDAN ÇIKIYOR

Prenses Marguerite'e göz kulak olmak Kraliçe için kolay bir iş değil idi. Fakat şimdi artık yetişmiştir. Prenses ile ebeveyni arasında son çekişme Ascot'taki at yarışları sırasında olmuştur. Kraliçe Prensesin evde kalmasını emretti. Fakat Marguerite bu fikirde değildi.

Kral ile Kraliçe ve misafirleri yarışlara gittikten yarım saat sonra Prenses bir otomobil getirterek arkalarından gitti. Böyle hiç umulmadık bir surette Kralın locasına girdiği zaman, en hafif tabirle, bir çok şaşkın yüzlerle karşılaştı.

DAM DÖNÖR!

Prenses Marguerite'in Buckingham Sarayının ikinci katında kendine mahsus bir kabul salonu vardır. Burada, bittabi, sadece kız arkadaşlarını kabul eder. Eğer erkek arkadaşları da davet edilmiş ise — yine bittabi — daima bir dam dönör hazır bulunur.

PRENSES MARGUERİTE'E TELEFON ETMEK İSTERSENİZ

Bir erkek arkadaşın Prenses'e şöyle herhangi bir vesile ile bile olsa telefon etmesine saray âdeti mânidir. Ya mektupla yahut telefonla davet edilmesini beklemesi lâzımdır. Samimi kız arkadaşları ise ona tereddütsüz ve günün her hangi bir saatinde telefon edebilirler. Prensesin oturduğu ve yattığı odada kendine mahsus telefon hatları vardır. Fakat bunlar Buckingham Sarayının hususi merkezinden geçer. Bilinen kız arkadaşları telefon ederlerse Prensesle derhal görüşürler. Fakat bunların aileye kabul edilmiş hakiki kız arkadaşlar olması şarttır. Başkalarının telefonlarına sarayın hususi telefon merkezi cevap verir.

ESRARENGİZ BİR GÖNDERİCİ

Sahsen Prensesin kendisine gönderilen mektuplar, eğer zarfın arkasında gönderenin ismi yazılı ise Prenses'e açılmadan verilir... Bittabi gönderen şahıs bilinen bir kimse ise... Aksi takdirde mektupları önce dam döndür açar. Eğer Prenses şahsi bir mektup yazarsa zarfın üstüne (M) harfini koyar. Bu gibi mektuplar Kral ailesinin bütün mektupları gibi taahhütlü olarak yollarır.

MARGUERİTE'İN SEÇTİĞİ

Marguerite'in tanıdığı erkek çoktur. Muvafık birisi ile her zaman için evlenebilecek bir durumdadır. Kocasını seçerken gözetmesi lüzum gelen şartlar ablasındaki kadar çok değildir. Bu hususta geçenlerde bir kaç isim

ortaya atılmıştı. Bir çok Kral misafirlerinin ve Romanya Kralı Mişel'in de hazır bulunduğu Prenses Elisabeth'in düğününde bazı gazeteciler Prenses Marguerite'in yakışıklı Romanya Kralı ile evleneceği fikrini ortaya atmışlardı. Fakat hâdisat bu tahmini yalanlamıştır.

Bir takım gazeteciler de, evlenmeden evvel Buckingham Sarayını sık sık ziyaret etmiş olan ve çok zengin bulunan Lord Derby'nin ismini andılar. İsimleri geçen diğer favoriler şunlardır: Lord Porchester, Lord Blandford, Lord Haven Milford ve Lord Ogilvy.

Prenses Marguerite bütün erkek arkadaşlarının zadeğânlık unvanları vardır. Halbuki kendisi unvanlara al-dırış etmediğini söylüyor.

Tiyatroda Tuluat Yasağı

MEŞHUR komiklerden birisi sahnede kendisini tutamaz sık sık tuluat yapardı. Bu tuluat piyeslerin metnini bozduğu için, rejisör komiği çağırdı ve bu gibi hareketleri kat'i surette menettiğini bildirdi.

Bir gün sahneye bir eşek çıkarmak lüzum gelmişti. Hayvan tam oyunun ortasında ilkin kuyruğunu kaldırıp bir kababat işledi; sonra da anırmağa başladı. Bunun üzerine komik gene kendini tutamadı:

— Hâhî hayvan; dedi. Demek rejisör sana tuluatı yasak etmedi ha!..

NASİHAT

YAHUDİNİN birisi düşünceli ve kararsız bir şekilde arkadaşına koştı ve ona fikir danıştı:

— Evlenmek istiyorum. İki namzet var. Bunlardan birisi dul bir kadın. Çok zengin. çok parası var; fakat kendisini sevmiyorum. İkincisi ise beş parasız; fakat onu çıldırısıya seviyorum.. Hangisi ile evleneyim?

— Bana kalırsa gönlüğün arzusuna uy ve sevdiğin parasız kadınla evlen...

— Haklısın.. Ben de onunla evleneceğim..

— O halde açıkta kalan dul kadının adresini de bana ver..

Harbi Kazanan

Amerika

Sulhu

Nasıl Kaybetti

• Amerikanın Eski Moskova ve Paris Büyük Elçisi •

• William C. Bullitt •

• Life, Amerika •

A SAĞIDA okuyacağınız yazı Amerika'da 5,200,000 nüsha satılan meşhur "Life" mecmuasının son sayılarının birinde William Bullitt imzası ile intişar etmiştir. Bu zat aynı zamanda Amerika'nın en tanınmış gazetecilerinden biridir. Nitekim bu büyük mecmuanın yazı işleri müdürü başyazıyı yazmak vazifesini kendisine vermiştir.

Son sencer zarfında perde arkasında neler döndüğünü ve komünistlerin bütün gizli manevralarını öğrenmek isteyen okuyucularımızın bu yazıyı ibretle tetkik etmesini tavsiye ederiz.

Kıymetli diplomat şu dokuz suali cevaplandırmaktadır:

I. Reis Roosevelt Avrupa işlerine müdahale etmemek kararında iken bu fikrini neden değiştirdi?

II. Amerikan hükûmeti harp esnasında Rusya'ya yaptığı yardımların karşılığını niçin Stalin'den istemedi?

III. Roosevelt Stalin'e karşı sulh davası uğrındaki mücadelesini nasıl kaybetti?

IV. Amerika'da yüksek mevkiler işgal eden Rus taraftarları Amerikan halkını nasıl aldattılar?

V. Hasta Roosevelt farkında olmadan Yalta'da Stalin'in ekmegine nasıl yağ sürdü?

VI. Şimdiki Dış İşleri Bakanı Marshall bilmiyerek Çin komünistlerinin Manchuryayı çiğnemesine nasıl yardım etti?

VII. Truman Amerikan dış siyasetinin iflâs etmiş olduğunu neden iki sene gibi uzun bir zaman sonra farketti?

VIII. Türkiye, Yunanistan ve Avrupa'ya yardımdan maksad nedir?

IX. Harp tehlikesi Amerika'yı ve dünyayı niçin tehdit ediyor ve Amerika buna karşı ne yapabilir?

3 SENE evvel Asya ve Avrupadaki düşmanlarımızı kayıtsız şartsız teslim olmağa mecbur ettik.

O zamanlar hava kuvvetlerimiz ve donanmamız dünyanın en kudretli teşkilleri idi. Ordumuz ise sayı itibariyle Kızıldordudan az olmasına rağmen, her çeşit malzeme bakımından (atom bombası dahil) Rusların ordusuna kat kat üstündü. Endüstrimiz harpten zarar görmemişti ve malî durumumuz ise diğer devletlerin hepsininkinden daha sağlam bir vaziyette idi. O zamanlar kendimizi tam emniyet içinde hissediyorduk.

Bugün ise aradan üç sene geçmiş olmasına rağmen o kadar emniyetsizlik içinde bulunuyoruz ki bu sene harbe bile sürüklenmemiz ihtimal dahilindedir. Bu vaziyetten Reis Truman tamamiyle mes'ul değildir. Dış siyasetimizin bu hale düşmesinde Truman başrolü oynamışsa da bu hatâların bir çoğu ondan evvel işlenmiştir.

Roosevelt Beyaz Saraya girdiği zaman şöyle bir dış siyaset takip etmeğe karar vermişti:

1. Amerika kıtasındaki diğer devletlerle münasebetlerde dostluk siyasetini kullanmak.

2. Japonya'ya karşı müsamahakâr davranmak: Pearl Harbour felâketi bunun bir neticesidir.

3. Amerika'yı bir daha Avrupa harbine iştirak ettirmemek.

Bu sıralarda Hitler'in Kavgam adlı eserinin intişar etmesi ile onun maksadına nail olmak için harp çıkaracağı açıkça belli oldu. 1933 senesinde Avrupa'daki kon-

feranslarda devletlerarası işbirliği ruhunun yokluğunu gören ve Avrupa devletlerinin Amerika'ya olan borçlarına karşı hiç sadakat göstermediklerine kızan Roosevelt ise Avrupa'ya karşı eski devri hatırlatan küskün bir tavır takındı.

Rusya ile Amerika arasındaki münasebetler ise on altı senedenberi Amerikalıların dünyanın altında birine hâkim olan Rus hükûmetini tanınamaması yüzünden durmuştu. Avrupa'da Hitler ve Asya'da Japon tehlikesinin belirmesi üzerine sulhu koruyabilmek için Rus hükûmeti ile diplomatik münasebetler tesis ederek onların yardımından istifade edilmesi düşünüldü. 1933 senesinde Sovyet hükûmeti ile ilk münasebetlerimizi tesis ettik. Fakat 1935 senesinde Amerikan komünistlerine Moskova'da hükûmeti devirmek için talimat verilmesi üzerine Roosevelt Sovyet diktatörüne karşı olan bütün sempatisini kaybetti.

1936 senesinde şöyle bir durum göze çarpıyordu: Roosevelt'in üç senelik Reisicumhurluğundan sonra dünya ile ilğimiz adamakıllı kesilmişti. Almanya, İtalya, Japonya ve Sovyet Rusya ile Amerika'nın arası adamakıllı açılmış ve Fransa, İngiltere ile olan münasebetlerimiz soğumuştur. Büyük devletlerden bugün olduğu gibi o zaman da bizimle işbirliği eden tek devlet Çin idi.

Hitler Hücuma Geçiyor

1936 senesinin Mart ayında Hitler Ren havzasını silâhlandı-

rinca Amerika Avrupa'ya karşı ilgisiz kalamıyacağını anladı. Almanya bu hareketi ile Versailles ve Locarno andlaşmalarının hükümlerini ihlâl ettiği halde Fransa buna sesini çıkarmadı.

Uzak Şark'ta Çinliler Mançuryayı kaybetmiş olmalarına rağmen kendilerini iyi müdafaa ediyor, fakat Japon tehlikesi ve onların ilerde Çinin nüfusundan istifade etmesi ihtimali Amerika'nın karşısına dikilmiş bulunuyordu. Amerikalılar ise henüz hem sulh hem de emniyet içinde yaşamının kabil olduğuna inanıyorlardı. Sonraları Hitler ve Japon militaristlerinin ancak kuvvetle durdurulabileceği anlaşılınca bu siyasetin yürümiyeceği açıkça meydana çıktı. 1936 dan sonra vaziyet daha karışık bir şekil aldı: Hitler bu aralık fırsattan istifade ederek Avusturya ve Çekoslovakya'yı işgal etmişti. Sıra Polonya'ya gelmişti. Bunun üzerine İngiliz hükûmeti Polonya'nın toprak bütünlüğü çiğnendiği takdirde işe müdahale edeceğini bildirdi. Hitler ise Polonya'yı taksim etmek için Stalin ile bir anlaşma yapmağa karar vermekle başka bir yol tercih etti. Nihayet Avrupa'da harbe sebep olacak olan Sovyet — Alman andlaşması 23 Ağustos 1939 da imza edildi.

Bütün bu tehlikelerden sulh ümidi içinde yaşayan Amerikan halkının haberdar edilmesi lâzımdı. Ben 1940 senesinde Fransa'daki elçilik vazifemden Amerikaya dönmüştüm. Roosevelt ile konuştuktan sonra Amerika'nın karşılaştığı

büyük tehlikeyi bütün çıplaklığı ile millete bildirmeğe karar verdim. Bu münasebetle yaptığım konuşmada Amerika'nın harbe girmek istememesine rağmen, harbin Amerika'ya gittikçe yaklaşmakta olduğunu açıkça söyledim. Aynı konuşmada İngiltere'ye yardım edilmesi tezini destekledim. Başkan Roosevelt ise bu fikirlere iştirak etmekle beraber, kendisi bunları açıkça Amerikan milletine söylediği takdirde 1940 seçimini kaybetmesi ihtimal dahilinde olduğundan fikrini o zaman açmadı.

1 Eylül 1940 tarihinden itibaren en karanlık günler gelip çatmıştı. Fransa teslim olmuş; İngiltere ise Alman bombaları altında inliyordu. Bu sıralarda Amerika'nın elinde ancak 53 modern bombardıman ve 187 modern avcı tayyaresi bulunuyordu. Amerika hemen İngiltere'ye yardıma başladı. İlk parti olarak İngilizlere 895 top, 85000 makineli tüfek, bir milyon tüfek, birkaç tayyare ve bol miktarda harp malzemesi verildi. İngilizlerin Alman denizaltılarına karşı olan mücadelede çok sayıda destroyere ihtiyacı olduğunu gören Amerikan hükûmeti, İngilizlere bazı şartlar dahilinde 50 destroyer verdi. Nihayet Başkan Roosevelt'in gayretleri sayesinde 1941 senesinin Mart ayında ödünç verme ve kiralama kanunu kabul edildi.

22 Haziran 1941 de Hitler Rusya'ya harp ilân etti. Avrupa'da esaret usulünü tatbik eden iki dev nihayet birbiri ile tutuşmuşlardı.

Stalin ile Hitler arasındaki harp, Amerikanın siyaset sahnesinde baş rolü oynamasını temin etmiş oldu. Rusların Amerikan yardımına en ağır şartlar altında dahi ihtiyacı vardı. Fakat Roosevelt'e Stalin'e yardım ettiği takdirde ondan Avrupa ve Asya'nın istikbali hakkında yazılı bir taahhütname alması tavsiye edilmişti. Aksi takdirde kendisinin birinci dünya harbinden sonra Wilson'un karşılaştığı vaziyetten daha güç bir duruma düşeceği ve Rusya'nın Asya ve Avrupa kıt'alarında mutlak hâkimiyeti ele alacağı belli idi.

Roosevelt komünistlerin ruhunu biliyordu. Stalin'in de Hitler gibi andlaşmalara saygı göstermediği artık belli olmuştu. Bizzat Roosevelt 1944 senesinde Rusya'daki diktatörlüğün diğer memleketlerdeki diktatörlükler kadar tehlikeli olduğunu söylemişti. İşte bu sıralarda ben ve bazı arkadaşlarım Roosevelt'e Rusya'ya yardım etmeden evvel Stalin'den Avrupa'ya doğu hudutlarını tanımak, Avrupa birliğine muhalefet etmemek ve Çin üzerinde taleplerde bulunmamak hakkında resmi ve yazılı bir garanti almasını tavsiye ettik. Roosevelt ise Stalin'den garanti almanın hiç bir kıymeti olamayacağını söyledi.

1941 Eylülünde büyük elçiler Hariman ve Hopkins Rusya'nın kiralama ve ödünç verme kanunu hükümlerinden faydalanmasını temin etmelerine mukabil Stalin'den hiç bir taahhütname almadan geri döndüler. Demokrasile-

rin aleyhine kaydedilmesi lâzım gelen menfi not yalnız bundan ibaret değildir. 1941 senesinde İngiliz Dış İşleri Bakanı Eden Moskova'da bulunduğu zaman Stalin kendisine İngiliz hükûmetinin, Estonya, Letonya, Litvanya'nın tamamen Finlandiya ve Romanya'nın bazı kısımlarının ve bütün doğu Polonya'nın Rusya'ya ilhakını tanımasını söyledi! Bunun üzerine Amerikan hükûmeti İngilizlere Stalin'in arzusunu yerine getirmemesini bildirdi.

Amerika Stalin'e iyi niyet sahibi olduğunu göstermişti. Stalin ise muhtelif vesilelerle hilekârlığını belli etmekten çekinmemişti. İşte bu 1941 senesindeki ehemmiyetsiz gibi görünen meseleler, bugün karşılaştığımız feci tehlikenin o zamanki belirtileri idi.

1941 senesinin sonlarına doğru Japonların Pearl Harbour'a karşı yaptığı ani taarruz üzerine Amerika harbe girdi. Şu halde Amerika'nın harbi kazanması için hem Japonya'yı hem de Almanya'yı mağlûp etmesi ve aynı zamanda Rusyanın bundan sonra tehlike teşkil etmesine karşı tedbir alması lâzım geliyordu. Bu vaziyette Başkan Roosevelt aklınca Rus emperyalizmini durdurmanın çaresini bulmuştu: O, Hopkins ile beraber Stalin'i yumuşatarak emperyalizmden vazgeçirmeğe ve demokrasilerle işbirliğine sevkedeceğini zannediyordu.

Stalin'i yola getirmek Roosevelt'e göre şu dört şekilde kabil olabiliirdi: Yapılan yardımların karşılığını talep etmemek, Rus-

ya'ya Atlantik Beyannamesi gibi vesikaları imzalatmak, Amerika'da Rusya lehine propaganda yapmak ve Stalin'le buluşup yüz yüze konuşarak ona demokrasi ve hristiyanlık prensiplerini kabul ettirmek. Kısaca, Roosevelt bu iyiliği yapıp karşılığını istemeyse Sovyet diktatörünü memnun edeceğini ve bunun üzerine Stalin'in kendi tekliflerini reddetmeyeceğini düşündü.

Kızıldorunun o zamanlar vatan müdafaası uğrunda gösterdiği başarı. Amerika'da Sovyetler lehine büyük propaganda yapılması için bir vesile oldu. Hattâ bazı kimseler Rusya'nın sulh uğrunda çalışan bir demokrasi bile olduğunu iddia ettiler. Hakikati söylemek cesaretini gösteren siyasetçiler ise yerlerinden atılarak ehemmiyetsiz vazifelere tayin edildiler. Bu sayede muhtelif devlet dairelerine Sovyet partizanları girmek fırsatını da buldular. Rusya Amerikalılara Rus taraftarlarının istediği şekilde gösterildi. İşte bu yüzden ki ordumuz harbi kazanırken, hükûmetimiz sulhu da ha o zamandan kaybetmişti.

Tahran Konferansında Roosevelt'in İşlediği Siyasî Hatâlar

Roosevelt, Stalin'le şahsen konuştuğu takdirde onu kendi hüsnüniyeti ile ikna edeceğini ve damı bir sulh için onun işbirliğini temin edeceğini zannediyordu. Dört defa Stalin'le temas için teşebbüste bulundu. Fakat her seferinde Stalin onun tekliflerini reddetti. Nihayet beşinci teklif-

ten sonra Stalin, Roosevelt Tahran'a ayağına kadar geldiği takdirde konuşmağa razı olacağını bildirdi. Roosevelt Stalin ile temas edebilmek arzusu ile Tahrana kadar dünyanın yolunu gitmeğe göze aldı. Gayesi ise Stalin'e tesir etmektir. Bu yüzden o, Sovyet diktatörünün hoşuna gitmeyecek hiç bir meseleye temas etmemeye karar verdi. Polonya'nın istikbali hakkındaki Churchill ile Stalin arasında geçen şiddetli münakalara Roosevelt karışmadı. Halbuki Polonya'yı esaretten kurtaracak yegâne kuvvet İngiltere ile Amerika idi. Stalin bu sırada da ha da ileri giderek bütün doğu Polonya'nın Curzon hattına kadar Rusya'ya ilhakı talebinde bulundu. Churchill'in buna şiddetle muhalefet etmesine ve bu talebin üçüncü dünya harbinin tohumlarını taşıdığını söylemesine rağmen Roosevelt'in muvafakat göstermesi yüzünden Stalin'in bu arzusu da yerine geldi. Bunun üzerine Roosevelt ve Stalin hudut münakaşalarından vaz geçerek Moskova tarafından kontrol edilmeyen bir hür Polonya devleti kurulmasını teklif ettiler. Roosevelt ve Churchill bunu yaptırmak için Stalin'in kâfi derecede gözü-nü doyurduklarını zannediyorlardı. Fakat olaylar bu hususta da yanlışmış olduklarını gösterdi. Stalin bütün Polonya'ya hâkim olmak ve bu sayede Avrupa'ya doğru inmek istiyordu. Polonya'da bir kukla hükûmet kurdurarak arzusunu yerine getirdi ve muhalefet eden milliyetçileri temizledi.

Tito Tahran konferansı sıralarında Stalin'in Balkanlardaki baş ajanı idi. Konferansta Stalin bütün yardımların milliyetçi Mihailoviç'e değil yalnız Tito'ya yapılmasını teklif etti ve arzusunu Churchill ile Roosevelt'e kabul ettirdi. Bunun üzerine Tito, Mihailoviç'i öldürterek Yugoslavya'da bir komünist rejimi kurdu.

Roosevelt pek âlâ Tahran konferansında Stalin'in bu ölçsüz taleplerine karşı durabilirdi. Henüz Alman orduları Rus toprağında bulunduğu için Stalin'in yardımımıza muhakkak ihtiyacı vardı. Bazı kimselerin ileri sürdüğü Stalin ile Hitler arasındaki konuşma ihtimali ise tamamiyle bir hayâl mahsulü idi. Hitler, bunu yaptığı takdirde arkadan vurduğu Stalin'in ilerde fırsat kollayacağını biliyordu. Stalin'e sözünü geçirmek kabilkken Roosevelt onu memnun etme yolunu tuttu.

Yalta Konferansı

Stalin'le ikinci ve son defa olarak buluşmak için Roosevelt Rusya'ya onun ayağına kadar gitmeğe mecbur oldu. Stalin, Roosevelt'i Yalta'da karşıladı. Roosevelt adamakıllı hasta idi; 1933 de Reisi cumhur olduğu zamanki enerjisi artık tükenmişti. Bu konferansta Roosevelt, Stalin'in birer müstakil devlet olmıyan Ukrayna ve Beyaz Rusya'nın Birleşmiş Milletlere kabulü teklifini müsaait karşıladı. Bu sayede, Amerika Birleşmiş Milletler Teşkilâtında yalnız bir reye sahipken, Rusya üç rey kazanmış oluyordu. Bu yetmiyormuş gibi Roosevelt, Stalin'in

arzusuna göre kurulacak Polonya devletini tanımayı kabul etti.

Fakat Amerika için en büyük tehlikeyi iki devlet adamı arasında Uzakdoğu hakkında yapılan anlaşma teşkil ediyordu. Stalin, Almanya teslim olur olmaz, Rusya'nın Japonya'ya karşı mücadeleye katılmasını kabul etmişti. Yalta'da Roosevelt gizli anlaşma ile Rus emperyalistlerine Dairen ve Port Arthur askerî üssü üzerinde kontrol hakkı ve bazı bölgelerde menfaatler tanımakla, Çin Devlet Reisine Kahire'de Japonya'dan alınan Çin toprağının geri verileceği hakkında verdiği sözü tutmamış oldu. Bu andlaşma Stalin'e Çin'e hâkim olmak ve Amerika'ya karşı hazırladığı harpte Çin'in insan kaynaklarından istifade etmesi için elverişli fırsatı veriyordu... Halbuki Amerikanın o zamanki menfaatleri Rusya'nın Japon harbine karışmamasını gerektirmekteydi. Zaten Stalin son dakikada Japonya'ya harp ilân etmeği Mançurya ve Kore'ye hâkim olmak ve Çin'i komünistleştirmek için kabul etmişti. Uzakdoğudaki şimdiki trajedinin ilk temelleri bu suretle atılmış oluyordu. Yalta konferansı sona ererken Stalin pek neş'eli görünüyordu...

Mançurya, Dış Moğolistan, Sahalin ve Kuril adaları hakkında yapılan bu gizli andlaşma Amerikan milletinden gizlendi. Byrnes'in bile bundan haberi yoktu. Roosevelt Yalta'dan dönüşte Amerika'da hararetle karşılandı ve 12 Nisan 1945 de aramızdan ebediyen ayrıldı.

1945 senesi içinde Rusların, Polonya, Macaristan, Avusturya, Romanya, Bulgaristan, Doğu Almanya, İran, Mançurya ve Kore'de ki hareket tarzları Stalin'in Lenin'e tamamiyle sadık kaldığını gösterdi. Onun arzusu bütün dünyada komünist diktatörlük idaresi kurmaktı. Bu da gösteriyordu ki Stalin, Hitler gibi, ancak kuvvetle durdurulabilecekti.

Amerikan dış siyaseti iflâs etmiş olduğu sırada idare Truman'a geçti. Truman bu durumun farkında değildi. O dış siyasetten hiç anlamıyan zavallı bir adamdı. Halbuki onun elindeki salâhiyet ve kudret şimdiye kadar kimseye nasip olmamıştı. Hava kuvvetlerimiz ordumuz, donanmamız ve endüstrimizin en kudretli bir anında Truman başa geçmişti. Üstelik bizimle boy ölçüşmeğe kalkacak düşmana tam bir ders verecek olan atom bombası tamamlanmak üzere idi. Truman, Amerika'nın kudretini sulhu temin edilmek için kullanmak imkânına sahipken bunu beceremedi. O da, Roosevelt gibi, ancak iki sene sonra, gözleri kararmış Stalin'e yaranamıyacağı anladı. Truman başa geçtikten iki hafta sonra kendisine kısa bir zaman sonra atom bombasının kullanılabilceği bildirildi. Aynı gün San Francisco Konferansı Birleşmiş Milletler Teşkilâtının temellerini atıyordu. Propagandacılar ise durmadan Rusya'nın sulh uğrunda çalışan bir demokrasi olduğunu söylüyorlardı. Bu sıralarda beş büyük devlete veto hakkı verilmesi karar-

laştırıldı. Bu suretle Birleşmiş Milletler Teşkilâtının veto sahibi olan büyük devletlere söz geçirememesi temin edilmiş oluyordu. Bu teşkilât ancak veto sahibi olmayan küçük devletlere söz geçirebilecekti.

Postdam Konferansının İçyüzü

Bütün bu acı hakikatlere rağmen Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Amerikalılara sulh ümidi olarak gösterildi. Bugün Asya ve Avrupa'da dostlarımızın şiddetle ihtiyaç duyduğu silâhlar ve harp malzemesi o zaman bu dava uğrunda imha edildiler.

Truman başa geçtiği zaman ordularımız Almanya içlerine iyice girmişlerdi. Sovyetlerin sözünü hiç tutmamış oldukları bir anda Amerikan ordusu kolayca Berlin'i hattâ Dresden'i, Prague'i, Almanya'nın büyük bir kısmını, Çekoslovakya ve Avusturya'yı bile işgal edebilirdi. Fakat Truman kendisine yapılan telkinler üzerine Rusların Berlin'i işgal etmesini kabul etti.

17 Temmuz 1945 de Truman Postdam'da Stalin ile buluştu. Atom bombasının tecrübelerinin muvaffakiyetle neticelendiğini bildiği halde Stalin'e yine söz geçiremedi. Üstelik Polonya ve doğu Königsberg'in Rusya'ya ilhakını kabul etti. Aynı zamanda Rusların harp tazminatı olarak kendi bölgelerindeki fabrikaları sökebileceklerini kabul etti. Bazı kimseler Almanya'nın kalbi olan Ruhr bölgesinin tamamiyle yok edilmesini ve fabrikaların taksime uğramasını bile teklif ettiler. Bu tek-

lif şiddetli itirazlarla karşılandı. Almanya bu bölgeden mahrum edildiği takdirde, onu ölümden kurtarmak için Amerikanın kendi cebinden her sene milyonlarca dolar vermesi lâzım gelecekti. Bu teklif yüzünden yüzlerce Alman fabrikası sökülerek Ruslara verildi.

Marshall'ın Çine Karşı İşlediği Siyasi Hatâ

Başkan Truman'ın Uzakdoğu siyaseti ise daha büyük bir başarısızlığa karşılaştı. General Patrick'in Çin'deki elcilik vazifesi komünistler tarafından sekteye uğratılınca, Truman Marshall'ı şahsi temsilcisi olarak Çin'e gönderdi. Eğer Truman bu kıymetli askeri Amerikan yardım alan Çin ordularına kumanda etmesi için gönderse idi belki bugün Çin topraklarında bir tek komünist askeri kalmamış olacaktı. Fakat bu Truman'ın aklına gelmedi. Marshall bunun üzerine, imkânsız bir iş olan, komünistlerle milliyetçileri uzlaştırmaya karar verdi. Bu uzlaştırma siyasetinin kan ve esaret doğurduğu Estonya, Letonya, Litvanya, Polonya, Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya, Arnavutluk, Macaristan ve Çekoslovakya'da görülmüştü. Eğer Marshall bunda muvaffak olmuş olsa idi Stalin bugün muhakkak ki baştan aşağı Çin'e hakim olacaktı.

Komünist orduları bütün malzemelerini Rusya'dan temin ediyordu. Marshall ise Chiang Kai Shek'e komünistleri kabineye almadığı takdirde askeri yardımı

keseceğini bildirdi. İsteddiği kabil olmayınca bu yardım kesildi. Halbuki komünistler yardım Rusya'dan aldıkları için, bu fırsatın istifade ederek büyük başarılar kazandılar. Marshall Çin'e uçak verilmemesi de mâni oldu. Bu acı muameleye rağmen Chiang Kai Shek komünistlerin ne mal olduğunu bildiği için onlarla anlaşmadı. Komünistlerin Stalin'in tarafında çalıştığını göremiyen Marshall'a dönünce mükâfat olarak İşleri Bakanlığı verildi.

Her şeyden evvel şunu bilmemiz lâzımdır ki Çin Uzakdoğunun can damarıdır. Komünistler Çin'e hakim olursa arkadan hem Hindicin, hem Siam ve hem de Malaya düşer. Bu durumda Japonya'nın da Rus pençesine düşeceği muhakkaktır. Çin'in hürriyeti Amerika'nın Pasifikteki emniyeti için bir garanti olmasına rağmen, Truman bunu daha kavrayamamıştır.

Nihayet Truman 12 Mart 1947 de Roosevelt'in ve kendisinin yapmış olduğu ağır hatâyı anladığını gösterdi. Bunun üzerine Türkiye ve Yunanistan'a komünistlere karşı durabilmeleri için yardım edilmesine karar verildi. Altı sene sonra Rusya'nın, Amerika'nın emniyetini tehdit ettiği anlaşılmıştı. Meclis Türkiye ve Yunanistan'a yardım kanununu kabul etti. Fakat Batı Avrupa devletleri de komünist tehlikesi ile karşı karşıya idi. Amerikan yardımı olmazsa İngiltere ölüme mahkûm idi. Stalin'in besinici kolu Fransa ve İtalya'yı her an tehdit ediyordu. Nihayet meclis dört milyar

dolarlık Avrupa yardım kanunu-nu da kabul etti.

Avrupa'yı Stalin'in pençesine düşmekten ancak bu çeşit yardımlar kurtaracaktı. Fakat Avrupa'nın komünistlere tek başına karşı duramayacağı da âşikârdır. Yapılacak en mühim iş Avrupa'nın hür devletlerini askeri, iktisadi ve siyasi esaslara dayanan bir federasyon halinde teşkilâtlandırmaktır. Bu hususta Amerika'nın himayesi ise mutlaka lâzımdır. Bu birlik kurulmadıkça yapılan yardımların büyük bir faydası olamaz. Eğer Truman şu tehlike anında Ame-

rika'nın istikbalini korumak istiyorsa İngiltere ve Amerika da dahil olmak üzere muhakkak bir Avrupa askeri birliğini gerçekleştirmelidir. Aynı zamanda Çin'i Stalin'in eline düşmekten kurtarmak lâzımdır.

Bunlar yapılmadığı takdirde Avrupa ve Uzakdoğu Rusya'nın eline geçmeğe mahkûmdur. Tabii bundan sonra Amerika'nın komünistler tarafından ileri sürülen bu esir sürüsünün taarruzunu karşılaması lâzım gelecektir. Artık vakit kaybetmeden işe koyulma zamanı çoktan gelmiştir.

SİYASİ TEFSİRLER

• Weltwoche, İsviçre •

S

ULH KONFERANSI: Birbirine dost görünen devletlerden hangilerinin ileride birbirlerine düşman kesileceğini anlamak üzere harp esnasında yaptıkları müzakereler.

★

İNFİRATÇI: Kendi memleketinden başkalarını aynı kötü idare altına almamak maksadiyle ayak direyen adam..

★

MÜŞAVİR: Konferans masası başına geçen adamın ardında oturan kimse...

★

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TOPLANTI SALONU: Modern diplomasi için ait olduğu «Buz Çağı» na bin zahmetle uygun düşürülmüş eski bir patinaj sahası...

★

ÜNİFORMA: Dostu, düşmanı ayırd etmeğe yarar bir elbise. Eğer bu elbise icat edilmeseydi düşman tıpkı bildiğimiz insan gibi bir mahlûk suretinde görünecekti!.

★

DOĞU DEMOKRASİSİ: Büyük bir insan kütlesinin ister istemez eriştiği en büyük saadet!..

★

BATI DEMOKRASİSİ: Büyük bir insan kütlesinin — eğer mümkün ise — erişebileceği en büyük saadet..

Almanyada İzdivaç Piyasası Alt Üst Oldu

• Sie und Er, İsviçre •

MÜNİH şehrindeki İzdiva-
vaca Tavassut Ensti-
tüleri tarafından ya-
pılan istatistiklere na-
zaran Almanya'da kızlar ve kadınlar
tarafından harpten evvel ve harp
içinde en çok aranan kocalar şöyle sı-
ralanıyordu: 1 — Tayyare subayla-
rı, 2 — Ordu subayları, 3 — SS men-
supları, 4 — İş adamları, 5 — Spor
öğretmenleri, 6 — Memurlar, 7 — Al-
man Nasyonal Sosyalist İşçi Partisi
üyeleri, 8 — Kendini ilme verenler,
9 — Ziraatçiler, 10 — İş-
çiler, 11 — Sahne artist-
leri ve en nihayet 12 — Gü-
zel sanat mensupları. Bor-
sacı lisaniyle konuşacak ol-
ursak, harpte temayüz edenlere
verilen şövalcelik madalyası sahipleri en çok
aranan kıymetlerdi. Mu-
hakkak olan nokta daima
şu idi: Alman kızının gayesi
çocuklarının iyi evsaf
tevarüs etmiş olarak dün-
yaya gelmesini temin et-
mekti.

Şimdi ise izdivaç piyasası
180 derecelik bir daire çiz-
erek soldan geri dönmüş-
tür. Kız ve kadınların yüzde
altmıştan fazlası iş adamlarını,
yüzde onu enerjik ve
yaratıcı erkekleri kendile-
rine koca seçmek istiyorlar;
istikbali belli askerlik düş-
künlerini istedikleri yoktur.
Yüzde beş nisbetinde zira-
atçiler aranıyor, çünkü bu

meslek besleyicidir ve Almanlara gün-
de ancak 1550 kalori verilmektedir.
Yine yüzde beş nisbetinde işçiler ve
zanaatkârlar aranmaktadır, çünkü
bunlar da iyi besleniyorlar. Aktör-
lerle güzel asnat mensuplarını soran-
lar ise ancak yüzde ikiden ibaret ka-
hıyor. Diğer cihetten kadın ve kızla-
rın yüzde on kısmı ecnebilerle evlen-
mek arzusundadır, çünkü bir ecnebi
pasaport, insanı bolluğa çıkaran hu-
dut kapılarını açan romantik bir a-
nahtardır. Üniformalı erkek arayan-
lar şimdilik yoktur..

Acaba erkekler ne fikir-
de? Harpten evvel ve harp
esnasında erkekler için ide-
al kadın evsafı şunlardı:
1. — Sarışın ve âri görü-
nüşlü olmak, 2 — İyi işli-
yen bir mağaza veya dükkân
veya her hangi bir iş
sahibi bulunmak ve erkeği
yanına almak, 3. — Nakit
parası bulunmak. — bu
mutlaka esas bir şart ol-
mamakla beraber şayanı ar-
zudur — 4. — Emlâk ve
nihayet bir tane çocuk sahi-
bi dul kadınlar 5. — 25 - 35
yaş arasında bulunmak.

Şimdi erkeklerin zevki
değişmiştir. Fakat daha
az realist olmuş sayılmazlar.
En çok aranan kadınlar
bir evi bulunanlardır.
Bu takdirde yaştan (55) su-
larına kadar yükselme-
si büyük bir alicenaplıkla
kabul edilir ve ço-

cuk sayısı da üç veya daha da ziyade olmak üzere artabilir — tabii evin büyüklüğü nisbetinde... Dükkân, mağaza veya sair iyi bir iş sahibi kadınların yanına iç güveysi girmek isteyen erkekler ise şimdi ikinci sırada geliyor. Zamanlar çok değişmiştir! Erkeklerin yüzde 60 dan fazlası artık kadının katolik mi yoksa protestan mı olduğunu sormuyorlar bile.. Hattâ hangi memleketten veya ırktan olduğuna da bakan yoktur. Mazideki siyasi düşüncünün de ehemmiyeti kalmamıştır. İdealistler bile vardır: Erkeklerin yüzde yirmisi iyi

bir ev kadını ve hayat arkadaşı arıyorlar, emlak sahibi olmasa da alıyorlar. Yüzde beş nisbetindeki sakatlar ve harp malûlleri ise mânevî ve ruhi kıymeti yüksek olan kadınlar aramaktadır.

Bu izdivaca tavassut istatistikleri erkekleri daha iyi bir değerde gösteriyor. Bunlara bakınca insan erkeklerin henüz büsbütün idealsız bir hale gelmediklerini anlıyor. Fakat buna rağmen Alman erkeklerinin mi yoksa kadınlarının mı daha realist oldukları hakkında bir hüküm vermek zor bir meseledir.

SUÇLU OKUL

U FACIK bir Macar şehri olan Sarvas'da bir çiftçi devlete ödediği okul ücretlerini geri istemiş ve sebep olarak da okulda öğrendiği şeylerin hayatta hiç bir işe yaramadığını ve okulun kendisine hayatta işe yarıyacak ve faydalı olacak şeyler öğretmediğini ileri sürmüştür. Dava mahkeme tarafından reddedilmiştir.

DÜNYA ATASÖZLERİ

A RİF isen bir gül yeter kokmağa, cahil isen gir bahceyi yıkmaya. *Türk*

Akıllı bir adam deliyi azarlamaz. *Çin*

İdeal bir kocası olan her kadın ideal bir zevcedir. *Amerikan*

Bir kere evlenmek vazifedir. İki defa evlenmek delilik, üç defa evlenmek ise çılgınlıktır. *Hollanda*

Okumak için başkasına verilen kitap ya geri gelmez, ya gelirse işe yaramaz. *İspanyol*

Hakiki Bir Hayat Hikâyesi

Kimsenin İstemediği Çocuk

Gwendolen L. Sherman

Reader's Digest, Amerika

DÖĞÜ şehirlerinin birinde hâkimlik yapıyordum. 1929 senesinde birgün Mrs. Wheelock adında, yüzünde ana şefkatinin derin izlerini taşıyan yaşlı bir kadıncağız bana gelerek kocasının bir çiftçi olduğunu, her ikisinin de çocuk istemelerine rağmen bir türlü çocukları olmadığını bunun için bir çocuğu evlât edinmek istediklerini söyledi ve bu hususta kendisine yardım da bulunmamı rica etti. Kanunun yaşlı karıkocalara evlât edinme hakkını vermediğini pekâlâ bildiğim halde bu ciheti kendisine anlatmakta epey güçlük çektim. Mamafih onun bu arzusunun yerine getirmek için elimden gelen her türlü yardımı yapmağa çalışacağımı da vadettim.

Bu tanışmadan sonra aradan tam iki yıl geçti. Bir gün mahkemeye iki kişinin ölümüne sebebiyet veren Billy Brandon adında 8 yaşında küçük bir çocuk getirdiler. Bu günahkâr çocuğun anesi bir müddet evvel ölmüş, sağ kalan babası da evlâdına lâzım

gelen terbiyeyi verememişti. Billy'yi yakından tanıyan kimselerin anlattıklarına göre bu çocuk bir sabah evinden aldığı dolu bir tabancayı parka götürmüş ve orada oynamakta olan başka bir çocuğu kazaen öldürmüştü. Bu suretle işlediği cinayet serisinin birincisini tamamlayan Billy ikinci cinayetini de beş yaşında iken işlemişti. Bir gün küçük bir kız çocuğu ile beraber oynarken kızcağızın elbiselerini tutuşturarak feci bir şekilde ölümüne sebep olmuştu. Çocuğu babasına iade etmek hiç doğru olmayacaktı. Esasen işittiğime göre babası profesyonel kumarbazlardanmış ve bu yüzden hapse de girmiş bulunuyordu. Ben bu çocukla şahsen meşgul olmıya karar verdim, vakit geçirmeden kendisini şehrin tanınmış ruh doktorlarından birine götürdüm. Doktor bana çocuğun ve zekâsının tamamen normal olduğunu ve onu kendisine iyi bakacak temiz bir aile muhitine yerleştirmemi söyledi. Fakat Billy muhitte çok fena tanınmış, herkesin nefretini kazan-

mişti. Kimse onu istemiyordu. Bir gün gene onun bu ümitsiz halini düşünürken Wheelock ailesi hatırıma geldi. Onlara bu zavallıyı belki kabul ettiririm ümidiyle çocuğu yanıma alarak Wheelock'ların çiftliklerine gittim. Kendilerine Billy'nin bir şehir çocuğu olduğunu, tay ve buzağılardan çok hoşlandığını anlattım. Bir aralık Martha Wheelock'un kocası Herbert, Billy'yi yanıma alarak tayları göstermek için evin arka tarafındaki ahıra götürmüş, beni Martha ile yalnız bırakmıştı. Lâkirdi arasında Martha bana hitaben:

— Fakat bu çocuk kumarbaz Brandon'un oğlu. Resmini gazetelerde görmüştüm. Korkunç bir çocukmuş değil mi? dedi.

— Evet ta kendisi! dedim. Sözlerine biraz da yalan katarak Billy'yi bir vakitler bir ailenin yanına verdiğimi, bir müddet sonra sebepsiz yere çocuğun oradan kovulduğunu, hakikatte herkesin nefret ettiği bu zavallının çok iyi bir karaktere ve normal bir zekâya sahip olduğunu uzun uzadıya anlattım. Bir ara Martha'nın gözleri parladı, sandalyadan kalkarak:

— Biraz Herbert'le konuşmak istiyorum, müsaadenizle! dedi ve ayrıldı. Bir kaç dakika sonra uzaktan üçünün bana doğru geldiklerini gördüm. Yanıma yaklaştıkları vakit Martha bana hitaben:

— Kocamla beraber burada çok yalnız kaldığımızı ve bir evlâda ihtiyacımız olduğunu Billy'ye anlattık. Eğer müsaade ederseniz

kendisi bir kaç ay bizimle beraber kalsın, dedi. Ben de bu teklifi bitabi memnuniyetle kabul ettim.

Billy, Wheelock ailesinin yanında tam 1 sene kaldı. Hiçbir aneden göremeyeceği hattâ tahayyül edemeyeceği şefkati Martha'dan gördü. Tam mânasiyle mesut ve kibar bir delikanlı olmuştu. Orta mektebini birincilikle bitirerek 19 yaşında Hava Kuvvetlerine iltihak etmiş, herkesin teveccühünü kazanmıştı.

Bir sabah evimde otururken hizmetçim postacının henüz getirmiş olduğu bir kartı bana uzattı. Kartı Martha göndermişti. Beni Billy'nin ve babasının da bulunacağı bir öğle yemeğine davet ediyordu.

Yemekte Billy'yi büyük bir dikkatle süzüyordum. Martha ve Herbert'e karşı büyük bir hürmet ve sevgi beslediği aşikârdı. Aynı zamanda babasının da yanında bulunmasından büyük bir sevinç duyuyordu. Bir ara Billy dolaşmak için bahçeye çıktı, içeri geldiği vakit Martha'ya ahır bombos gördüğünü söyledi. Sebebinin sorduğu vakit Martha ağır bir sesle:

— Evlâdım, hepsini satmıya mecbur kaldık, hattâ yakında çiftliği de!

Bunun üzerine Billy:

— Çiftliği de mi? diye bağırdı. Gözlerini Herbert'le Martha'ya çevirdi. Bütün bir ömür boyunca ağır çalışmanın yükü altında tamamen yorgun düşmüş bu fedakâr karı kocaya hitaben:

— Hayır! Hayır! Çiftlik satılmıyacak, dedi. Ben burada kalıp,

çiftliği ihya etmek için elimden geleni yapacağım! Çiftlik satılmıyacak!

Onun bu sözlerini yaşlı gözlerle dinliyen Billy'nin babası:

— Evlâdım! dedi. Ben de sana bu iş için yardım ederim. Martha teessürünü belli etmemek için duvara döndü ve derin bir sesle;

— Billy, dedi. Çok borçlanmıyacaksın; zira askerde iken bize gönderdiğin paraları biz sana

sakladık. Artık çiftlik senindir.

Yapılan iyiliklerin her vakit takdir edilmeyeceğini ve mukabelesiz kalacağını düşünmek hatâlı olur zannederim. Wheelock ailesi herkesin nefretle reddettiği bu zavallı çocuğu evlerine alıp, büyütterek, onu adam etmeleri sayesinde ihtiyarlıklarında fedakâr bir evlâdın sevgisine erişmek saadeti gibi dünyanın en büyük zevklerinden birini daha tattılar.

Namık Kemalden Düşünceler

"Bugünkü Dille"

MEMLEKETTEKİ ahlâk bozukluğunun bir menbaı da ana babanın çocuk terbiyesinde tuttukları yoldur. Memleketimizde ana babanın yüzde doksanı çocuk terbiye etmiyor, âdeta kedi yavrusu büyütüyorlar. Bunlar biçare mâsumları ya döverek ve izzeti nefislerini tamamiyle kırarak daha ana kucağında iken her hakarete alıştırıyorlar; yahut ta şımartarak feleğin sillesinden kurtulamiyacak derecede fena huylu yapıyorlar.

DOĞUDAN DÜŞÜNCELER

BİLDİĞİN her şeyi başkasına da öğret.

Hazreti Muhammed

Dünyada vaktini boş şeylerle geçirme, iyi insanların izinden ayrılma

Firdevsi

Hayat, içinden daima yeni nağmeler çıkan bir flüt gibidir.

Rabindranath Tagore

Kimde ince düşüncelere dalan bir akıl varsa, onun önüne baş döndürecek şeyler çıkar.

Sebüsteri

Bir insanda kibir, hırs ve şehvet söz söylerken soğan gibi kokar.

Mevlâna

Sevmeği bilmeyen ölmeği bilmez.

Ahmet Haşim

Büyük Bir Musiki Üstadı:

LUDWIG VAN BEETHOVEN

• Great Composers, Amerika •

LUDWIG Van Beethoven hayata gözlerini yumarken futuhatını görmüş muzaffer bir kahraman edası ile:

— Büyük bir sanatkar olduğumu artık idrak ediyorum, demişti. Hakikaten bugün ona verilen mevki sanatkarlar arasında en azametli, en şerefli ve en yüksek bir yer işgal eder. Korkunç

çehresinin hayali, muazzam enerjisi ile birlikte heybetli bir ruhun ta derinliklerinden gelen asil ve ateşli musikinin hürriyet havası içinde yaşar. O, bu hava ile, hiç bir fark gözetmeden, kardeşlik duygularına sarılarak yeryüzünün her köşesinde yaşayan ve ıstırap çeken

bitkin ve perişan zavallıları hiç olmazsa biraz teselli etmeğe çalışır.

Hayatının başlangıcı gayet mütevazî ve üzücüdür. Babasının zoruyla dört yaşında piyano çalmağa başlamış, onun korkusundan ve tehditlerinden gece gündüz odasından dışarı çıkamaz olmuştur. Ba-

basının günden güne daha çok içip, daha az kazanması yüzünden ailenin bütün yükü daha on yaşımda iken Beethoven'nin omuzlarına kalmış ve ailenin en büyük oğlu olması dolayısıyla para kazanmak kaygusuna düşmüştü. 22 yaşında talihini denemek maksadıyla gittiği Viyana şehrinde çiçek bozuğu çirkin yüzü ve köylü kıyafetiyle avare bir şekilde tek başına şurada burada dolaş-

ması bir çok kimseleri kendisine güldürmüştü. Fakat bu gülmeler çok devam etmedi. Piyanonun başına oturduğu vakit irticalen çaldığı parçalara hayran kalan Viyanalılar onun dehâsını her vakit takdir ettiler.

1800 senesinden evvel Haydn ve Mozart'ınkilere çok

benzeyen eserler ortaya koydu, hattâ tamamiyle bu bestekârların tesirleri altında kaldı. Fakat bu eserlerde gene Beethoven'nin sesini aksettiren ve ona has bir ifade tarzını terennüm eden bir kuvvet ve güzellik vardır. Bu seneler içinde sağır-

lık felâketi bestekârın üzerinde korkunç tesirler yapmağa başladı. Gece gündüz kulakları uğulduyor, vakit vakit karın sancıları içinde kıvranıyordu. Çok kereler hayata lânet ederek intihar etmeği bile düşündü. İntihar fikrinin onda tam manasiyle hüküm sürdüğü bu devirde yazdığı Helligenstadt isimli vasiyetname ile bir kaç mektup yürekleri parçalayacak kadar acı ve unutulmaz hatıralarla doludur. Onun bu hatıraları adeta can çekişmenin üzüntüsü altında yazıldığı hissinin verir.

— Ey beni deli zanneden insanlar! Bir gün gelecek siz de bu satırları okuyacaksınız. İşte o vakit bana karşı ne kadar haksız davrandığınızı, betbaht bir insanı nasıl yerden yere vurduğunuzu idrâk edecek, belki de pişman olacaksınız. Senelerden beri akıl ve muhakemesi olmıyan doktorlar e-
linde, iyileşme ümitleriyle aldanan hasta bir adamın feci halini bir defa olsun göz önüne getiriniz. Bu feci hal içerisinde yalnız yaşamağa mahkûm kalmış bir zavallının çektiği ıstırapları bir an düşününüz. Aranıza karışmak istediğim halde bu vaziyet karşısında beni inziyaya çekilmiş görürseniz, affediniz... Emin olunuz ki ta çocukluğumdan beri kalbimin iyilik duygusuna karşı büyük bir meyli vardır. Ben her vakit ve her yerde insanlarla birlikte yaşamayı arzu ederim. Fakat şimdi yapayalnızım. Sürgünde yaşıyor-muş gibi bir hayat geçiriyorum. Ne vakit bir topluluğa girsem içinde bulunduğum vaziyet beni

ürkütüyor ve insanlardan uzaklaşmaya mecbur ediyor. Hayatıma artık son vermek istiyorum, fakat sanat beni bundan alıkoyuyor. Evet, bu sefil hayatı sanatım uğrunda uzatmak mecburiyetindeyim. Ey kader! Belimi tamamiyle bükmeğe muvaffak olamayacaksın zira hiç bir vakit sana boyun eğmeyecek, hasta vücudumla sana gene galebe edeceğim. Ben hayatın değersiz hırslarını sanatıma feda ediyorum. Biliyorum ki Allah her şeyin üstündedir...

Böylelikle Beethoven hayatın acılarına karşı koymanın çaresini buldu ve insan oğlunun kadere karşı olan bu azmini de **dö minör beşinci senfonisi'**nde canlandırdı.

1815 senesinde o muazzam 9 senfoninin 8 tanesini, 5 piyano konsertosu ile Fidelio operasını bitirdiği vakit kulakları artık hiç işitmiyordu. İyileşmenin imkân ve ihtimali de kalmamıştı. Mamafih büyük dahi bu hasta vücudu daha 12 sene sürükledi.

Konser salonlarında eserleri çalınırken bittabi kendisi orkestrayı idare edemez, timpan vuruşları ve keman yaylarının hareketleri sayesinde kendi bestelediği nağmeleri muhayyilesinde canlandırarak onları duymağa çalışırdı. 1824 senesinde 7 Mayıs günü 9 cu senfonisi ilk defa Viyana'da çalınırken onun konser salonundaki halini Mme. Ungher adında bir kontralto şu cümlelerle ifade etmiştir.

— Beethoven konser boyunca yüzü orkestraya dönük vaziyette, şefin yanında yorulmadan senfo-

niyi sonuna kadar takip etti. Eser biter bítmez, mübalâğa etmiyorum, o muazzam salon arkada kopan alkış tufanından adeta sarsıldı. Zavallının henüz hiç bir şeyden haberi yoktu. Kolundan tutarak yüzünü dinleyicilere doğru çevirdim. Olup biteni o vakit farketti. Kendisini hâlâ alkışlayarak galeyana gelen dinleyici kütlesi karşısında bu büyük dahi saf ve ümit dolu bir ifade ile hâlâ sessiz duruyordu. Salonda onun bu acıklı haline ağlamayan kimse kalmamıştı.

Ömrünün büyük bir kısmını Viyana'nın güzel sayfiyelerinde geçirmiş, kırlarda, ormanlarda, dere kenarlarında saatlerce tek başına dolaşmak onun en büyük zevk ve ilham kaynağı olmuştu. Hayatında hiç bir kadının kalbini fethedemeden ömrünün sonuna kadar bekâr kaldı. Hele kardeşi öldükten sonra hayırsız yeğeni Karl'a bakmak külfeti ona evlenmek fikrini büsbütün unutturdu. Karl Beethoven için bir kâbustu, amcasına tam 11 sene rahat yüzü göstermedi ve onun istirahatlarını büsbütün arttırdı.

Bestekârın son beş büyük piyano sonatı, yaylı sazlar kuarteti ile neşe yolunda insanlık ve kardeşlik ideallerini terennüm eden **dokuzuncu senfonisi** Beethoven dehasının en yüksek zirvesini teşkil eder. Onun bu eserlerinden çıkan nağmeler âdeta insan üstü bir

kuvvet tarafından bestelenmiş hissinin verir. Bazı günler yemeden içmeden, sinirli bir halde bağra bağra bestelediği eserlerinde Beethoven insan sesinin, insan ruhunun ateşini tasvir eden ve ideallerini tahakkuk ettirmek için karşısına çıkan kaideleri icabında hiçe sayarak kendine has bir ifade tarzı ile geniş, serbest ve akıcı nağmelerle dolu senfoniler yaratır. Yaratığı mefhumları devirdiği mefhumlardan daha çabuk ortaya koyan ve kelimenin tam mânasıyla dünyaca hürriyet âşkı addedilen Beethoven kendinden sonra gelen bütün bestekâr simalarının ilham kaynağıdır. Piyano ve senfoni orkestrası müzik dünyasında ilk olarak kendini gösteren onun bu ihtilâlcî mefhumları sayesinde yepyeni bir şekil ve ifade tarzına bürünür. Kendi devrinden önce cemiyetin yalnız bir cephesine münhasır kalan müzik sanatının hudutları Beethoven'in kuvvet ve iradesi sayesinde genişler, yeryüzünün bütün fertlerinin malı olarak ebedileşir.

Ölürken bile bu büyük dahi kadere boyun eğmedi. Dışarda şiddetli bir fırtınanın hüküm sürdüğü sırada sağ kolunu pencereye doğru uzatarak son defa kadere meydan okuyormuş gibi bir vaziyet aldı... Baş yastığa düştü... Yabancı bir el gözlerini kaparken, onun mukaddes ruhu ebediyet yolunda semalara yükseliyordu...

BİR İNSANI KAHRAMAN YAPAN NEDİR ?

• Henry Lee — Coronet, Amerika •

GÜZEL bir gündü; Güney demiryollarından birini teftiş etmekte olan bir müfettiş, bindiği büyük bir terezin ile bir yamaca tırmanan tren yolunda ilerlemekteydi. Birdenbire karşı taraftan ekspresin büyük bir dönemeci kıvrılarak kendisine doğru geldiğini gördü.

Arabasını durdurmak için frene sarıldığı anda müfettişin aklından binbir düşünce gelip geçmişti. Bir an can kaygusu ile atlama-yı aklından geçirdi. Sonra yarım tonluk terezini raylardan çıkarabileceğini düşünmekte de gecikmedi. Ve süratle geri dönüp ekspresin önünden kaçarak en yakın yan tren hattına girmek için yokuş aşağı inmeyi denemek de aklından geçmedi değil. Fakat bunlardan her hangi birini başarmağa maddi imkân yoktu.

Nihayet imkânsızlıkları bir anda

yeniveren bir çare aklına geldi. Terezini raylar üzerinden kaldırdı ve ekspres sağsalım, homurdana homurdana önünden geçti gitti.

Sonraları, demiryolu mühendisleri, terezinin ve trenin karşılaş-tıkları yeri, iki vasıtanın muayyen süratini nazarı dikkate alarak müfettişin bu mucize yaratan işi ne kadar zamanda yaptığını hesapladılar. Takriben 30 saniyede. Müfettiş, mühendislerle birlikte hâdise yerine defalarca gitmiş ve oğünkü hareketini tekrarlamaya çalışmıştı. «Kendimi ne kadar zorladığımı şimdi anlıyorum. Bunu tekrar yapabilmeme imkân yok.» diyor.

Genç ve yaşlı olmamıza rağmen, bir çoğumuz bazan inanılmaz bir kuvvetin ve soğukkanlılığın yardımıyla bir çok işler yaparız. Bütün mevcudiyetimiz, aklımız ve vücudümüz anı olarak karşılaştığımız tehlikeler önünde feveran eder ve böylece korku ve istira-

bın fevkine çıkıveririz. İşte cesa-
retin (X) faktörü, kahramanları
meydana getiren unsur. Büyük
tehlikeler karşısında bu, esrarengiz
bir şekilde kendini gösterir ve
bir an için en pısrığımız bile dün-
yanın en kuvvetli adamı haline
geliriz.

Korkak kâtip, güleryüzlü bir ev
sahibi, buna, hayatlarını koru-
yan bir muhafız gibi dört elle sa-
rılabilir. Eğer talihli isek, haya-
tımız boyunca buna ihtiyaç his-
setmeyiz. Fakat bazan, hayatımız
bir dakika gibi kısacık bir zaman
ölçüsüne bağlı kalınca, yüreğimi-
zi ve alkımızı sağlam tutmak zo-
runda kalırız.

Tarlada çalışırken, az kalsın ö-
lümle neticelenecek bir kazaya
uğrayan, Illinois'li çiftçilerden, 50
yaşındaki George E. Kirk'in iyi
işleyen mantığına saygı gösterme-
mek mümkün değil, Kirk yalnız
başına çalışırken sağ elini orak
makinesine kaptırıyor. Acıdan ba-
yılacak hale gelmesine rağmen
kendini bırakmıyor, sağlam eliyle
cebinden bir çakı çıkarıp diş-
leriyle açıyor ve makineye kap-
tırdığı elini bileğinden kesiyor.

Sonra her nasılsa, traktörü, o-
rak makinesinden ayırıp süratle
çiftliğine geliyor. Karısı kendisini
dokuz kilometre ötedeki hastaha-
neye götürünceye kadar kendini
kaybetmiyor.

Bu cidden çok zor bir iş, hepi-
mizin: "Ben bunu dünyada yapa-
mazdım - öldürdüm!" diyeceğimiz
muhakkak. Bir bakımdan, hiç bi-
rimiz zaruret esnasında neler yap-
maya muktedir olduğumuzu ta-

mamiyle bilemeyiz. «X» faktörü,
ırk, renk, cinsiyet ve yaş farkı gö-
zetmeksizin intikal eden muazzam
ve meçhul bir şeydir.

İhtiyari olarak meydana gelen
kahramanların arasında en cesur-
ları çocuklardır.

İki genç, Colorado'nun sivri
Lindbergh tepelerine tırmanmaya
çalışıyorlardı. Gençlerden biri
birdenbire sarardı ve geçirdiği bir
kalp krizi neticesinde kendini kay-
betti, sonra başağı, derin bir ya-
rığın içine yuvarlandı. Arkadaşı
korku içinde, ağaşıda yatan zede-
lenmiş vücuda bakakalmıştı.

İpler ve kancalarla iniş iyi ye-
tiştirilmiş bir dağcı için bile çok
zor bir işti. Bir dakikadan daha
az bir zaman içinde, delikanlı
muhtelif sıçramalar ve kaymalar
sayesinde bu güç inışı tek başına
başardı. Arkadaşının yanına var-
mak için iki defa yuvarlandı, böy-
lece 30 kademelik bir mesafe ka-
detmiş oldu.

Arkadaşına artık hiç bir yar-
dımın fayda etmeyeceğini anla-
yınca, ne yapıp yaptı, en yakın pa-
tikaya tırmandı ve felâketi haber
vermek için kilometrelerce koştu.
Bütün bunlar birkaç saat içinde
yapılmıştı. Halbuki profesyonel
dağcıların cesedin yanına gelme-
leri dahi iki gün sürmüştü.

Hiç şüphe yok ki, disiplin ve
terbiye usullerini bilmek, korku
ile ıstıraba karşı kolayca zafer
kazanılmasında birinci şarttır.
Buna rağmen, memleketin her ta-
rafında polis, Kızıl Haç ve Car-
negie Kahraman Mükâfatlandırma
Komisyonu gibi teşekküller, bü-

yük tehlikeler için hususî surette yetiştirilmelerine imkân dahi olmayan bazı insanların akla hayale gelmez kahramanlıklar yaptıklarına şahit olmuşlardır.

Birinin imdadına yetişmek icap ettiği zaman, bu vazifeyi yüklenen insanları böyle çelikleştiriveren sevkitaibinin ne olduğunu her halde merak edersiniz. Bunu anlamak çok güçtür; çünkü bunların hepsi mahcup kahramanlardır, hareketlerindeki çabukluğa rağmen, dilleri çok ağır hareket eder. Onların bildiği bir şey varsa, o da felâkete uğramış hemcinslerine yardım etmeleri gerektiğidir — elleri kolları bağlı durup hâdiseye seyircilik edemezler.

İlmin bize söylediğine göre, esrarın hiç olmazsa bir kısmını, glandeler ve beyni harekete getiren merkezlerle izah edebiliriz. Heyecan esnasında bilhassa adrenal ve thyroid guddeleri fazlaca tahrik edilirler, ve bu tahrik vücudün harekete geçmesine yardım eder; böylece meçhul kuvvet hazneleriyle kaplandığımızı anlarız.

Psikologlara bakılırsa, beyni harekete getiren merkezlerin kompleksiyonu da aynı ehemmiyeti haizdir. Bir insan ne kadar az endişe duyarsa, icap ettiği zaman bütün enerjisini kullanmakta o kadar serbest olur. Korku veya kuruntu ile kolu kanadı kırılmaz, çığına dönmez. Fakat bunlar fiziki ve psikolojik izahlardır. Aşk, dua ve itikat gibi manevî varlıkların yardımına sığınmak kadar asil bir izah şekli de mevcuttur.

Otuz altı yaşında bir zenci olan

James Hines, on aylıktan dört yaşına kadar boy boy çocuklarıyla birlikte güzel bir Temmuz gününü New York'un Poughkeepsie mahallesindeki evinde otuyordu. Karısı, beş yaşındaki kızıyla bir başka anne ve üçüncü bir misafirle birlikte eğleniyorlardı. Hiç beklenmedik bir anda evi korkunç aleşler sardı, Hines üç kadın ve beş çocukla evin üçüncü katında hapsolup kaldı. Kurtulmak imkânsız gibi görünüyordu. Hepsi diri diri yanacaktı.

Emniyete kavuşmak için, küçük bir garaja bakan bir pencereden başka kurtuluş yolu yoktu. İki kattan aşağı atlamak güç bir işti, fakat Hines talihini denemeye mecburdu.

Atlama sol ayağını fena halde zedelemiş ve kırılan kemikler eti parçalayarak dışarı çıkmıştı. Her hareketi vücuduna kızgın demirle dağlanmış gibi ısırap veriyor, mide bulantısı ve baygınlık onu perde perde sarıyordu. Tam o sırada "X" faktörü kendini gösterdi. Hines sağlam ayağı üzerinde durabilmek için azamî gayret sarfederek karısına çocukları kendisine atmasını söyledi. Onları teker teker yakaladı, her seferinde ısırapla sendeliyor fakat hiç birinde kucağındaki yükünü düşürmüyordu. On yaşındaki kızını ve üç küçük oğlunu yakaladı. Sıra beşinci çocuğa, bir kıza gelmişti, kız havada dönünce, onu tutabilmek için kırık bacağını da kullanarak ileri bir hamle yapması icap etti. Ve bunu da yaptı.

Uzaktan itfaiye arabalarının çan

sesleri gelmeye başlamıştı, fakat Hines'in işi bitmemişti henüz. Biraz ötede bir merdiven duruyordu. Garajın damı üzerinde sürünerek ona ulaştı ve âdeta son kuvvetini harcıyacak merdiveni yanan binaya dayadı. Bu suretle üç kadını da kurtardıktan sonra kendini kaybetti.

Evet, manevî varlıkların, ıstırap ve felâket yoluyla ortaya çıkması nadir hallerden değildir. İtikat, ümit ve merhamet denilen üç mukaddes kuvvet kudretini muhafaza etmektedir.

Bir şoför olan Theodore Bonawitz, kamyonu ile bir Doğu kasabasının civarından geçerken, bir amelenin kendisine seslenen bitkin sesini duydu. Amele ona bir mağara ağzını işaret ederek, 17 yaşındaki bir amelenin 45 metre kadar içerde baygın olarak yattığını haber verdi. Harold Nelson, adındaki bu delikanlı ameleye, bir gaz tulumbasından sızan karbon monoksitin tesiriyle bayılmıştı.

Bonawitz şimdiye kadar bu yerlere gelmiş değildi, Nelson'u da tanııymıyordu, ve basit bir adamdı. Eğer altın gibi bir kalbiniz varsa ve onun hükmü altında yaşıyorsanız, böyle anlarda sizden istenilen fedakârlığı esirgemeyeceğinize emin olunuz. Nitekim Bonawitz, tereddüt etmeden, mağaraya girdi.

Mağaranın içindeki yol birdenbire derinleşiyordu. El yordamıyla ilerledi, Nelson'u ararken oraya buraya takılarak sendelediği

oldu. Etraf çok karanlıktı, Nelson'u, ayağı vücuduna takılıncaya kadar bulamamıştı. Çok geçmeden karbon monoksit ona da tesir etmeye başlamıştı.

Bonawitz, Nelson'u kucağına aldı ve çukurun çok dik olan kenarına getirdi ve bir kaç metre tırmandıktan sonra sendeledi, elinin yanmasına aldırmadan tulumbanın boşalmış borusuna sarıldı. Doğruldu ve yükünü kâh kucağıda taşıyarak, kâh sürükleyerek gün ışığına doğru götürdü. Deliğin ağzına dört-beş metre kala kendini kaybetti.

Haykırsılarını duyan iki adam mağaraya girmiş ve üçü birden, Nelson'u birkaç metre daha ilerletmişti. Bonawitz'in bacakları uyuşmuştu, açık havaya kavuşması için sürünerek ilerlemesi icap ediyordu. Bir aralık gene kendini kaybetti. Orada durup seyredenlere, aşağı inip Nelson'u kurtarmalarını rica etti, fakat onlar buna razı olmadılar.

Bir dakika istirahat ettikten sonra, Bonawitz tekrar mağaranın ağzından içeri daldı. İki adam nihayet utanarak onu takip ettiler ve en sonunda Nelson kurtarıldı. Bonawitz, hayatı bahasına kurtarmağa çalıştığı yabancının yüzünü ancak o zaman görebildi.

Bonawitz farkında olsun veya olmasın, yaptığı fevkalâde iş, cesaretin "X" faktörünün verdiği bir başka ilhama misaldir. İcap ettiği zaman, alelâde insanları bile birer kahraman yapan esraren-giz fakat kudretli bir faktör.

METHADON

BİNERCE sene evvel Asyada yaşayan halk "Popy Pods" adlı bir bitkinin dumanını kullanmakla acıdan ve ıstıraptan kurtulmanın kabil olduğunu biliyorlardı. O zamandanberi kimyagerler insanların acılarını hafifletmek için durmadan çalıştılar. Bir buçuk asır kadar evvel ilk defa olarak ham afyondan çıkarılan morfin, en eski bir deva olmasına rağmen bugün bile en çok kullanılan bir uyuşturucu maddedir. Zaten o zamandanberi ıstırap hafifletici ilâçlar hususunda fazla bir başarı sağlanamamıştır.

Nihayet 1944 senesinde fen adamlarının ıstıraplara manî olmak için kolayca istihşâl edilebilecek bir ilâç bulmak hususundaki gayretleri semere verdi ve aspirin, amidopyrine, acentanilid ve meperidine kullanılmaya başlandı. Methadonun keşfedilmesi ile bunların adedi beşe çıktı.

Methadon hacim itibariyle meperidine'nden 15 defa daha tesirli ve morfinden bir buçuk kere daha kuvvetli olmasına rağmen herhangi bir lâboratuvar da basit ve ucuz maddelerden kolayca yapılabilir. Methadon İkinci Dünya harbi sona erdikten sonra Amerika girmiştir. Terkibi, harbin sonlarına doğru, Almanların tıbbi sahadaki yeni keşiflerini ele geçirmek için gönderilen mütehasıslar tarafından, I. G. Farbenin-

dustrie fabrikasının gizli dosyaları arasında bulunmuştur. Bilindiği gibi Almanların elinde morfin elde edebilmek için lüzumlu olan afyon yoktu. Bu yüzden onlar sun'i bir ıstırap hafifletici madde bulmağa mecburdular.

Methadon, Amerikada ilk olarak Sağlık Teşkilâtı ve bazı laboratuvarlar tarafından tecrübe mahiyetinde kullanıldı. Tecrübeler muvaffakiyetle sona erdiğinden, geçen seneden beri bol miktarda istihşâl edilmektedir. Tesiri üzerinde yapılan incelemeler methadonun ıstırapları azaltmak hususunda diğer uyuşturucu maddelerden çok daha tesirli olduğunu ve az miktarının bile hastayı tabii bir şekilde rahat ettirdiğini gösterdi. Methadon içki ve esrar müptelâlarını tedavi hususunda aranan vasıfları haiz olduğundan, bu sahada da kullanılmaktadır. Son olarak şunu da kaydedelim ki methadon mucizevi bir ilâç değildir. Bu meziyetlerine karşılık fena tarafları da vardır. Diğer uyuşturucu maddeler gibi alışkanlık doğurur. Ameliyatlarda ise aranan vasıfların hepsini haiz olmadığından kullanılamamaktadır. Üstelik baş dönmesi ve mide bulantısı da yapar. Fakat bütün bu mahzurlarına rağmen methadon ıstırapların ve acıların dindirilmesi hususunda en tesirli vasıfta olduğundan insanlık için büyük bir kıymeti haizdir.

Talebelere Açık Mektup

Columbia Üniversitesi Rektörü

• General Dwight D. Eisenhower—Reader's Digest, Amerika •

Bugünkü hayat şartları karşısında gençlerin kafasında umumiyetle şu sual canlanıyor: Acaba mektebe devam etmek mi yoksa doğrudan doğruya hayata atılmak mı doğru olur? Bu sorunun herkesin hususi durumuna göre cevaplandırılması uygun ve isabetli olursa da mektep ve hayat meselelerini umumi bir şekilde ilgilendirecek ve bu suretle gençlere faydalı olabilecek bir yazı da yazılabilir. Nitekim büyük askeri başarılarından sonra Columbia Üniversitesi rektörlüğüne seçilen General Dwight D. Eisenhower'ın Amerikalı gençlere hitaben neşrettiği bu mahiyetteki bir yazıyı memleket ölçülerini göz önünde tutmaları şartıyla okuyucularımıza sunuyoruz.

SEVGİLİ Jack veya sevgili Margaret:

Mektuplarınızda liseyi bitirmek için kitaplar arasında kaybolmuş vaziyette sarfettiğiniz çalışma enerjisi ile bu çalışmanın size verdiği yorgunluğun hayatın daha pratik ve daha verimli çalışmaları yanında vakit kaybetmekten başka birşey olmayacağını belirtiyor ve ayrıca "kıymetsiz" addettiğiniz bu tahsile devam edip etmemek meselesiyle beni meşgul ettiğiniz için af diliyorsunuz.

Size evvelâ şunu söyleyeyim ki tahsil meselesini hiç bir vakit kıymetsiz addetmeyiniz. Sizin vereceğiniz kararın kendi hayatınız üzerinde ve sizin gibi milyonlarca gencin verecek-

leri kararın da memleketin mukadderatı üzerinde büyük bir tesiri olacağını hiç bir vakit unutmayınız. Karar verilmesi çok güç olan bu gibi hayatî meseleler karşısında ne kadar üzüldüğünüzü tahmin ediyorum, zira ben de sizin yaşımda iken bu gibi sıkıntılarla karşılaşmıştım.

40 sene evvel Kansas şehirlerinden birinde benim de tahsili ta-

mamlamadan mektebi erken bırakmamı icap ettiren bir çok makul sebepler vardı. Zira tahsilini tamamlayıp meslek seçen küçük bir zümrenin yanında diğerleri tarlada, dükkânda, çiftlikte hayatlarını kazanarak vakitlerini geçiriyorlardı. Hepimiz fazla tahsil görmeden pekâlâ bir çift-

çi veyahut bir esnaf olabilir. O vakitler pratik bilgiye giden en kısa yolun birşeyi "yapmak" tan ibaret olduğu kanaatindeydik, ve eminim çift sürmek, makineleri yağlayıp onları muhafaza etmek gibi işlerden başka şeyle meşgul olmayacağımıza göre bu düşüncemizde haklıydık. Zaman geçti, mektep de ev ve kilise kadar hayatımızda büyük bir rol kazandı. Mektebin bizi terbiye ederek büyütmeğe başladığını idrak eden ebeveynimiz bizleri okutmak için ellerinden geleni esirgemediler. Çoğumuz da okumak için geceyi gündüze kattık.

Bugünkü yaşayış şekli benim çocukluğumdaki devire nazaran daha karışık bir manzara arz etmektedir. Bütün bir ömür boyunca devamlı olarak çalışsak bile içinde yaşadığımız hayatın bu karışıklığını tamamiyle anladığımızı hiçbir vakit iddia edemeyiz. Yalnız şurası muhakkaktır ki mektep sıralarında derslerden istifade ederek geçireceğiniz tek bir gün sizin, memleketinize ve dünyaya olan şahsî alâkanızı anlamanıza ve idrak etmenize yardım edecektir. Eğer bugünkü nesil, insan oğlunun kâinat içinde en kıymetli bir yer işgal ettiğini ve insanlar tarafından meydana getirilen cemiyetin yaşamasını sağlayan varlığın gene insan olduğunu idrak edemezse bir az evvel bahsettiğim hayattaki "karışıklık" mefhumu bu defa karmakarışık bir vaziyet alır.

Binaenaleyh tahsilinizi mümkün olduğu kadar devam ettirmeğe çalışınız. Kitaplardan pek birşey öğ-

renemeyeceğinizi söyleyebilirsiniz. Fakat unutmayınız ki hayata atılmadan önce hocanızın nezareti altında okuyacağınız bu kitaplar size ileride tutacağınız herhangi bir işin peşini bırakmamanın ve muvaffak olmanın sırrını öğretecektir.

Orta mektebe devam eden genç bir kız geçen gün bana gönderdiği bir mektupta derslerine çok çalıştığı halde hiç muvaffak olamadığını ve bir şey öğrenemediğini yazıyor ve mektubunu şu cümle ile bitiyordu: "Mamafih iyi bir vatandaş olmağı öğreneceğimi zannediyorum." İşte bu hayati bir meseledir. Muhakkak ki mektep sizi hayata hazırlamak için iki esas üzerinde çalıştırır. Bu iki esasın birincisi kelimeleri diğeri de rakamları kullanmak şeklindedir. Mektebe girdiğiniz vakit onun havasına intibak eder, kitaplarınızdan hocalarınızdan ve arkadaşlarınızdan vatanınızın kuruluşu, inkışafı, istiklâli ve gayesi hakkında bir çok görüşlere sahip olursunuz. Gün geçtikçe bu görüşleriniz genişler ve bir vatandaş gibi hareket etmenin manasının ne demek olduğunu anlarsınız.

Kendi hareketlerinizi inkışaf ettirebilmek için önce bağlı olduğunuz memleketin hareketlerini öğreniniz.

Bir fidan varlığının bütün hususiyetlerini büyüdüğü topraktan alır. Siz düşünen ve idrak eden fidanlarsınız. Yaşadığınız ve büyüdüğünüz toprak sizi yetiştiren öz vatanınızdır. Kendi toprağınızın kuvvetini kendi kuvvetinize mal edebilmek için herşeyden evvel

vatanınızı tanımanıza lüzum vardır. Bu sizin için en büyük bir vazifedir. Eğer siz vatanınızın hayatı meseleleri üzerinde çalışmalarda bulunmuş ve onları halletmek uğrunda biraz gayret sarfetmişseniz bu hal sizin kendi hayatınızın şahsî meseleleri ile alâkadar olduğunuzu, onları kolaylıkla halledebilecek duruma geldiğinizi gösterir.

Şahsî menfaatin vatan sevgisi ile kaim olduğunu asla unutmayınız. Siz kendinize olduğu kadar vatanınıza da bakmağa mecbursunuz. Şahsî menfaat ve vatan sevgisi hiçbir vakit birbirlerinden ayrılmazlar. Bu iki mefhum her vakit ve her yerde karşınıza beraber çıkacaktır. Toprağımızın esas münbit tabakasını teşkil eden üst kısmı yavaş yavaş yağmurlar ve seller yüzünden denize ve nehirlere kaymaktadır. Bu afetleri durdurmak, veya durdurmağa çalışmak hepimizin millî gaye uğrunda sarfedeceğimiz (emek) ve çalışmalara bağlıdır.

Şehirlerimizde ancak ölmeyecek kadar karnını doyurabilen milyonlarca insan yaşamaktadır. Bu insanlar daimî bir emniyet havası içinde yaşamağı arzu etmektedirler. Eğer bu zavallılar kendilerini emniyetsiz bir şekilde hissederlerse onların bu hislerinden doğacak hertürlü memnuniyetsizlik sizin selâmetinizi tehdit edebilir; hattâ siz şahsî işlerinizde ne kadar muvaffak olursanız olun bu tehdit sizin karşınıza da her an çıkabilir. Bunlar gibi daha bir çok problemleri halletmek her vatandaşın düşüncesine, iyi niyetine bağlıdır.

Memleketin saadet ve selâmetinin doğrudan doğruya "hükmet" adını verdiğimiz esrarengiz maki-naya ait olduğunu düşünmek tehlikelidir. Zira sırası geldikçe şahsî hürriyetimizi ve şahsî mesuliyetimizi alâkadar eden meselelerin halli hususunda hükûmete lâzım gelen sualleri soruyor ve icabında ondan iş bekliyoruz.

Vatandaş zihniyeti adını verdiğimiz mefhumun temeli ancak şahsî mesuliyet üzerine kurulan şahsî hürriyettir. Kanun nazarında müsavat faziletin temel taşıdır. İşte bütün bunlar sizin seneler boyunca mekteplerde öğreneceğiniz temel kaidelerdir. Bunlar ileride sizi hür bir demokrat hayat şekli içinde yaşatacaktır.

Vatanınız esas haklara dayanan ve şahsî hürriyet havası içinde yaşayan hür erkek ve kadınların memleketidir. Hürriyeti kaybetmek çok kolaydır. Son 20 sene zarfında görülen bazı haller bunu açıkça göstermektedir.

Normal bir coşkunlukla ateşli gençlerin bir liderin paşinde yürüyüp onu takip etmeleri "hürriyet" mefhumunu her an tehlikeye koyabilir. Hitler Almanyası ile Mussolini İtalyası yaşlı ve kurnaz zekâların tesiri altında kalmış ve işgal edilmiş gençlerin memleketiydi. Mussolini'nin şarkısı gençlik manasına gelen "Giovinezza" idi. Hitler de hâkimiyetini "Hitler - Jugend" Hitler gençliği üstünde kurmuştu.

Vatanınızı kurtaracak bir liderin peşinden hiç bir vakit koşmayınız. Eğer memleketiniz bir lider

ve şu kadar milyon nüfustan ibaret bir memleket olursa, o vakit bu vatan, vatan olmaktan çıkar. Hakikatta liderlik tek bir insandan değil, bir yığın erkek ve kadının vatandaşlardan müteşekkildir. Son dünya harbi bir veya bir kaç kişinin galibiyet elde etmesi ile neticelenmemiştir. İçinde bulunduğumuz bu vaziyet her rütbe mensup binlerce ve milyonlarca insanların müşterek zaferidir.

Sulh zamanında da vatanınızın büyük terakkiler kaydederek dev adımlarla yarına ulaşabilmesi ancak tarlalarda, fabrikalarda, bürolarda çalışan milyonlarca kadın ve erkeğin liderliğiyle sağlanabilir.

Lüzumsuz yere bütün idareyi bir kişiye vermek ve herşeyi ondan beklemek hürriyet için büyük bir tehlikedir.

Bugün dünyanın en iyi ve en kuvvetli alet ve makinelerine sahibiz. Çünkü biz zekâsız olarak makina gibi çalışan insanlar değiliz. Çünkü biz hürriyet mefhumunu bütün samimiyetimizle benimsemiş, kendi kendimizi bilmeği ve kendimiz için hareket etmeği bir vazife addediyoruz. Bizim hakiki kuvetimiz halkımızın mütecessis, yaratıcı ve yılmayan ruhundan doğmaktadır, makinalarımızın azametinden veya kuvetinden değil. Bu ruha sahip olmak her vatandaş kız ve erkeğin vazifesi olacaktır. Bu ruhtan mahrum olmak demek vatanımızın yaşaması demektir.

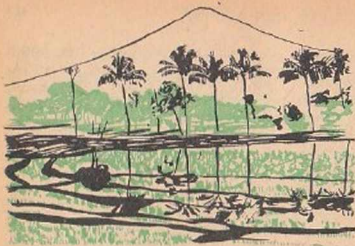
Sizlerin refah ve saadet içinde yaşayarak öz atalarınıza yakışır bir şekilde tam manasiyle dürüst

ve olgun bir vatandaş olmanız için sarfedeceğiniz gayret bütün hayatınız boyunca devam edecektir. Bu gayret uğrunda çalışmalarınıza bugünden başlayınız. Vatanınızın hayati meseleleri ile daha şimdiden, talebe iken alâkadar olmağa bakınız. Sizin bu alâkanız her vakit ailenizin, komşunuzun ve mektep arkadaşlarınızın saadeti temin edecektir. Bu işlere başlamak için çok genç olduğunuzu katiyen düşünmeyiniz. İyi bir vatandaş kanunlara sadakatle bağlanmasının, herkezin iyiliği için her an çalışmağa hazır vaziyette bulunmasının ve şahsî mesuliyetin hudutlarını idrak etmesinin derecesi ile ölçülür, yoksa geride bıraktığı senelerin adedi ile değil.

Mektebinizde herşeyden evvel vatanınızın selâmeti uğrunda lüzumlu gördüğünüz bütün meseleleri tam manasiyle öğrenmeğe çalışınız.

Bütün vatandaşlara hürriyet ve saadet temin etmek bugünkü Cumhuriyetin en büyük hedefidir. Bu uğurda hepinizin şahsen neler yapmanız icap ettiğini mektupla anlatmak bittabi imkânsızdır. Fakat siz yapacağınız vazifeyi mektebinizden pekâlâ öğrenebilirsiniz. Bunu anlamak için ne çok fazla bir zekâyı ne de çok fazla bir bilgi veya görüşe ihtiyacınız vardır.

Dürüst bir vatandaş olmak hayatınızda daima karşılaşacağınız en mühim bir vazifedir. Eğer siz günlük hayatınızda vatandaşlarınızın şeref ve haklarını gözetir, onlara hürmet ederseniz, işte ovakit dürüst ve iyi bir vatandaş olursunuz.

Cavada Kadınlar Daima Gençtir

• Conste Ilation, Flansa •

BİR Hollandalı dostum bizi Cava'ya götüren geminin güvertesinde; "Felemenk, lâleler diyarıdır. Bizim asıl servetimiz doğu Hindistandır." demiş ve Endonezya'nın Hollanda için olan ehemmiyetini anlatmağa başlamıştı.

Lahey'in banliyösü arasında, o zengin villâların bulunduğu Was-senaar'ı bilir misiniz? dedi. O muhteşem binaların her birinde Endonezya'da zengin olmuş bir Hollandalı oturur.

Söylediğine göre, 4 milyar Florin yani Hollanda'nın Milli sermayesinin tamam beşte biri Endonezya'ya yatırılmış olduğu gibi, Hollanda'nın gelirlerinin beşte ikisi uzak memleketlerle yapılan ticaretten ileri gelmektedir. Bali, Cava, Sumatra adaları, eğer şu Allahın belâsı şey de olmasa idi, bize daha neler temin etmezlerdi.

— Tayfunlar mı?

— Yok canım, Karakatoa, faaliyetini hiç eksik olmayan şu yarıardağ. Onun 1883 de bir indifai 40 bin kişinin hayatına mal oldu. Bugün bile yarattığı korku yü-

zünden Krakatoa'yı çevreleyen o verimli adalar bombuştur.

Dostum dürbününü uzatarak "Ufka bakınız. dedi. Krakatoa'nın erkek ve kız kardeşleri. Devlin etrafına çömelmişler, sanki lâvdan pipolarını sakın sakın içiyorlar. Fakat bunların hiç biri kaplarına sığmazlar. Önlerinden geçtiğimiz bu toprakların kızgınlıklarının baş göstermesi her dakika mümkündür." Bu sözleriyle dostumun yalnız yanardağları değil, fakat yerlileri, o bronz vücutlu, siyah saçlı ve koyu siyah gözlü Cavahıları düşündüğünü anladım.

Gemimiz 47 milyon insanın dağılmış olduğu 126 bin kilometre karelik Cava adasına yaklaşıyor. Bu nüfus kesafeti dünyanın hiç bir yerinde yoktur. Bu kadar insanı beslemek için her karış toprak ekilmiştir. Cavalı köylü için tarla her şeydir. Bakir ormanlara ancak 3000 metre yükseklikteki dağlarda rastlanır. Bu mavi ve hain dağlar, zaman zaman, lâv nehirleriyle köyleri harap eder ve münbit tarlaları kül tabakalarıyla örterler. Fakat bu lâvlar bir defa soğudular mı, bol mahsul veren

bir toprak husule getirdiklerinden hayatta kalan bahtiyarlar felâketin vuku bulduğu mahalle tekrar dönerler. Lâvlarla zenginleşen Cava toprağı senede iki ve üç defa piring yetiştirmeğe elverişlidir. Mata Hari yâni güneş orada bütün yıl ışıklarını saçar. Ekim ve hasat için mevsim diye bir şey yoktur.

Ufukta beyaz binalar, doklar, başşehir Batavia'nın limanı olan Tandjong - Priok'un yüksek maçunaları, görünmeğe başlıyordu. Bu gün Batavia limanından yalnız yerlilere ait gemiler faydalanmaktadır. Eskiden bu liman açık denizlerden gelen bütün gemilerin demirledikleri bir yerdi. Önümüzde süratli kanoların dolaştığını görünce dostuma bunların ne olduğunu sordum. "Makineli tüfekleri bulunan bu kanolar herhalde kaçakçılarla mücadele teşkilâtına ait olsalar gerek" dedi. Cava'lılar, asırlar boyunca güney denizindeki gemicilerde panik yaratırlar, bugün kaçakçılığı idare eden Çinlilerdir. Onlarla uğraşmak çok zor. İşlerini önlemek için, Cava, Bali ve Sumatra adalarının bütün sahilleri boyunca devriye gezecek yüzlerce gemiden mürekkep kuvvetli bir filoya ihtiyaç var. Gemiden indikten sonra Batavia'ya gitmek için bir kaç kilometrelik bir otomobil yolculuğı lâzım. Batavia önceleri kolera, dizanteri veba ve malarya yatağı pis bir yerdi. Yerliler ona «Beyaz insanların mezarı» derlerdi. Bu salgın hastalıklara karşı çok sıkı bir savaş sonunda Batavia kurtuldu.

Cava'da, devlerin her hangi birine yakından bakmadan bir yolculuk yapılamaz. Ben kendi hesabıma Bandoeng'in kuzeyindeki efsanevî Tangobean Prahoe yanardağını seçtim. Bu dağın kraterine, Cava'lıların eski âdetlerine göre bambulardan örülmüş bir tahterevanda gidiliyor. Klavuzum "Hiçbir tehlike yok, dedi. Yalnız, fena ruhları kıskırtmamak için çabucak dönmek lâzım."

Cava'da insan kolayca batıl itikatlara kapılıyor ve yanardağlar, mamur şehirleri bir kaç dakika içinde yerle bir edince fevkalâde bir korku, daimî bir endişenin tesirleri altında kalıyor. Bu memleketin atmosferi hayallere inanmağa sebep olduğu gibi Cava'nın havası da sihirbazlık ve ipnotizmaya çok müsait. Söylenildiğine göre, Ruhlarındağı, Ejderha veya kanatlı kertenkele şeklinde tecesüm etmiş, gözleri fevkalâde bir ışık neşreden yeşil renkli şeytanlar tarafından sık sık ziyaret edilmektedir. Bu hayvanlar iğrelti otları arasından doğrularak kanatlarını yayar ve yavaşça uçarlar.

Ruhların-dağından inmek oraya çıkmaktan daha güç. Bir tahterevanda hafifçe sallanmaktansa, insanın elinde bir bıçakla kendisine yaya olarak yol açması daha uygun. Bazen dallar arasından bağrıışmalar, şeytani gülüş veya haykırıışlar duyulur. Bir ağacın tepesinde çömelmiş, kuvvetli dişlerini gösteren dev gibi bir maymun alayımızı seyrediyor. Arkadaşlarım ansızın adımlarını sıklaştırdılar. Fazlaca korktukları

yüzlerinden belli. Bana konuşmamaklığımı ve başımı bir yere çevirmemekliğimi tavsiye ettiler. Bir kaç metre ileride, bu hayvanın, Cavalıların o kadar çok korktukları, görünüşü insana bahtsızlık getiren mukaddes maymunlardan biri olduğunu anladım. Bu maymun mükemmel bir nişancıdır. Ayakları dibine düşen mermilerle yanına yaklaşmak isteyen insanları ağır surette yaralayabilir. Klavuzum, kalpanlar; yabancı kedi veya yabancı köpekler hakikaten tehlikeli bir durumla karşılaştıkları zaman insana hücum ederler, dedi. Fakat bir yabancı manda sürüsünün veya gebe bir gergedanın yolu üzerine düşmekten, zehirli bir örümceğin sokmasından, dik-katsizlikle bir yılanı basmaktan Allah seni korusun. O heybetli kara yılanlar bile belki o kadar tehlikeli değildir. Fakat, ancak iki ayak boyunda olan ve çalılıklar içinde görülmesine imkân bulunmayan ok-yılanı bir şimşek gibi insanın yüzüne atılır ve ölüm, üç gün üç gece müthiş istiraplardan sonra, artık bir kurtuluş sayılır.

Burada bazı ağaçların usaresi insanın cildinde bir takım yaralar husule getirir. Ve bu yaralar durmadan, hümma ölümü intaç edinceye kadar, derinleşirler. Eski bir çiftçinin Ketchouboum denilen yapraklar hakkındaki sözlerini hatırlarım:

— Kin güden yerlilerin bu yapraklardan yaptıkları tozdan bir parçacık alsanız derhal vasiyetinizi yapmanız lâzımdır. Bundan 35 yıl önce esmer ve genç bir

kız yatak odama bu tozdan serpmişti. Etrafımda her şey dönmiye başlamış ve inme inmiş gibi donup kalmıştım.”

— Bu kız neden sizi öldürmek istedi?

— Bir diğeri yanımda olduğu için.

— Kıskançlık mı demek istiyorsunuz? Cavalılar kıskançlığın ne demek olduğunu bilmezler ki.

— Diğeri aşağı tabakadan bir kızdı. Fakat Djokja-karta bir aristokratı. Onunla aynı seviyede on kızla tanışmış olsaydım ses çıkarmazdı. Fakat bir aristokrat hiç bir zaman bir erkeği alelâde bir kızla paylaşamaz.

Bu adam bana evinde karısını takdim etti ve “karımı kaç yaşında tahmin edersiniz?” dedi.

— 18 veya 20. Her halde daha fazla olmasa gerek.”

— Tamam 55 yaşındadır.

Bu kadının genç kalışı Cavalıların bildikleri bir sır sayesinde. Bu sırrı bizim öğrenmekliğimize asla imkân yoktur. Biraz sonra ihtiyarın sesi daha tatlılaştı. “35 yıl önce beni öldürmek isteyen bu kızla evlendim. Karşınızdaki bulunan odur.” dedi.

Cava kadınları kadar sevgi ile kaynaşan ve ev işleriyle uğraşan kadınların dünyanın hiç bir yerinde bulunacağını ummuyorum. Evin erkeği tembellerin tembelidir. Bütün gün ağzında betel denen bir otu çiğniyerek işsiz güçsüz dolaşır. Ekini ekmek, biçmek, yük taşımak, yemek pişirmek; ev işlerine bakmak ve alış veriş etmek hep kadına aittir. Kendisin-

de itaatlı bir esir hali yoktur. Aksine her zaman şarkı söyliyerek ve dans-ederek neş'esini izhar eder.

Cavalı kadın yorulsa da kavga etmez. Eğer gördüğü işler ona çok zahmet verirse, bunların en ağır-larını devredeceği bir yardımcı kadın arar ve bulur.

Eğer bu ikincisi de yorgunluk-tan takatsız kalırsa, bir üçüncü-yü bulmaya çalışır. Zencirin hal-kaları böylece fasılasız bir şekil-de artmakta devam eder.

Evin erkeği ihtiyarlayınca bir hareme başkanlık eder. Cava'nın son prensi Soenan'ın üç bin tane karısı vardı.

«Ovat» adı verilen ve insana uzun bir gençlik bahşeden iksir hakkında görüştüğüm yaşlı bir eczacı dedi ki:

— Kırk yıldır buradayım. Bu iksirin sırrına henüz eremedim. Nebatlardan elde edilen bu içkiyi bütün Cavalılar bildikleri halde biz hâlâ onun cahiliyiz.

Cava kadınlarının beğendikleri erkeği çileden çıkartmak yani o-nu delicesine âşık etmek için içirt-tikleri bu aşk içkisinden size bah-sederlerse sakın gülmeyiniz.

Karan cyaletindeki Sawah tara-calarında yetişen bu cinsten bir nebat tanıyım. Tesirlerini de tec-rübe ettim. Fakat bu esmer in-sanlar dillerini kestirirler de ağız-larından bir şey kaçırmazlar.

Cava'da halk batıl itikatlara fazlasiyle bağlıdır. Tahtadan ya-pılma ve bir erkekle bir kadını gösteren boyalı heykeller gelin yatağının ayak ucuna konur. Hal-kın düşüncesine göre, bundan maksat, gelinle güveyin gerdeğe girdikleri gece bu bahtiyar çift-ten birini alıp götürmek üzere ya-tağa yaklaşacak şeytanı kandır-maktır. Bu şekilde şeytanın iki sevgiliden birisi yerine bu heykel-lerden birini götüreceği umulur.

Cava, Avrupa medeniyetinin bir çok icaplarına uymakla beraber, kendi kültürünü ve bin yıllık bir maziye dayanan gizli ilimlerini de muhafaza etmektedir.

Sanskrit lisaniyle bahçesinde dualar eden bir ihtiyarı hatırlı-yorum. Bu adam ne yapıyordu, bi-liyor musunuz? Düşüncelerinin nakli suretiyle 60 kilometre uzak-taki oğlunu yanına çağırıyordu.

Ve ertesi sabah, oğlu yanın-daydı.

HERKES DÜŞMAN

HARP esnasında Japonya'da bulunan iki İsviçreli Japonlar tarafından gözaltı edilmişlerdi. Bunlar itiraz ederek:

— Biz tarafsız bir millete mensubuz dediler..

Japon gülümsedi:

— Evet, fakat siz tarafsız düşmansınız.. dedi.

— Peki İngilizlerle Amerikalılar nedir?

— Onlar savaşıyor düşman..

— Ya İtalyanlar ve Almanlar..

— Onlar da dost düşman..

Meğer İnsanlar Nasılmış...

ANTROPOLOJİ, muhtelif insan ırklarının tarihini tetkik eden kısaca: «İnsanlardan bahseden» bir ilim şubesidir. Çok enteresan olan bu ilim henüz pek yenidir. Bununla beraber eski Yunan ve Roma bilgileri, dünyamızın ilk sakinleri hakkında bazı bilgilere sahiptiler.

Yazılarıyla büyük bir itimat telkin edip oldukça geniş bir şöhret kazanmış olan Romalı müellif «Büyük Plinius» Kuzey Afrikalı bir kabile hakkında şunları söylüyor: «Bu insanlarda her iki cinsiyet birleşmiş vaziyettedir; hem dişi hem erkektirler.»

Aristo bu kabile hakkındaki malûmata bazı ilâveler yaparak: «Göğüslerinin sağ yarısı erkek, sol yarısı kadın göğsü şeklindedir» diyor. Aristo, ayrıca, Himalaya Dağları eteklerinde yaşayan ve ayakları geriye doğru, yani tersine olan vahşi bir kabileden haberdar olduğunu iddia etmiştir.

Çicero ve Pultark, göz boşluklarında ikiser göz bebeği olan insanların yaşadıklarını kaydetmiştir.

Hindistan'da yaşayan ve Bilgin Ktesias'a göre 120,000 nüfusu olan bir ırkın mensupları tek ayaklıydılar. Bunlar tek ayakları üzerinde büyük bir çeviklikle sıçrayarak yürüyorlardı. Çok sıcak zamanlarda sırt üstü yatıp havaya kaldırdıkları dev ayaklarının gölgesinde istirahat etmekteydiler. Aynı müellifler, köpek kafalı olan ve havlayan insanlardan da bahsederler.

Diğer bir Hint kabilesi mensuplarının burunları yoktur. Burun yerinde sadece delikler vardı. Ayakları yılankavi kıvrılmıştı.

Keçi ve koçları binek hayvanı olarak kullanan, kulübelerini ters, tüy ve yumurta kabuklarıyla inşa eden bu kabilelerde hayat her halde çok cazipti.

Yapılan tetkikat neticesinde mensupları 140-200 yıl yaşayan bir ırkın da mevcut olduğu anlaşılmıştır. Bunların saçları gençlikte beyaz, ihtiyarlıkta siyahtılar.

Romalıların Habeşistan mintakasında tesadüf ettikleri bazı insanların alt dudakları o derece büyüktü ki, güneşe karşı şemsiye vazifesi görebiliyordu. Ağız yerine sadece bir deliği bulunan ve ince saman borularıyla emdikleri sulu gıda ile hayatlarını idame ettiren insanların da mevcut olduğunu görmüşlerdi.

Orta Çağ'da bir müellif, eskidenberi bu konuya dair yazılanları bir araya toplamıştır. Orta Çağ'da neşredilen bu gibi yazılara resimler de ilâve edilmisti. Gördüğünüz resimler 1493 senesinde intişar eden «Chronik Hartmann und Schedels» den alınmıştır.

MARSHALL PLÂNI KARŞISINDA DR. SCHACHT

• Weltwoche, İsviçre •

H

ARP sonrası iktisadî manzarası kapitalist ve anti-kapitalist olmak üzere sermayeci ve sermaye düşmanı iki ekonomi zümresini karşılaştırmış bulunuyor. Refahın biricik anah-tarı bir memlekette iktisadî çalışmaların üstünlüğü olduğuna göre antikapitalist bir politika ile refaha ulaşmak imkânsızdır. Uzun bir tarih bi-ze bunu isbat e-diyor. İstihsal ol-mayınca fakirlik h ü k ü m sürer. Herkesin fakir ol-duğu bir ülkede değil, refah sevi-yesi üstün iken sosyal problemler vücut bulur. O halde ülkelerin baş gayesi önce imalât problemi-ni çözmektir.

Şahsî teşebbüsün genel iktisat-taki değerini pek güzel bilen A-merika muhakkak ki Avrupa'ya el uzatırken en aşağı bu yüzden milletlerin hürriyetine saygı gös-terecektir. Demokrasi milletlerin fakirliği üzerine değil, saadeti ve

refahı üstüne kurulabilir.

"Aç bir millet hiç bir vakit de-mokrasinin yolunu bulamaz" di-yen Truman'ın hakkı vardır, aç-lık ancak komünizme, yahut per-vasız bir tazyik rejimine sürük-ler.

Her iki dünya harbini geçim davası ve reka-beti doğurdu. Milletler arasın-daki iktisadî farkları muzaffer harplerle gider-mek çılgınca bir teşebbüstür, çün-kü başka millet-lerin saadetini heder eder. Hal-buki bütün mil-letlerin saadetini sağlamadıkça hiç bir iktisadî dü-zenden — sulh hesabına — ha-yır gelmez.

M

ESHUR Alman ikti-satçısı Schacht Müt-tefiklerin kurduğu Nürenberg mahkemesinde be-raet ettikten sonra Almanlara tekrar yargılanmış, fakat ni-hayet sırf Almanya'nın iktisat-ça kuvvetlenmesini sağlamış olmak bir suç sayılamıyacağından mahkûmiyetten kurtul-muştur. Dünyanın büyük çap-ta insanlara pek muhtaç oldu-ğu şu devirde Schacht'ın gö-rüşlerine bilhassa Amerikalılar büyük önem vermektedir. Son defa yayınladığı makalesini öz-leştirerek sunuyoruz.

İşte Amerikalılar bütün bu hu-susları düşünerek Avrupa'ya ge-lişigüzel yardımda bulunmaktan çekiniyorlar; alâkalı devletlerin bu yardımı yapıcı maksatlara har-camalarını ve soruma katılmala-rını istiyorlar. Çünkü Avrupa e-konomisi bir bütün halinde çalış-

mağa başladıktan sonra bu borcun altından çabuk kalkar.

Mühim bir nokta

Yabancı krediyi verenlerin de, alanların da unuttuğu bir gerçek vardır: Dollar sade Amerika'da geçer. O halde Dolar üzerinden alınan kredi ister istemez ithalâta yatar, yâni Amerika'dan mal getirmekte kullanılır. Doları başka yabancı para ile değiştirsek bile o para da yine ithalâtı arttırmaktan başka işe yaramaz. Yahut nihayet yabancı bir memleket borcumuz varsa bu gibi şekillerde de kullanabiliriz. Nitekim Almanlar Birinci Dünya Savaşından sonra aldıkları yabancı kredilerini Versay muahedesi gereğince tamirat borçlarına yatırmışlardı.

Az terakki görmüş memleketler hesabına bu gibi krediler hayırlıdır: İthal edilen makine ve tesislerle yurdun iktisadî kalkınması sağlanınca elde edilen yeni istihşallerle borç kolaylıkla ödenabilir. Lâkin sanayii ileri bir memlekette aynı malları bizzat imâl ettiğinden bu gibi ithalâta hiç ihtiyacı yoktur. Nitekim 1924-1930 yıllarında Almanya'ya verilen krediler sırf bir takım mamûllerin, süs eşyasının ithaline yararlanarak iç piyasayı bozmuş, işsiz sayısını arttırmakta rol oynamıştır.

Yabancı kredi bir memleketi ithalât için zorladığına, halbuki kredi ancak ihracatla ödenebileceğine göre Marshall plânının en zor tarafı bunu düzenleyecek noktaları olacaktır. Sadece az müterakki, fakat ham ve gıda madde-

lerine sahip memleketlere uzun vadeli krediler verildiğini iktisat tarihinden öğreniyoruz. Sanayii ileri memleketler ise mallarını dünya piyasasına sürmek için rekabet zorunda olduklarından piyasalarda tıkanmalar bu memleketleri şiddetle sarstığı halde ham madde ve gıda maddeleri istihşal eden memleketler piyasa sarsılmalarından tehlikeli şekilde müteessir olmuyorlar.

Avrupa ekonomisinin belâ külmüştür; imalât, nakliyat ve tesisat büyük ölçüde zarar gördüğünden milletlerin alım kabiliyeti hiçe inmiştir. Açlık devamlı bir zarurettir. Ziraate dönmeği tavsiye edenler ya sorumluluklarını bilmiyorlar yahut işin alayındadırlar. Çünkü buna ne Avrupa toprağı, ne de kalitesi yeter.

O halde Avrupa'ya sadaka vermekten kurtulmak için bir tek çare var: Birinci Dünya Harbinden sonraki Hoover plânına dönmek, yâni Avrupa endüstrisini tekrar kurmak. Ancak bu maksatla ithal edilecek yabancı makine, tesisat ve inşaat arttıkça borcu ödemek için ihracatı arttırmak, yâni ister istemez öbür memleketlerle rekabete girişmek zaruret halini alır.

Kredi miktarı pek yüksek olmamalı

Bu sayede kalkınma için yerli imkânlarla daha çok fırsat vermeli. Eğer bugün meselâ Almanya'da siyasi engeller ortadan kalkıp serbest teşebbüse imkânlar açık bırakılsa memleketin sırf kendi gücü muazzam mucizeler meydana

getirecektir. İşte bu sebeple Amerikalılar kredinin bir kısmını Avrupa müesseselerine sermaye katmak şeklinde gerçekleştirmelidir. Köhnemiş milliyetçi telâkilerden kurtulması gereken Alman iktisadiyatı geniş halk kütlesine ancak sağlam bir dünya iktisat düzeni içinde ekmek bulabilir. Bu muazzam faydanın yanında yabancı sermayeye ödenecek temettüün rolü mü olur... Ford'un genişlemek hususunda verdiği karara bakarak Amerikalıların da bu lüzumu takdir ettiğine şahit oluyoruz. Bu sayede dünya iktisadiyatı bir ilerleyiş kaydedecektir.

Artan ihracata pazar bulunacak mı?

Şüphesiz evet. Birinci Dünya Harbinden önce ticaret muahedeleri her memleketi aynı haklardan faydalandırdığı içindir ki yer yüzünde mal mübadelesi geniş imknâlara kavuşmuştu. Dünya Harbi, hele sulh şartlarının iktisadi tazyik gayelerini gözetmesi gittikçe kızan buhar kazanının emniyet supapını kapayıverdi, patlama tehlikesi bundan doğdu.

İşte başımızdan geçenler: Birinci Dünya Harbiyle yeryüzündeki muazzam ticaret organizasyonunu kaybeden Almanya bir ara karşı devletlerin ticaret muahedelerine koydukları çeşitli zorlaştırmacı kayıtlar yüzünden daha iyi ve ucuz olan mallarını bile satamaz oldu, hattâ bazı devletler bu paraları Alman borçlarına karşılık tuttular. Çeşitli devletler arasındaki mübadele sistemi yerine Almanya ancak, iki devlet arasında

kalacak anlaşmalar yapmaya mecbur oldu. Bu çıkışı açmakta muvaffak oldum ve eski sisteme götüreceğine dair ümitlerim kuvvetlendi, fakat Hitler'in çılgınlığı yüzünden heder oldu. Kazanılmış bir harbin dahi Avrupa ihracat davasını çözemediğine bugünkü İngiliz sanayiinin durumu bariz bir delildir.

Avrupa'nın derdi

İngiliz İmparatorluğunun dağılmaya yüz tutması en büyük sulh teminatını tehlikeye koymaktadır. Diğer taraftan Alman iktisadiyatı gelişmedikçe komşularının refahı düşünülemez. 1934-1937 yıllarında Alman dış ticareti iki milyar dolar etrafında idi. Milleti ayakta tutabilmek için bu en aşağı haddedir. Halbuki bu sefer doğudaki ziraat kısımları kaybolmuş, nüfus daha dar bir sahaya sıkışmıştır.

Bugün satış imkânları elverişsizdir. Almanya, Japonya ve İtalyanın yere serilmesi 200 - 300 milyon insanı perişan, alım kabiliyetini cılız bir hale getirmiş, komşularının düzenini de bozmuştur. Bu alım gücü dünya piyasası için bir boşluktur, demir perde yüzünden doğanlar da ayrı..

Buna rağmen herkese eşit hak tanıyan bir mübadele sistemi kurulmalıdır, bunun çaresi de pekâlâ vardır. Marshall plânına dair verecekleri cevaplarla Avrupa memleketlerinde ne dereceye kadar yapıcı fikirlerin mevcut olduğu anlaşıldığı gün bu hal çaresinden bahsetmenin sırası gelecektir.

Yakın Akrabalar

Arasındaki

Evlenmelere

Tıp Ne Diyor ?..

○ Medecine et Hygiene, Fransa ○

AKRABA evlenmelerinin veya başka bir deyimle evliler arasında kan yakınlığının bir takım mahzurları olduğu halk arasında yayılmış bir bilgidir. Biz yakın evlenmelerin hukuki cephesini bir yana bırakarak böyle bir bağdan doğacak çocukların kusurlu veya hasta bünyeli olup olmayacakları meselesini inceliyeceğiz.

İnsanlık tarihinde dini, coğrafi ve mali sebepler dolayısıyla yakın akraba evliliği pek çok görülmüştür. Hanedan evlenmeleri ise bunun zamanımıza kadar gelen bir şeklidir.

Kan yakınlığının doğacak çocuklarda ne gibi kusurlar tevhit edeceğini iyice incelemek için şimdiye kadar tam ve iyi bir müşahade yapılamamıştır. Ve böyle bir tetkik de oldukça güçtür. Zira çocuktaki bir kusurun ana veya babada evvelden mevcut kusurların geçmesinden değil de sırf ebevey-

nin kan yakınlığından olduğunu tesbit etmek zor bir meseledir.

Ana ve babanın mezihyetleri ve huyları gibi uzvi kusurları da çocuklara henüz tıbbın pek az bildiği kaideler dahilinde geçer. Ve ayrıca içki düşkünlüğü ve frengi çocuğun bir takım kusurlarla doğmasına sebep olur.

Yalnız kan yakınlığının yaratacağı kusurların tetkiki için ana ve babanın sağlam olması ve içki ve frenginin tahribatına da düşer olmamaları lâzımdır.

İşte böyle içki ve frengi gibi nesli bozan sebeplerden uzak kalmış, sağlam ana ve babalar eğer akraba iseler bunların çocuklarında kusur olur mu meselesinin tetkiki bu sebeplerden güçtür.

Ana ve babanın şahsi kusurlarını ve nesli bozan içki ve frengiyi bertaraf etmeden çocuklarda görülecek bozuklukları kan yakınlığına atfetmek şüphesiz ki doğru değildir.

Bu şartlar kolaylıkla bulunmadığı için şimdiye kadar tıbbi sahada tam bir tetkik yapılamamıştır. Son zamanlarda iki Fransız bilgini Fas'da yakın akraba (yeğenler, amca - yeğen hala - yeğen) evliliği yapan bir toplulukta bu meseleyi tetkik etmişlerdir.

Bu kabilede umumiyetle sağlam şahıslar bulunduğundan ve gençler de içki ve frengi gibi nesli bozucu âfetlere tutulmadan pek erken evlendiklerinden sadece kan yakınlığının sebep olabileceği kusurlar tetkik edilmiştir.

İki Fransız bilgini binlerce ferdi ihtiva eden aileleri tıbbi kontrolden geçirmişlerdir. Evlenmelerin bir kısmında çocuk doğmamıştır. Elde olunan neticeler şöyle hülâsa edilebilir:

Amca ile yeğen arasındaki 15 evlenme ve kardeş çocukları arasındaki 50 evlenmeden 1 sinde çocuk olmamıştır. 53 evlilikten çocuk doğmuştur. Bunlardan doğan 342 çocuktan 3 tanesinde albinizm (renksizlik) ve birinde kalça çıkığı vardı.

Uzak yeğenler arasındaki 26 evlenmeden 10 tanesinde çocuk olmamıştır diğerlerinden doğan 190 çocuktan bir tanesi sağır - dilsiz ve ikisi de ileri derecede abdalı.

Bu toplulukta evveldenberi kan yakınlığına atfedilen müteaddit kusurlar tesbit edilmemiştir. Sadece yakın evliliklerde çocuk ol-

maması nisbeti yüksek bulunmuştur.

O halde şimdiye kadar sanılanların aksine olarak kan yakınlığı nesli fazla bozan bir sebep değildir.

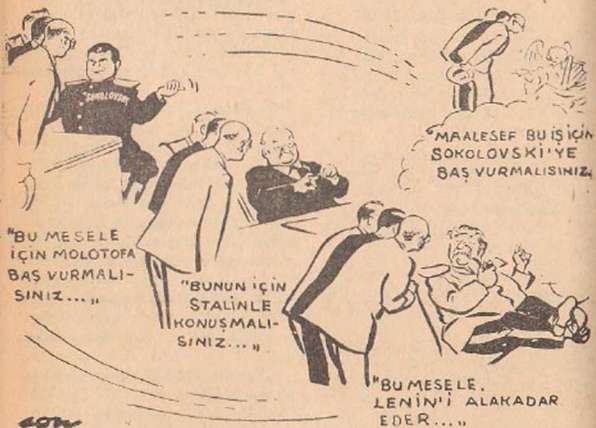
Anlaşıyor ki ana ve babada zaten mevcut olan ve çocuğa geçmesi muhtemel bulunan kusurlar sebebiyle nesil bozulmakta ve şayet ana ve baba akraba iseler bu hal kan yakınlığına atfedilmektedir.

O halde iyi evlât sahibi olmak meselesinde kan yakınlığı korkulacak bir nokta değildir. Ancak bir hususu belirtmek lâzımdır. Ailede çocuğa geçebilecek bir kusur (akıl hastalığı, sinirlilik, doğuştan sağır - dilsizlik, doğuştan kalça çıkığı) varsa böyle bir ailenin iki yakın ferdi evlenmemelidir. Zira bu suretle esasen mevcut olan kusurlar artmış olarak çocuğa geçer. Kan yakınlığı esasta mevcut olan kusurları artırıcı rol oynamaktadır.

O halde tatbiki sahada cemiyet ölçütlerimizin cevaz verdiği akraba evlenmeleri, eğer ailede yukarıda bahsettiğimiz kusurlar yoksa başlıbaşına bir mahzur teşkil etmemelidir.

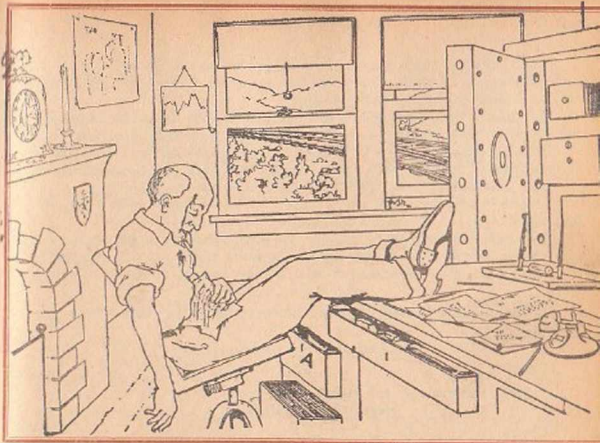
Fakat aksi hal ise üzerinde ısrarla durulacak bir noktadır. Aralarında kan yakınlığı olup ta evlenmek isteyen ana ve baba namzetleri bu noktayı daima göz önünde tutmalıdırlar.

Rus Fasid Dairesi

◉ Schweizer Illustrierte, İsviçre ◉

İyi Bir Detektif misiniz? **Kaatili Bulabilir misiniz ?**

AŞAĞIDAKİ izahatı dikkatle okuyunuz. Orada verilen bütün bilgiler hakikidir. Sonra resmi tetkik ediniz.

Suallere sıra ile cevap veriniz. Cevap verirken sizce mâkûl olan sebebi *çünkü* kelimesinden sonra kısaca kaydediniz.

BİLGİLER

Çok sinirli bir adam olan Veli Karataş bir perşembe günü öğleden sonra vurulmuş ve cinayet resimde görüldüğü şekilde perşembe akşamı geç vakit meydana çıkmıştır.

Veli Karataş'a ait olan tabanca her zaman A işaretli çekmecenin gerisinde dururdu. Veli Karataş, her gün yazıhanesine gelince tabancayı çıkartıp temizlemek âdetinde idi. Cinayetten sonra yapılan araştırmada bu tabanca odanın içinde iki boş kovanla birlikte bulunmuştur.

Ölüme sebep olan kurşun Veli Karataş'ın şakağından girmiş ve pencerenin yanındaki duvara saplanmıştı.

Polis iki kişiden şüphelenmektedir. Bunlardan biri Veli Karataş'ın kâtibi, diğeri de ortağı Ahmet İncesu'dur. İki ortağın araları uzun zamandan beri ciddi bir şekilde açıktır. Ahmet İncesu bir haftadan beri şehirden uzakta bulunuyordu.

Kâtip cinayet günü saat 4 de yazıhaneden ayrılarak evine gitmiş ve geri dönmemiştir. Ortağı Ahmet İncesu ise o gün saat 5 de şehre gelmiş ve 7 de tekrar şehirden ayrılmıştır.

Komşuları Veli Karataş'ın saat 3 de, on dakika kadar bir zaman için yazıhaneden dışarı çıktığını ve sonra döndüğünü gördüklerini söylemişlerdir.

Yapılan tahkikat neticesinde saat duruncaya kadar muntazam bir şekilde işliyordu. Şimdiye kadar geri kaldığı veya ileri gittiği görülmemiştir.

Veli Karataş o gün öğleden beri yazıhaneden ayrılmamıştır.

Cinayetin işlendiği yazıhane çok işlek bir tren yolunun hemen kenarında bulunuyordu.

Bu malûmata ve resimde görülen vaziyete istinaden şüphe altında bulunan bu iki şahıstan hangisinin kaatil olduğunu tesbit edebilir misiniz?

Evet veya hayır diyeceğinize göre gereken sebebi lütfen ve kısaca yazınız.

1. Veli Karataş perşembe günü öğleden sonra yazıhanesinde çalışıyor muydu?.

Evet ☐ Hayır ☐

Çünkü

2. Kasa kırıltarak mı açılmıştır?

Evet ☐ Hayır ☐

Çünkü

3. Sizce cinayetin sebebi hırsızlık mıdır?

Evet ☐ Hayır ☐

Çünkü

4. Veli Karataş fakir bir adam mıdır?.

Evet ☐ Hayır ☐

Çünkü

5. Ahmet İncesu'nun saat 7 treniyle şehirden ayrılması kendisinin bu cinayetle alâkadar olduğunu isbat eder mi?.

Evet ☐ Hayır ☐

Çünkü

6. Acaba kaatil cinayeti işlediği tabancayı, Veli Karataş, masasının önünde otururken mi çekmecedan almıştır.

Evet ☐ Hayır ☐

Çünkü

7. Cinayetin işlendiği yazıhanenin civarında bir çok insanların bulunmasına rağmen hiç kimse atılan tabanca sesini işitmemiştir. Acaba bunun sebebi ne olabilir?

.....

8. Veli Karataş vurulduğu anda ne yapıyordu?

Veli Karataş vurulduğu anda

Çünkü

9. Kaatil ile Veli Karataş arasında bir mücadele olduğunu gösteren herhangi bir delil var mı?

Evet ☐ Hayır ☐

Çünkü

10. Kaatil Veli Karataş'ı vurduğu zaman nerede duruyordu?

Kaatil pencerenin yanında duruyordu ☐

Kaatil masanın önünde duruyordu ☐

Kaatil masanın ön sağ köşesinde duruyordu ☐

Kaatil Veli Karataş'ın arkasında duruyordu ☐

Çünkü

11. Saati hangi kurşun parçalamıştır.

Birinci kurşun ☐ İkinci kurşun ☐

Çünkü

13. Veli Karataş'ı kim vurmuştur ve nasıl vurmuştur?

Kâtibi vurmuştur ☐

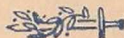
Ortağı Ahmet İncesu vurmuştur ☐

Bu kararınızı vermeğe sevkeden sebeplerden hiç olmazsa üç tanesini yazınız.

1.

2.

3.

Köylünün Verdiği Ders

DOĞU Almanya'da sıkı bir inceleme gezisi yapan Rus ordu müfettişi akşam geç vakit yorgun argın bir köye varır. Köylüden mükellef bir sofraya kurmasını ister. Elde ne varsa ikram edilir, fakat bunu hoş görmeyen misafir, köylüyü gayrete getirmek niyetiyle kılıcını çıkarıp sofrada tabağın yanına kor. Bunu gören kurnaz Silezyalı hemen ahıra koşup gübre karıştırmak için kullandığı adam boyundaki çatalı yakaladığı gibi sofraya getirerek tabağın öbür tarafına kor...

"Bu ne?"

"Efendimiz, o kadar büyük bir bıçağa ancak bu çatal yakışır, diye düşündüm!.." der.

Hapisten Çıkmak İstemiyen Mahkûm

Dİ MERİKA'NIN Indianapolis şehrindeki hapis-
hane-
de 33 sene yattıktan son-
ra cezasını tamamlayarak
çıkan bir mahkûm haya-
tın fazla pahalılaşmış olduğunu ileri
sürerek tekrar cezaevine dönmek is-
temiş ve asıl işin tuhafı kendisinin
bu isteği de kabul olunmuştur.

Hilkat Garibesi

TALYADA Kalabriya şehrinde
bir kadın hem dört kulağı ve
hem de dört bacağı olan bir ço-
cuk doğurmuştur.

Sevimli Haydudun Hazinesi

HAYATI hakkında filmler
çevrilen ve kendisine se-
vimli haydut adı bile ta-
kılan Jesse James'in vak-
tiyle çalıp sakladığı yüz
milyon altın dolarlık hazi-
ne, Missouri'de Wilkoks ad-
lı bir oduncu tarafından meydana çı-
karılmıştır.

Deniz Fili

TALYADAKİ bir nehrin
ağzında ve kumların için-
de garip bir balık bulun-
muştur. Anlattıklarına gö-
re bu balığın boyu 20 ve
eni de üç metredir. Balığın fil kula-
ğına benzeyen kulakları ve iki metre
uzunluğunda olan kalkanları yüzün-
den bu garip yaratığa Fil balığı adı
verilmiştir.

Meraklı Maymun

CHİCAGO hayvanat bahçe-
sini gezmekte olan merak-
lılar birdenbire araların-
da bir maymunun belirdi-
ğini ve kendileri gibi me-
rakla etrafa bakmakta ol-
duğunu görmüşler. Bu maymun bazı
kimseleri eğlendirmekle beraber, va-
ziyetten korkan bir iki işgüzar vazi-
yeti hemen müdüriyete haber ver-
mişler ve zavallı maymun hayvanat
bahçesinin malı olmamakla beraber
yakalanarak kafese tıkılıvermiş.

Büyük Babasının Kafatasını Arayan Zenci

TANGANİKA'DA bir ka-
bile reisi ortaya çıkarak
Versay muahedesinin çok
garip bir hükmünün ye-
rine getirilmesini talep et-
miştir. Bu hükme göre:
reisin büyük babasına ait olan kafa-
tası Alman müzesinden çıkarılarak
kendisine verilmelidir. Bu kafatası-
nın sahibi Mikvana vaktiyle Alman-
ların kendi arazisine girmelerine
kahramanca karşı koymuş bir muha-
riptir. Fakat Almanlar galip gelince
muharip teslim olmaksızın intihar
etmeyi daha uygun buldu. İşte bu a-
damın kafatası harp ganimeti olarak
alınıp Almanya'ya götürülmüştü.
Şimdi Londra'ya gelmiş bulunan bu
muharibin torunu İngiliz makamların-
dan Versay muahedesindeki bu
garip hükmün yerine getirilmesini
ısrarla istemektedir.

SIKINTI

DERT

ve

ÜZÜNTÜYE

KARŞI

• Dale Carnegie — Coronet, Amerika •

Dale Carnegie 60 yıl evvel Amerikada Missouri Eyaletinde bir çiftlikte doğmuş, 1937 yılında Dost kazanmak ve İnsanlar Üzerinde Tesir Yapmak adlı kitabının intişarına kadar Satıcı, Konferansçı Muharrir ve Öğretmen olarak başarılı seneler yaşamıştır. İlk eser bugüne kadar 3,000,000 dan fazla satılmış, zamanımızın roman sahası dışında en şöhretli kitabı olmuş ve yazarını her evin en saygılı dostu vaziyetine sokmuştur.

Dale Carnegie'in son eseri olan «Üzüntü Nasıl Giderilir ve Nasıl Yaşanır» adlı mühim eserinin tam bir hulâsasını okuyucularımıza veriyoruz.

Sıkıntı, Dert ve Üzüntüye Karşı

İÇEK hastalığı korkusunun yurdu baştan başa sardığı zamanlarda, komşularımızdan biri evimizin kapısını geç vakit çalmış, ve hepimizi aşılanmağa mecbur etmişti. Bizim bu komşu gibi daha binlerce kişi gönüllü olarak açıcı yazılmışlar, bütün New York'u kapı kapı dolaşıp vatandaşları aşılamışlardı.

Yalnız hastahanelerde değil, itfaiye ve polis karakollarında, fabrikalarda da aşılanma istasyonları kurulmuş, 2000 den fazla doktor ve hastabakıcı hummalı bir faaliyetle gece, gündüz çalışarak âfetten korkan New York halkını aşılamışlardı.

Şehirde sekiz kişi çiçek hastalığına tutulmuş, bunlardan ikisi de ölmüştü. Bütün telâş ve heyecana sebep de sekiz milyon kişinin içinden iki kişinin ölmesi idi..

Kırk yıldan beri New York'ta otururum. Bununla beraber bir kişinin çıkıp da üzüntü ve sıkıntı hastalığına, daha doğrusu, âfetine karşı korumak için kapımı çaldığını görmedim. Vebâ, kolera âfeti gibi sıkıntı, üzüntü âfeti diyorum. Çünkü tehey-yüçlerin husule getirdiği bu hastalık çiçek hastalığından 10.000 defa daha fazla tahribat yapar. O zaman kapı kapı dolaşan gönüllü mücahitlerden biri zuhur edip de günün birinde bütün Amerika nüfusunun onda birinin sinir zafiyetine veya hastalığına tutulacağını haber vermesi daha şumullü ve yerinde bir hareket olurdu.

Bir zamanlar Santa Fe hastahanesi başhekimî müteveffa doktor Gober'le (Teksas) ve (New Meksiko) havalesinde bir otomobil gezisine çık-

mıştık. Yolda dostumla sıkıntı, üzüntü mevzuuna dair konuşurken o:

— Hastalarımızın yüzde yetmiş, evham ve üzüntülerini başlarından defedebildikleri takdirde, kendi kendilerini tedavi edebilirler. Bu ekseriyetin müptelâ olduğu derdler şunlardır; asabî hazımsızlık, mide ülseri, kalb rahatsızlıkları, uykusuzluk ve bir nevi baş ağrıları ve bazı çeşit felçler..

«Evham veya endişe, üzüntüyü, sıkıntıyı tevhit eder. Üzüntü, sıkıntı ise insanın âsabını bozar, sinirlerini gerer ve mide sinirlerine de tesirini göstererek hazım usarelerinin maddesini anormalleştirir. Bu da ekseriya mide ülserlerinin teşekkülüne yol açar.» demişti.

Mayo kliniği doktorlarından Dr. H. Habein, yaş vasatısı 44.3 olan 176 iş adamının sıhhi durumları üstünde yaptığı bir tetkikte, 1/3 ünden fazlasında, kalb hastalığı, hazım cihazı ülserleri, tansiyon yüksekliği gibi modern iş hayatı yaşayan insanlarda görülen tipik ârâz tesbit etmiştir. İş adamlarımızın, üçte birinin daha 45 yaşına gelmeden evvel iş sahasındaki muvaffakiyetleri pa-hasına vücutlerini böyle mahvedişleri acınacak bir haldir.

Meşhur Mayo Biraderler, hastahanelerimizdeki yatakların yarı adedinden fazlasını sinir hastalığıyla malûl insanların işgal ettiklerini söylüyorlar. Buna rağmen bu hastaların sinirleri otopside mikroskopla muayene edilince ekseriyetinin sinirlerinin bünye itibariyle normal, hastaliksız olduğu meydana çıkıyor. Bundan da, asabî hastalıkların, sinir bünyesinin hastalanmasından, bozulmasından doğmayıp, mahrumiyet,

korku, evham, ümitsizlik, muvaffakiyetsizlik, mağlûbiyet ve kendi mevcudiyetinin abesliğine inanmak gibi hislerden ileri geldiğini gösteriyor.

Tetkik sonunda doktorların vardıkları kararlara göre elyevm hayatı olan Amerikalıların yirmide biri hayatının bir kısmını bir akıl hastahanesinde geçirmeğe mecbur kalacaktır. İkinci Cihan Harbinde askerliğe çağırılan gençlerimizden altıda birine akıl veya sinir hastası teşhisi konulmuş, ve bu gençler vatanî hizmete alınmamışlardı. Akıl hastalıklarının sebepleri nelerdir? Daha kimse bu sualin cevabını tam olarak veremiyor. Fakat bir çok vakalarda kaygulanmanın, üzüntü ve sıkıntının ehemmiyetli bir rol oynadığı büyük ihtimal dahilindedir. Evham ve üzüntülerinin pençesine düşen adam kendinde, hayatının amansız realitelerine karşı koyma kudretini bulamayınca bütün muhitiyle alâkasını keser, sıkıntı, üzüntü ve gâilesini, kendi kendine yarattığı hayal âleminin içine çekilmekle halletmiş olur.

Şuradan, penceremden görünen evlerin birinde oturan bir adam bilir ki, evham ede ede zorla şeker hastalığına tutuldu. Bu komşum borsada tahvilât piyasasını âdeta damarlarının içine yerleştirmişti. O derecede ki, borsada piyasa düştüğü zamanlarda ölüm tehlikeleri atlattığı olmuştu.

Evham ve düşünce insanı kötürüm eder. Arteridler ve romantizmadan tekerlekli sandalyeye bile oturtur. Cornell Üniversitesi Tıp Fakültesi profesörlerinden Dr. R. Cecil, arteridin en basit dört sebebini şöyle tasnif ediyor:

I — Kötü izdivaç,

II — İflâs ve bununla ilgili sıkıntı ve ıstıraplar,

III — Yalnızlık ve üzüntü,

IV — Uzun zamandır güdülen kin ve iğbirar.

Şüphesiz ki bu dört gruba ayrılan sebepler arteridin yegâne sebebi olarak gösterilemezler. Bir çok sebeplerden ileri gelen çeşitli arterid hastalıkları vardır. Fakat yukarıda doktor Cecil'in saydığı en basit sebeplerden ileri gelen çeşitleri de mevcuttur.

Buna tam uygun bir misal olmak üzere şu vakayı ele alalım:

Amerika'nın malî kriz yılında dostlarından biri birdenbire büyük sıkıntıya düşmüştü. Hattâ o derecede ki, kumpanya, havagazını kesmiş, banka, evini satılığa çıkarmıştı. Tam o aralık karısı anı olarak arterid sancıları ile yatağa düştü. Bütün ihtimama, doktorlara, ilâçlara, diyeteye rağmen karısının hastalığı ancak, ailenin malî vaziyeti düzeldikten sonra geçebildi.

Düşünce ve üzüntü dişlerin çürütmesine bile sebep oluyor. Dr. Mc. Gongle, dişleri sapasağlam bir adamın, karısının üç hafta hastahane de kaldığı müddetçe üzüntüden dokuz dişinin birden çürüdüğünü anlatır. Üzüntü ve sıkıntı bu adamın vücudundaki kalsiyum muvazenesini bozmuş, bu kadar kısa zamanda dişlerinin çürütmesine sebep olmuştu.

Siz hiç Tyroid guddesi lüzumundan fazla, çalışan bir insan gördünüz mü? Tyroid guddeleri lüzumundan fazla işleyen insanların vücutları daimî bir titreme halindedir. Daima ödleri pathyormuş gibi dururlar. Vücuttaki oksijen istihlâkını tanzim eden bu guddе çıkırından çıkarcasına çalıştığı zaman karaciğeri de haddinden fazla işler. Vücut, sanki bütün menfezleri açılmış, harıl harıl yanan bir fırın gibi faaliyet gösterir. Şayet bu halin önüne ya amelîyat

veya tedavi ile geçilmezse vücut âdeti kendi kendini yer, daha doğru-su yanar. Neticede hasta da ölür.

Son zamanlarda bu hastalığa tutulmuş bir dostumla beraber Filâdelfiya'ya gitmiştik. Yıllardan beri bu çeşit hastalıkları tedavi etmekle nam salmış olan bir mütehassıs baş vurduk. Doktorun bekleme odasında çerçeve ile asılmış şu öğütleri siz de görseydiniz bizim kadar şaşmaz mı idiniz?

“İnsana, gergin sinirlerini gevşeterek en iyi bir istirahat şekli bahşeden kuvvetler, esas, temeli sağlam bir din, uyku, musiki ve kahkahadır. Allaha iman ediniz! İyi uyumağı öğreniniz! Musikinin iyisini seviniz! Hayatın şen ve gülünecek taraflarını görmeğe çalışınız ki sıhhat ve saadet de sizin olsun!”

Bu doktorun hasta arkadaşına sorduğu ilk sual şu olmuştur:

— Hisleriniz ne gibi sıkıntılar, üzüntüler geçirdi ki bu hastalığa tutulduunuz?

Arkadaşıma, evhamlı ve sıkıntılı düşüncelerine son vermezse hastalığının kalb, şeker ve mide ülserleri gibi ihtilâtlara yol açacağını bildirdi. Bu büyük doktor: “Bu saydığım hastalıklar birbirlerinin en yakın akrabalarıdır.” diyordu.

Eğer kaygılanmak, evhamlı ve sıkıntılı düşüncelere kapılmak sizde müzminleşmiş ise günün birinde anjin dö puatrin size sillesini vurursa hiç şaşmayınız. Sancı kalbinize saptandığı zaman ıstırabından bağıarak: “Aman Allahım, aman Allahım. Şu sancım bir geçsin, bir daha hiç bir şeyi kendime derd etmiyeceğim. Ah, gundan bir kurtulsam!” derseniz.

— Hayatı seviyor musunuz? Uzun ömrün, sıhhatli yaşamın tadını çıkarmak istiyor musunuz? Öyle

ise Dr. Alexis Carrel'in hikmet dolu şu sözlerini dinleyiniz:

“Modern hayatın gürültü ve kaynaşmasına karşı kendi ruhunun iç hayatının sükûnunu sağliya bilenler asabî ve uzvî hastalıklardan mâsun kalırlar.”

Mesele hakikî benliğinizin, ruhunuzun sükûnette olmasındadır. Bunu sağlamış bulunuyor musunuz? Eğer normal bir insan iseniz bu suale vereceğiniz cevap katî bir *Evet* ten ibarettir. Ekserimiz, kendi kendimizi bildiğimizden daha kuvvetliyizdir. İçimizde öyle kudret kaynakları vardır ki onların mevcudiyetini bilmiyoruz, bir çoklarının da cevherlerini henüz keşfetmiş değiliz. Thoreau ölmez eseri «Walden» in bir yerinde şöyle diyor: — İnsana en büyük cesaret ve gayret veren hakikat, şek ve şüphe götürmez kabiliyeti ile insan oğlunun hayatını yükseltmek uğrunda kendi irade ve şuuruyla gayret etmesidir. Eğer insan arzu ve gayelerine doğru nefesine itimat ederek ilerler ve idealindeki hayatı yaşamak için gayret ederse, alelâde ahvalde rastlanmıyan bir muvaffakiyetle karşılaşır.” ★

Bizi sıkan, bizi kayguya düşüren meseleleri halledebilmekliğimiz için evvelâ meselenin tahlilinde esas olan üç safhayı öğrenmekliğimiz lâzım:

I — Evvelâ hâdiseleri, hakikatleri ele almak lâzım. II — Sonra bunları tahlil etmek lâzım; III — Karara varmak, ve derhal kararı tatbik etmek lâzım.

Birinci kadeyi ele alalım: hâdiseler ve hakikatleri toplamak neden ehemmiyetlidir? Çünkü vaka ve olayları mütalâa etmedikçe derdimizi de anlayarak halletmeğe imkân kalmaz. Colombia Üniversitesi rektörlerinden müteveffa H. Hawkes: “Dünyadaki

insanları üzen, kaygılandıran sebeplerin yarısı, insanların, bilgilerinin kifayetsizliğine bakmadan karar almalarından ileri gelmektedir. Meselâ: gelecek salıya saat üçte karşılaşmam zarurî olan bir mesele beni üzüyorsa, salı gelip çatıncaya kadar o mesele hakkında hiç bir karar vermem. Salı gelinceye kadar geçen zamanımı, o mesele ile alakalı ne kadar hâdisat ve hakikatler varsa, onları toplamağa hasrederim. Meseleyi katıyken kendime derd etmem. Sıkılıp üzülmem. Uykularımı bozmam. Sadece hütün benliğimi hâdisat ve hakikatleri toplamağa veririm. Salı geldiği zaman mesele ile alakalı hâdiseler ve vakaları toplamış bulunurum. Bunları tamamiyle toplayabilmiş isem, "mesele de kendiliğinden halledilmiş olur." diyor.

Rektör Hawkes'e, sıkıntı ve üzüntülerini başından tamamen atabilmekte muvaffak olup olmadığını sorduğum zaman: "Evet, dedî, size doğru söyleyebilirim ki hayatta benim için artık sıkılma, üzülmeye, dertlenmenin yeri hemen hemen kalmamıştır. Eğer insan üzüntüsüne müteallik vaka ve hâdiseleri bitaraf bir gözle ve objektif bir mütalâa ile etrafı olarak toplarsa kendi kendini ırşat etmiş olur. Yeni bulduğu bilgisinin ışığı, zulmette besliyegeldiği üzüntülerini, sıkıntılarını da dağıtır."

Fakat biz ekserimiz ne yapıyoruz? Bizi üzüp kemiren hâdiselere sıkıldığımız yetmiyormuş gibi onların peşi sıra bir takım hâdiseler daha düşünüyor veya yoktan var ediyoruz. Ve meseleyi bizi daha çok zararlı edecek bir şekilde büyütüyoruz. Diğer taraftan bize faydası dokunabilecek, ve dertimizi azaltacak taraflarını arayıp meseleyi küçültmek hiç aklımıza gelmiyor. Hayat ve hâdisa-

tın kendi düşünüş ve yoğunlaşmalarına uyar ve hiç bir tetkik ve mantığa dayanmadan karar veren hissiyatımızın doğru ve mantıklı olarak kabulünü istiyoruz.

André Maurois der ki: "Şahsî arzularımıza uyan her şey bize doğru gelir. Uymayanlar ise bizi öfkeliendirir." Hissiyatımız bize bu derecede tahakküm ederse dertlerimizin, davalarımızın çarei hallini bulmakta o derece güçlük çekeceğimiz tabiidir. İki kere iki 4 eder, diyeceğimiz yerde; beşir, diye iddianı etmek ve bu iddiamızdan da inhiraf etmezsek en basit bir hesap meselesi dahi bizim için büyük sıkıntı, üzüntü mevzuu olmaz mı? İşte hayatta da iki kere iki (5) ve hattâ (500) diye inat eden ve bu yüzden hem kendinin hem de etrafındakilerin yaşayışını cehenneme çeviren pek çok insanlar vardır.

Peki ne yapalım? Yapacağımız şey hissiyatımızı mantığımızdan ayırmaktan ibarettir. Fakat insanın başı sıkıntıda, yüreği üzüntüde iken bu basit görünen işi yapmak hiç de kolay olmaz. Yalnız şurada, hakikat ve hâdiseleri bitaraf bir göz ve objektif bir görüşle mütalâa edebilmeliğimizi kolaylaştırmak için keşfettiğim iki fikri söyleyeceğim:

I — Mesele ile alakalı hâdiseler ve vakaları toplayan, kendim için değil, bir başkasının derdiyle alakalı hâdiseleri sırf başkası için topluyormuşum gibi yapmak. (İnsan böylelikle soğukkanlılıkla mütalâayı öğrendiği gibi vakaları da gayet sarîh olarak görebilir.)

II — Bana muhalif olan tarafın avukatı imişim gibi hareket ederek vaziyetin öbür cephesini kendime karşı müdafaa etmek. Böylelikle, karşılaşmaktan hiç de hoşlanmadığım hâdiseleri ve olayları objektif bir gözle mütalâa ederim. Vaziyetin her iki

cephesine ait ne kadar müşahedem varsa onları yazarım, sonunda hakikat iki birbirine zıt noktanın arasında bir yerde kendini gösterir.

Bununla beraber tahlilini yapmadıktan sonra dünya dolusu hakikat ve olayı toplamanın hiç bir faydası yoktur. Ben, bana pahalıya mal olan tecrübelerimin sonunda, hâdisatı bir kâğıdın üstüne yazıp da meseleyi sarahaten beyan etmenin mâkûl bir karar yolunda hakkı sayılır bir hizmet ifade ettiğini öğrendim. Nitekim Charles Kettering: "— İyi ve doğru beyan edilmiş bir mesele, yarı hallo olmuş bir mesele demektir." diyor.

Uzak Şarkta çok muvaffakiyet kazanmış olan Amerikalı iş adamı G. Litchfield'in hikâyesini ele alalım. Bakınız, o, neler anlatıyor: "— Japonlar Pearl Harbour baskınından hemen sonra (Şankhay) a girdikleri zaman ben orada «Asya Hayat Sigorta Şirketi» nin müdürü bulunuyordum. Japon ordusundan, bizim işleri tasfiye etmesi için birini göndermişlerdi. Bu gelen adam hakiki bir amiral idi. Elimizdeki bütün para ve senetlerin (portföyümüzün) Japon ordusu hesabına likide edilmesini emretti. Ya iş birliği ederdim, yahut da... Bu (yahut da) nın (muhakkak ölüm) olduğunu pekâlâ biliyordum.

Yapılması için emir verdikleri muamelâtın hepsini yaptım. Yalnız 750.000 dolar kıymetinde bir esham tomarını, amirale teslim ettiğim listeye koymadım. Bu para tamamiyle Hong Kong şubemize aitti ve Şang Hay'daki hesabımızla hiç bir alâkası yoktu. Buna rağmen Japonlar, bu kıymeti kaçırdığını farkedelerse beni öldürürler diye korkuyordum. Nitekim çok geçmeden korktuğum başıma geldi. Japonlar işi anlamışlardı.

Ben yokken dairemde yaptıkları araştırma sonunda vaziyeti öğrenmişlerdi. Baş muhasebecim, Amiralin dehşetli öfkелendiğini, bana (alçak), (hain), (hırsız) diye küfürler ettiğini anlattı.

Bundan, benim Japon ordusuna meydan okuduğum mânası çıkıyordu. Bu da, Japon Gestaposunun işkence odaları olan Bridge House'a atılmaklığım demektir. dostlarımdan kaç kişi bu hapishaneye gitmekten kurtulmak için intiharı tercih etmişlerdi.

Bu vaziyet karşısında ne yaptım? Korkudan, dehşetten dona kalmaktan başka yapacak şey yoktu. Senelerdenberi, bir sıkıntı karşısında kaldığım zaman yazı makinemi alıp kendi kendime iki sual sorar ve sonra bunlara cevap vermeğe çalışırdım. Şang Hay'da geçirdiğim o unutulmaz pazar günü öğleden sonra da odama kapanıp şunları yazmağa koyuldum:

"— 1. Derdim nedir?"

"Yarın sabah Bridgehouse hapishanesine atılacağım diye korkuyorum." Sonra ikinci suali yazdım:

"Buna karşı ne yapabilirim?"

Bunu yazdıktan sonra saatlerce düşündüm ve sonunda kendime dört türlü hareket hattı çizdim.

I — Vaziyeti Amirale izaha çalıssam, İngilizce bilmediği için faydası olmayacaktı. Tercüman vasıtasıyla derdimi anlatmağa uğraşsam, belki yeniden öfkesini tahrike sebebiyet verirdim ki bunun da benim ölümümle neticeleneceği şüphesizdi. Adam hem zalim, hem de beni dinlemekle vaktini ziyan edeceklerden değildi.

II — Kaçmağa çalıssam, bu da imkânsız. Yakalanmak ve kurğuna dizilmek yüzde yüz.

III — Odamdan hiç çıkmasam, daireye uğramasam, bu da olamaz.

Çünkü Amiral vaziyetinden şüphelenir, lâfını bile ettirmeden beni zindana atarır.

IV — Pazartesi sabahı, sanki hiç bir şey olmamış gibi âdet üzere daireye gitsem. Amiral belki o gün benimle alakadar olamayacak kadar meşgul olabilir. Eğer tahminim doğru çıkarsa şansım yardım etti demektir. O zaman gelip de hesap sormaya kalkışsa bile izah etmek fırsatını bulabileceğim."

Bütün bu ihtimalleri birer birer düşünüp de dördüncü şeklin makûl olduğunu kabule, ve onu tatbika karar verir vermez rahat bir nefes aldım. Üstümden büyük bir yük kalkmış gibi idi. Ertesi sabah büroma gittiğim zaman Amiral beni her zamanki sert nazarlarıyla süzdü, fakat bir şey söylemedi. Allahtan altı hafta sonra Tokyo'ya döndü de benim de üzüntülerim sona erdi.

Şayet ö pazar günü beni kaygılandıran bu meseleyi halletmek için saatlerce düşünüp kat'î kararımı vermemiş olsaydım, sıkıntımın deli olacak hale gelirdim. Pazartesi günü daireme gittiğim zaman bitkin ve özgün çehrem Amiralın nazarı dikkatini çekip aleyhinde harekete geçmesine pekâlâ da sebep teşkil edebilirdi. Bu ise benim o zindanda üçümlümle neticelenecekti şüphesiz."

Litchfield'in, metodu neden fevkalâdedir? Çünkü müsbet, başarılı ve kifâyetlidir. Halledilmesi lâzım gelen meselenin tâ... can alacak noktasına dayanmaktadır. Bunların fevkinde olarak da, üçlncü ve mübrem ve sistemin başarıyla neticelenmesine âmil olan (Kararımı ver!) düsturunu da kullanmıştır. Kararımızı kuvveden fiile çıkarmadıkça, hakikat ve vakaları toplamak, tahlillerini yapmak boşuna enerji sarfetmek demektir. Birbirine zincirleme gelen

hakikat ve hâdiselerin üstüne tedbir ve dirayetle kurduğunuz kararı derhal tatbika koyulmalısınız! Karar verdikten sonra safahatı tekrar gözden geçirmeğe, kontrol etmeğe kalkışmayınız. Tereddüde, şüpheye düşmeyin. Kendinizden şüphe etmek başka şüphelere de yol açar. Geriye dönmeyin, ve nefsinize olan itimadınızı kaybetmeyiniz!

Litchfield'in tekniğini kendi derdlerinizden birine neden tatbik etmiyesiniz?

Gelelim iş hayatınızdaki üzüntülere: Bunların en az yarısından kurtulabilmenin çaresini öğrenmek ister misiniz? Siz, eğer, vasat bir iş adamı iseniz bu suale vereceğiniz cevabı çok iyi biliyorum: "Ne gülmünce bir teklif! Ben 20 senedir bu işin başındayım. Beni üzen, düşündüren meselelerin cevaplarını elbet yine en iyi kendim bilirim. Yabancı birinin çıkıp da sıkıntı ve üzüntülerimin yüzde ellisini eleylebileceğini iddia etmesi insana pek mânasız geliyor."

Eh.. Madem ki siz böyle söylüyorsunuz, ben de sizinle açık konuşarak şöyle söyleyeceğim: — İş hayatınızın sıkıntı ve üzüntülerinin yüzde ellisini eleyip temizlemek belki benim elimden gelmez. Yalnız yapabileceğim bir şey varsa, o da bu işi başaranları ve başarış tarzlarını size göstermek, ondan sonrasını size bırakmaktır.

Size anlatacağım ilk hikâye lâletayin, meçhul bir adameğizin hikâyesi değildir. New York'un meşhur matbaacısı Leon Shinkin tecrübesini kendi ağzıyla size söylesin: "18 senedenberi çalışma günlerimin yarısı, toplantı ve mülakat yapmakla geçmişti. Toplantılarda (şöyle mi yapsak? Böyle mi etsek? Yoksa şu işten vaz mı geçsek?) gibi suallerle

vaktimizi geçirir dururduk. Sonunda sinirlerimiz gerilir, sandalyelerimizde kaskatı kesilir, veya koridorlarda yürür, daire olur, bitmez tükenmez lâflar eder, iş halletmeğe çalışırdık. Gece olunca da, yorgun bitkin bir hale gelirdim. Ben ömrüm boyunca bu tarzda çalışacağımı zannediyordum. Derken aklıma bu içtimaların, görüşmelerin 3/4 ünü ele-yebilecek bir çare geldi. Böylelikle âsabım da aynı nisbette yorgunluktan kurtulmuş oluyordu. Böyle bir kararı tatbik insana, sihribazlık gibi karışık ve başarılması imkânsızmış gibi görünüyorsa da bir kere nasıl yapıldığını öğrendikten sonra tatbiki de o nisbette kolay oluyor.

"Evvelâ, yapılan hatâların teferuatı ile anlatılmasıyla başlayıp, "şimdi ne yapsak, ne etsek?" sualiyle biten o toplantı usullerine bir son verdim. Sonra, bana bir şey danışmak isteyenlerin, üstünde dört sualim yazılı kâğıdı doldurarak yanıma gelmelerini bir nizamname olarak tesbit ettim. Sorduğum sualler şunlardı: I — Mesele nedir? (Eski içtimalarımızda, meseleyi kâğıt üstüne yazıp üstünde düşünüp karara varacağımız yerde, türlü meseleleri, dertleri konuşa konuşa asabileşir, hattâ köpürür, sona ereceğimiz yerde boşuna enerjimizi israf etmiş olurduk.) İkinci sualim: II — Meseleye sebep nedir? (Şimdi eskiye göz attıkça, meselenin esasındaki sebepleri mütalâa dahi etmeden boşu boşuna üzümlere, yorularak geçirdiğimiz içtimaları görüyor ve o zamanki halimize hayret ediyorum.) III üncü sualim: III — Meseleyi halletmek için mümkün olan çareî haller nelerdir? (Eski içtimalarımızda içimizden biri kal-kar, bir teklifte bulunur, bir diğeri de onun teklifini reddeder, derken bu iki zat münakaşa, hattâ mün-

zaaya tutuşurlar, sonunda ise meselenin halli yolunda hiç birimiz bir tek kelime yazmadan salondan çıkardık.) IV üncü sualim: IV — Siz, hangi hal çaresini tavsiye edersiniz? (Eski içtimalarda mesele için yalnız başına saatlerce üzülüp harap olmasına rağmen hal yolunda bir şey düşünmemiş, kendiliğinden bir fikir dahi kaleme almamış bir adamla girerdim. Bugün artık serik ve memurlarım meselelerini danışmak için nadiren yanıma gelirler. Neden? Çünkü yukarıda yazılı dört suale cevap verebilmek için kendileri bütün vaka ve hakikatleri toplamaya, ve mesele üstünde kafalarını işletmeğe mecbur kalıyorlar. Neticede meselenin dörtte üçü böylelikle meydana geldiği için, hal çaresini de ekseriya kendileri bulup çıkarmış oluyorlar. Danışmak zarureti olsa bile, vaziyeti mantıkî neticeye vardırarak ümidiyle çizdikleri muntazam ve mantıkî programlarıyla geldikleri için görüşme ve kararımız eskisine nisbetle 1/3 az bir zamanda sona eriyor."

Hayatta muvaffak olmuş sigortacı F. Bettger, mesleğinin üzücü, sıkıcı taraflarını sadece bertaraf etmekle kalmamış, bu metodu kullanmakla kazancını iki misline çıkarmaya muvaffak olmuştur. Kendisi anlatıyor: "Sigortacılığa ilk atıldığım zaman işime büyük heves ve heyecanla bağlanmıştım. Derken günün birinde cesaretim kırıldı, sevgim azaldı. Hattâ işimi terke edecek bir hale geldim. O sabah vazifemden ayrılmadan evvel, sıkıntımın tâ köküne kadar bir tabliliğini yapmağı düşündüm. Evvelâ kendi kendime sordum: "— Beni üzen mesele nedir?" Derdim şu idi: Abone toplamak, sigorta yapmak için

semt semt yorucu dolaşmalarına karşılık aldığım para, çektiğim eziyeti karşılayacak vaziyette değildi. Sigortaya müşteri bağlamak hususunda ikna edici sözlerim müsbet bir tesir bırakıyorsa da iş tahsilâta gelip dayanınca müşterimin: "Biraz müsaade ediniz düşüneyim de bir daha gelişinizde kararımı bildiririm." demesi canımı sıkıyordu. İş neticelendirmek için bir müşterinin peşinden bir kere daha gitmem ve vakit kaybedişim âsabımı bozuyordu. O sabah kendime sorduğum ikinci sual şu idi: Sıkıntıyı halletmek için mümkün olan çareler nelerdir? Buna cevap verebilmek için cebimden defterimi çıkardım. Bir senelik muamelâta bir göz attım, ne görsem beğenirsiniz? Sigortalarımın 70/100 ini ilk görüşmede, 23/100 ünü ikinci görüşmede; 7/100 sini de üçüncü, dördüncü, beşinci görüşmelerimde

yaptığımı hayretlerle farkettim: Yani, günümün yarısının yüzde yedi nisbetindekilerle ziyan olduğunu anladım. Çareli halli bulmuştum: Bir müşterimle ikiden fazla görüşmekten vazgeçip, o zamanı, yeni müşteri edinmek, yeni sigorta kaydetmekte sarfetmeğe karar verdim. Sonunda inanılmıyacak bir netice ile karışlaştım. Ve beher sigorta için aldığım primi 2.80 dolardan 4.27 dolara çıkarttım."

Böyle olunca madem ki, meşhur iş adamı vaktini ziyan eden içtimaların 3/4 ünü eleyebilmiş, ve becerikli sigortacı da kazancını iki misline çıkarabilmiş bu adamların düşünceleri sizin de iş hayatınızdaki engel ve gâilelere tatbik edilemez mi dersiniz?

Siz de şu sihir ve kerameti kendi meselelerinize bir tatbik etseniz de baksanız, neler, ne harikalar oluyor!

"İşte Biz Böyleyiz" Sahifesinde Neşredilecek Yazılar Hakkında

BU sayfada neşredilecek yazılar için BÜTÜN DÜNYA, mecmua neşredilmeden 15 gün evvel yazı sahiplerine 5 lira verecektir. Gönderilecek yazıların mevzuları hayatınızda başınızdan geçen veya inanılır kaynaklardan öğrenilmiş olmalıdır. Hayal mevzuu olan yazılar hiç bir şekilde neşredilmez. Yazılar gönderilirken mehaaz göstermek şarttır. Yazıların mevzuu Türklüğün, hepimizce bilinen ruhundaki enginlikten, sezişindeki derinlikten, görüşündeki genişlikten haber veren fıkralar, anekdotlar ve nüktelere aittir olmalıdır.

Bu sahifede neşredilecek yazıları, küçültmeğe, değiştirmeğe, lüzum görülen yerlerini çıkarmağa «İşte Biz Böyleyiz» sahifesi Sekreteri tamamiyle salâhiyetlidir.

Gönderilecek yazılar 300 kelimeli geçmemelidir. Mutlaka temiz ve okunaklı bir el yazısıyla ve tercihan Makine ile yazılmış olmalıdır. Gönderilen yazılar neşredilsin veya edilmesin iade edilmeyecektir. Üç ay zarfında neşredilmeyen yazılara basılmıyacak nazariyle bakılmalıdır. Bu sayfa için gönderilecek yazıların:

Bütün Dünya Mecmuası

«İşte Biz Böyleyiz» Sayfası Sekreteri
Nebioğlu Yayınevi — İSTANBUL

adresine gönderilmesi lâzımdır.

Zekânızı Ölçüyoruz !

HMET Söztutar'ın okuldaki çalışkanlığını takdirle takip eden komşusu tüccar Veli İyiliksever, ona tahsilini bitirince üç bin lira ödünç para vererek sermaye yapmasını ve bir dükkân açmasını söyledi. Ahmet Söztutar işlek bir caddede bir dükkân açtı ve çalışmaya başladı.

Aradan bir sene kadar geçmişti ki bir gün Veli İyiliksever ona uğradı ve işlerinin nasıl gittiğini sorduktan sonra, son zamanlarda piyasadaki buhranlardan bahsetti ve verdiği üç bin lirayı nasıl ödeyebileceğini sordu.

Ahmet Söztutar şöyle cevap verdi:

"Size karşı çok minnettarım. Bana büyük bir babalık yaptınız. Sizin üç bin liranızı hemen ödeyemem. Fakat müsaade ederseniz, sizinle şu şekilde bir anlaşma yapalım, dedi ve bir kâğıda şunları yazarak imzaladı ve Veli İyiliksever'e verdi:

1 — Yarından itibaren her gün sabahleyin size üç yüz lira para ödiyeceğim.

2 — Her gün akşam üstü sizden bana tekrar iki yüz lira ödünç vermenizi rica edeceğim.

3 — Borcumun son taksitini ödediğim andan itibaren de sizden artık borç para istemiyeceğim..

Veli İyiliksever bu kâğıdı okudu, gülümseyerek: "Peki, kabul ediyorum; dedi. Demek her gün böylece yüz lira ödemiş olacaksınız ve borcunu otuz günde tamamlayacaksınız.." dedi.

Bu konuşmayı dinleyen Mehmet Kısagörür de söze karıştı ve: "Yahu Ahmet, anıma da akıllısın ha!. dedi. Günde yüz lira borç ödeyeceksin, fakat iki yüz lira borç alacaksın.. Borcun hiç ödenmemiş olacak.."

Orada bulunan Ali Herişekarışır da fikrini şöyle ifade etti: "Ahmet, Veli'den her akşam aldığı iki yüz liranın yanına ertesi gün yüz lira ilâve ederek üç yüz lira ödemekle Veli'nin parasiyle Veli'ye olan borcunu ödemiş oluyor" dedi.

Hepsini dinleyen Ahmet Söztutar gülümseyerek: "Hepiniz yanlışyorsunuz dostlarım.. diye cevap verdi.. Ne ben borcumu otuz günde ödüyorum, ne borcum hiç ödenmemiş bir vaziyete giriyor, ne de Veli'nin parasiyle borcumu ödemiş oluyorum."

Şimdi size soruyoruz:

KİM HAKLI VE NEDEN?

Gelecek doğru cevaplar arasında çekilecek kur'ada 1. ye 5 liralık kitap, 5. ye kadar üçer liralık kitap, 20. ye kadar ikişer liralık kitap, 100 üncüye kadar birer liralık kitap, 200 üncüye kadar 75 şer kuruşluk kitap hediye edilecektir.

Cevabınıza lütfen 446 ncı sayfadaki kuponu ekleyiniz. Cevaplar en geç 15 Aralık 948 tarihine kadar elimize gelmiş olmalıdır.

Dünya Edebiyatından Tercümeler

Krş.

Bergson	Yaratıcı Tekâmül Çeviren : M. Şekip Tunç	330
Dostoyevski	Suç ve Ceza I. Çeviren : Hasan Âli Ediz.	210
Dostoyevski	Deli Kanlı I. ve II. Çeviren : Servet Lünel.	210 + 140
Firdevsi	Şehname I. ve II. Çevirenler : N. Lugal - K. Akyüz.	300 + 300
J. Galsworthy	Siyah Çiçek. Çeviren : Mustafa Ertem.	150
A. Gide	Seçme Yazılar. Çeviren : Suut Kemal Yetkin.	120
Hugo	Notre-Dame de Paris. Çeviren : Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu.	230
Hugo	Ruy Blas. Çeviren : Sabri Esat Siyavuşgil.	130
M. Jokai	Yeni Çiftlik Sahibi. Çeviren : Sadrettin Karatay.	270
Lessing	Miss Sara Sampson. Çeviren : Zahide Gökberk.	100
Rilke	Malte Laurids Brigge'nin Notları. Çevirenler : Dr. Tietze - B. Necatigil.	175
Schiller	Otuz Yıl Savaşı. Çeviren : Dr. H. Dilevurgun	210
M. De Uuamuno	Sis. Çeviren : B. Necatigil	210

Milli Eğitim Bakanlığı Yayınevleri ile bütün Kitapçılarda
satılmaktadır.

8. Sayımızda Bulunan Zekânızı 'Ölçüyoruz'un Cevapları

KARANLIK odadan 4 tek çorap alıp çıkmak lâzımdır. Zira dördüncü çorabın rengi ne olursa olsun ilk üç çoraptan birine uymak mecburiyetindedir.

Okuyucularımız arasında gene büyük bir alâka uyandıran bu müsabakamıza da 6580 okuyucumuz iştirak etmiştir.

Bu müsabakamıza iştirak edenler arasında yalnız 124 kişi aceleleri yüzünden bilmeceyi doğru çözememiştir.

Gelen cevaplar tasnif edilmiş ve çekilen kur'ada derece alan okuyucularımız belli olmuştur.

5 liralık birinci mükâfatı: Münevver Güldür, Binbirdirek Işık sokak No. 36. İstanbul kazanmıştır.

3. er liralık kitap kazanan okuyucularımız:

Temuçin Rendan, Ankara — Akdemir Çadırcıoğlu, Beyoğlu — Rıfkı Gökdemir, Etimesgut — Diş tabibi Hasip Altınel, Konya —

2. şer liralık kitap kazanan okuyucularımız:

Nevzat Balkan, İzmir — Nâzım Kılıçcıoğlu, Malatya — Ali Baz, Polatlı — Naci Girgin, İzmit — Ömer Ateş, Boğazlıyan — Tunç Gülen, Mirgün — Engin Ünal, Konya — Hasan Arsan, Sivas — A. Şükrü Uludağ, İskenderun — Hasan Durmaz, Lüleburgaz, — Naci Balcı, İstanbul — Mükerrrem Erozan, Balıkesir — Yakup Neyaptı, Aksaray — Yaşar Eryurt, Ankara — Adil Üngör, Ankara.

Ayrıca 100. ye kadar 75 okuyucumuz 1 er liralık ve 150. ye kadar olan 50 okuyucumuz 75 kuruşluk kitap kazanmışlar ve bütün okuyucularımızın hediyeleri taahhütlü posta ile adreslerine gönderilmiştir.

Cildinizi yumuşatan, güzelliğinizi artıran.

Otomobil Ehliyeti Almak
İsteyen Bay ve Bayanlara

Bedia Rezzan TUNGA

En kısa zamanda talebelerine
Motör nazariyatından ve Direk-
siyondan ehliyet imtihanına ha-
zırlar.

İstanbul Posta Kutusu 826

Nebioğlu, bu yıl, bütün okuyucularına fevkalâde zengin bir

Nebioğlu Takvimi

Hazırlamakta olduğunu müjdeler.

Bu takvim birçok yenilikler getirecektir.

Bu yıl herkes evine bir "Nebioğlu Takvimi" asacaktır.

Zira 730 sahife, yüzlerce resim ve binlerce yazı bulunan bu Duvar Takvimi büyük bir Ansiklopedi mahiyetindedir. Nebioğlu, bu Takvimi mükemmel bir şekilde vücuda getirmek için her fedakârlığı yapmış, bütün gazetelerle okuyucularının fikirlerini sormuş ve aldığı onbinlerce mektubun neticelerine göre hazırlanmıştır.

Bu Takvimde bulunanlar şunlardır:

- 1 — **Takvime Ait Bilgiler:** Yıl, ay, hafta, gün, saat ve dakikalar... ★ Mali, Hicri yıllar; Arabi ve Rumi aylar, geçen ve kalan günler, Hızır ve Kasım günleri, Vasatî ve Ezanî saatler... ★ Güneşe, mevsimlere, rüzgârlara, yağmurlara ve fırtınalara ait bilgiler... ★ Dini ve Resmî Günler...
- 2 — **Nebioğlu Takvimi Büyük Bir Edebiyat Ansiklopedisidir:** Türk ve dünya edebiyatının ilk çağlarından bugüne kadar en mühim şahsiyetlerin resimleri, hayatları ve eserleri..
- 3 — **Nebioğlu Takvimi Büyük Bir Musiki Ansiklopedisidir:** Türk ve dünya musikisinin tanınmış bestekârları, ses ve saz sanatkârlarının resimleri, hayat ve eserleri, şarkıların güfteleri...
- 4 — **Meşhur Türk sahne sanatkârlarının resimleri ve hayatları...**
- 5 — **Nebioğlu Takvimi Büyük Bir Siyaset ve Tarih Ansiklopedisidir:** Dünya siyasetinin ve tarihin meşhur adamlarının resimleri ve hayatları..
- 6 — **Olimpiyat Güreş Kahramanlarımızın resimleri ve hayatları...**
- 7 — **Nebioğlu Takvimi Büyük Bir Bilgi Hazinesidir:** Türkiye, nüfusu, büyük şehirleri, büyük devletler: Amerika, Rusya, Çin, İtalya, Fransa, komşularımız Irak, İran, Bulgaristan, Yunanistan v.s.

Ve Bunlardan Başka:

Meraklı bilgiler, harp masrafları, harp istihsalâtı, fıkralar, nükteler, yüzlerce dünya atasözleri ve dünyanın büyük adamlarının kıymetli söz ve vecizeleri, her gün yapılacak işler için not yerleri..

Nebioğlu Takvimi aynı zamanda bütün ailelerin bir bilgi kaynağı, öğretmen ve öğrencilerin bir el kitabı mahiyetindedir..

Bu yıl herkes bir NEBİOĞLU TAKVİMİ alacaktır

Emekli Sahne Sanatkârları Yurdu Cemiyeti EŞYA PİYANGOSU

- ★ 30 Kasım'da çekilecek olan piyangoda çok kıymetli ve nadide hediyeler vardır.
- ★ Dağıtılacak hediyelerin adedi 2165 dir.
- ★ Biletlerin fiyatı 1 liradır.
- ★ Piyangoda kazanan numaralar gazetelerle ilân edileceği gibi, listelerle dağıtılacaktır.
- ★ Biletler Vilâyet merkezlerinde Ziraat Bankası gişelerinde satıldığı gibi bütün bayilerde de bulunmaktadır..
- ★ Biletler hergün öğleden sonra Şehir Tiyatrosu Gişelerinde san'atkârlar tarafından satılmaktadır.

PÜRGOLİN MUSHİL GAZOZU

Hoş lezzet

Kolay içim

Kat'i tesir

Müسابakaya tevdi edilmiş olan romanlar hakem heyeti tarafından incelenmektedir.

Nebioğlu roman müسابakası her yıl tekrarlanacağından genç romancıların bu müسابakaya gelecek yıl için de hazırlanmalarını şimdiden rica ederiz.

İyi bir Detektifmisiniz ?

Kaatili Bulabilir misiniz'in Cevapları

— Sualleri 429. sayfada —

1. Evet. Vurulduğu zaman huzur içinde çalışıyordu. Zira mücadele edildiğine dair hiç bir alâmet yoktur.
2. Hayır. Zira Resimde de görüldüğü gibi kasa kırılmadan açılmıştır.
3. Evet. Açık olarak bulunan kasa buna bir delildir.
4. Hayır. Mademki bir kasası vardı. Bunun içinde saklanacak kadar kıymetli mektupları, paraları, evrakı da bulmuyordu.
5. Hayır. Cinayetin işlendiği saati gösteren hiç bir delil mevcut değildir.
6. Hayır. Veli Karatas'ın vurulduğu yerde otururken tabancayı çekmecenin iç gerisinden almağa imkân yoktur.
7. Geçen bir trenin gürültüsü tabanca sesini kimsenin duymamasına sebep olmuştur.
8. Bir mektup okuyordu.
9. Hayır. Odada hiç bir şey karışmamış, her şey yerli yerinde durmakta idi.
10. Kaatili masanın ön sağ köşesinde duru-

- yordu. Beyni delen ve duvara saplanan kurşunun istikameti bunu göstermektedir.
11. İkinci kurşun. Ölümü temin eden kurşunun seyri tamamiyle ayrı bir istikamettedir.
12. Hayır. Saat kasetin 6 ya getirilmiş ve polisli şaşırtmak için ikinci bir kurşunla parçalanmıştır.
13. Kâtipi. Zira Veli Karatas ögle üzeri yazıhaneye geldiği zaman tabancasını temizlemiş ve yerine koymuştu. Saat 3 te dışarı çıktığı zaman kâtip tabancayı A işaretli çekmecedan almış ve cinayeti işlemiştir.

Araları açık olduğundan sinirli bir adam olan Veli Karatas ortağının yanında sükûnet içinde çalışmazdı. Saatin 6 ya getirilmesi ve ikinci bir kurşunla parçalanması cinayetin ortağı Ahmet İncesu tarafından işlendiği zehabını vermek için yapılmıştır.

İstanbulda ilk defa olarak 3 büyük sinemada birden
gösterilecek film :

AMBER

8 Kasım Pazartesi gecesinden itibaren
renk i ve orijinal nushaları

ATLAS ve MELEK

Renkli ve TÜRKÇE nushası

İPEK

sinemalarında

Bu şaheser film pek yakında
Ankara'da YENİ ve PARK
İzmir'de ELHAMRA ve YENİ
Bursa'da TAYYARE
sinemalarında gösterilecektir.

Bazı Sahtekârlar

Bütün Dünya'nın muvaffakiyetini gören bazı sahtekârların memleketin muhtelif yerlerinde "Bütün Dünya" adına okuyucularımızdan abone paralarını topladıkları muhtelif hâdiselerle öğrenilmiştir. "Bütün Dünya" hiçbir yere abone kaydetmeğe salâhiyetli hiçbir kimse göndermemiştir. "Bütün Dünya" ya yalnız Nebioğlu Yayınevine müracaatla abone kaydolunur. Okuyucularımızı bu hususta uyanık bulunmağa davet eder ve "Bütün Dünya" ya abone kayıd etmek maksadile kendilerine müracaat eden kimseleri derhal zabıtaya teslim etmelerini rica ederiz.

İkinci Sayımız Tekrar Basılmış ve Bütün Türkiyeye Tevzi Edilmiştir

Büyük bir rağbet görerek mevcudu kalmıyan ikinci sayımız okuyucularımızın kolleksiyonlarını tamamlamak maksadile tekrar basılmıştır. Okuyucularımız Türkiye'nin her tarafında bulunan bayilerimize müracaatla "Bütün Dünya"nın ikinci sayısını tedarik edebilirler.

Noksan Sayılarınızı Biran Evvel Tamamlayınız!

Türkiye'nin en çok okunan ve en büyük mecmuası olan "Bütün Dünya"nın eski sayıları yavaş yavaş azalmaktadır. Bu mecmuanın büyük bir değer verilen kolleksiyonunu elde etmek isteyen okuyucularımıza acele etmelerini ve noksan sayılarını tamamlamalarını tavsiye ederiz. Şimdi de üçüncü sayımızın mevcudu kalmamıştır. Diğer sayılarımızın hepsi vardır.

Okuyucularımız noksan sayılarını bulundukları şehirlerdeki bayilerimizden tedarik edebilirler. Türkiye'nin her tarafında bayilerimiz vardır. Bayi bulunmayan yerde oturan okuyucularımız doğrudan doğruya "Nebioğlu Yayınevi — İstanbul" a müracaatla noksan sayılarını tamamlayabilirler. Eski sayılarımızın fiyatları yine yüz kuruştur. Okuyucularımızın herhangi bir sayıya fazla ücret ödememelerini tavsiye ederiz.

Bu kıymetli hazineden mahrum olmamak için noksanlarınızı tamamlamakta acele ediniz.

Bütün Dünya'nın Birinci Cildi Tamamlandı

"Bütün Dünya" geçen sayısı ile birinci cildini tamamlamıştır. Bütün dünya basımının en güzel yazıları seçilerek vücuda getirilen "Bütün Dünya" ciltleri emsalsiz bir kültür hazinesidir.

Cild Kapaklarımız Hazırlanmıştır.

"Bütün Dünya" yı dikkat ve itina ile saklayan okuyucularımız için bezli ve yaldızlı husulî ve zarif cilt kapakları hazırladık. Bu cilt kapakları idarehanemizde 200 kuruş fiyatla satılmaktadır. Tasradan bedelini gönderen okuyucularımıza bu cilt kapakları taahhütlü olarak yollarız.

Bütün Dünya'ları Ciltletiniz

Eğer bu hazineden mahrum olmak, çocuklarınızı da böyle yüksek bir mânevî değerden mahrum bırakmak istemiyorsanız "Bütün Dünya" ları ciltletiniz. "Bütün Dünya" ciltleri gelecek nesillerinize bırakacağınız en değerli miras olacaktır.

Bütün Dünyalar Nasıl Ciltlenecek?

- 1 — "Bütün Dünya"nın ilk altı sayısı bu cilt kapakları ile ciltlenecektir.
- 2 — "Bütün Dünya"nın ortalarına konmuş olan renkli kupon sayfeleri eğer kullanılmamışsa bunlar ciltlenirken çıkarılacaktır.
- 3 — "Bütün Dünya"nın kapak ve ilân sayfeleri yırtılmıyacaktır. Zira kapak sayfeleri her sayının fihristini ihtiva ettiği gibi ilân sayfeleri modern bir mecmuanın ayrılmaz bir unsurudur.

"Bütün Dünya" hiçbir mecmua ile mukayese edemeyeceğiniz bir servettir.

Sayı 10 — Cilt: 2

Bütün Dünya

Kasım 1948

Dünya Basınından Seçme Yazılar

Nebioğlu Yayınevi tarafından ayda bir defa İstanbul'da neşredilir.

Kuranlar: Muhtar F. Enata ve Dr. Osman Nebioğlu.

Sahibi ve Yazı İşlerini idare eden: Dr. Osman Nebioğlu

Genel Sekreter: Muhtar F. Enata ★ ★ Yazı İşleri Sekreteri: Ergun Kut

Genel Sekreter Yardımcısı: Muzaffer Erenus

Yardımcı Sekreterler: Remzi Çetindağ — Metin Ergin — Erdoğan Meto — Orhan

Oğuz — Haluk Öztürk — Naim Yamaner.

Siyasi Müşavir: Nejat Sönmez.

İktisadi Müşavir: Dr. Ekmel Zadi.

Resim İşleri Şefi: Ressam Rifat Cevdet Akçiz

Amerikadaki Arkadaşlarımız: Ziya Enata — Orhan Burian — Orhan Nebioğlu

Kültür İstişare Heyeti: Doçent Dr. Bülent Davran — Mustafa Ertem — Yusuf

Mardin — Ziya Nebioğlu — Arif Özbilen — Haluk Şehsuvaroglu — Dr. R. Tesal —

Dr. Hüseyin Timur.

BU SAYIYI HAZIRLAYAN HEYET

Barun, Orhan — Çakır, Halit — Çetindağ, Remzi — Ergin, Metin — Evim, İffet —

Kayihan, Ertuğrul — Kolatan, Adnan — Kossini, Rita — Kut, Ergun — Noyan, Dr.

Erdoğan — Sevgel, Süleyman — Sönmez, Nejat — Türegün, İsmail — Ürkmez, Ayten —

Veral, Fikret — Yamaner, İnal — Yamaner, Naim.

GEÇEN SAYIMIZDAKİ YAZILAR

Aradığımız Huzur — Kanşerin Çaresi Bulundu — Kauçugün Romanı — Okumamış Olmaktan Korkmayınız — Cildiniz Hakkında Neler Biliyorsunuz? — Bir Daragacı Müzicesi — Sebat Eden Kadın — Hayvanlar Alemi ve Radyo Dalgaları — Eşsiz Orkestra Şefi Dimitri Mitropulos — Otlar Kanımı Emiyordu — Yaşamağa Bakın — Hakikati Söyleten Hâç — İlk Amerikalılar Orta Asya'dan Gelmiştir — Dünyada Kumarın Çeşitleri — Kravçenko'nun Yeni İftaati — İyi Bir Zevce misiniz? — Dünyanın En Büyük Kitap Sarayı — İşte Biz Böyleyiz — Dünya Cenneti Ball — Hayatın Bilmediğimiz Tarafları — Amerika Ne Kadar Çok Okuyor — Biz Türkler Çok Az Okuyoruz — New York'ta Samarin ve Kosenkına Hâdisesi — Tarzan Ticareti — Saudi Arabistan'da Petrolün Rolü — Misafirşevr Türk Köylüleri — İsmarlama Çocuk — Kayıkla Atlantik Geçiş — Amerika Yeniden Harekete Geçiyor — Ukala Bir Adam — Jdanov'un Ölümünün Hakiki Mânası — Kendi Kendinizle Başbaşa — Yeni Bir Kazanç Yolu — Kadın Nedir? — 16 Günde Bir Kitap — Aşka Dair Güzel Sözler — Ve Saire Ve Saire.

Bütün Dünya

Siyasi Gazete ★ Her ayın başında İstanbul'da Nebioğlu Yayınevi tarafından yayınlanır ★ Sayısı 100 Kuruştur ★ Yıllık Abonesi 12, altı aylık abonesi 6 liradır. ★ Dış Memleketler için ayrıca

5 lira posta ücreti alınır. ★ İdare yeri: Nebioğlu Yayınevi, Çağaloğlu Yokusu No. 43. Posta Kutusu 644 ★ Mektup ve havaletler Nebioğlu Yayınevi — İSTANBUL adresine yollanmalıdır. ★ Gönderilen yazılar kabul edilir fakat iade edilmez.

Basıldığı yer: PULHAN MATBAASI — İstanbul

N. Y. 0087

"BÜTÜN DÜNYA,, Okuyucularına
samimi bir teklif...

**Hemen bir G-E radyosu
satın almayınız!...**

Piyasada satılmakta olan muhtelif radyoları teker teker dinleyip işleme, ses ve randımanlarına nazaran fiat ve tediye şartları hakkında tam bir fikir edinmeden evvel bir General Electric radyosu almayınız.

Ancak etraflica tetkik ettikten sonradır ki G-E Radyosunun, evsaf, fiat ve tediye kolaylığı bakımından, halen memleketimizde satılmakta olan radyoların en elverişlisi olduğunu görecektir ve kararınızı kalp huzur ile vereceksiniz!

40 Lira peşin - Ayda 25 Lira - 12 Taksit

GENERAL ELECTRIC

EN TABİİ SESLİ RADYODUR.

5 lamba-3 dalga-4 band-Elastiki şasi-Brezilya ağacından
mamûl mobilye - Kudretli Dynapower oparlörü - v.s., v.s.